

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవి కృతము

12233

Te
294.5
Su 529 a

Te
294.5
Su 529 a

కల్లి మ. అ.

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య ఆంధ్ సన్సు

శ్రీ సర్వనారాయణ బుక్ షాప్

రాజమండ్రి

మొత్తం 1-000

सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA

पुर्व संख्या

TC

Class No.

294.5

पुस्तक संख्या

Book No.

SU 529a

पृष्ठ संख्या

P. L. 38.

TOPIC-84-13 LNL/64-30-12-64-50,000.

రా మా య ణ కీ ర్త న లు

సు బ్రహ్మ ణ్య కవి కృ తము

అయినాపురపు పామేశ్వరాచార్య కవితః

ఐ రి మ్మ త ము

DBA000005683TEL

కల్లి వ క్తు:

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య అండ్ సన్సు

(శ్రీ) వరదానరాచార్య బుక్ షా

రా జ మం డ్రి

1954

[మొ 1—0—

SELF LISTED

Te
274.5
SL 5290

రాజమహేంద్రవరమున
శ్రీ కొండపల్లి ముద్రాశాలయందు
ముద్రింపబడినది.

5683
15/12/61

శ్రీ ౪ స్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

రా ల కా ం డ ము

1 ధన్యానీ—అదిరాకము

పల్లవి—నమస్కరణం తే నమోభవాయః।

అనుపల్లవి—నమోనాథిరహితాయ కాంతాయ వ్యవ్రథాకాయ
ప్రమాదపూర్ణాయ, భక్తైశ్చ పాలనాయ ।నమః।

గర్వితదానవలోక, భక్తనాయ శ్రీరజత - పర్వతాగ్రని
యాయ పాననాయ-సర్వలోకపాపపుంజ, నిర్వాపగాయకర్వాయ
గర్వికరభూషణాయ, సర్వోత్తమాయ ।నమః।

అర్జునాధిపనానాయ కాంతాయమేదునైలలో - వర్ణాయ శి
శంకాయ వందితాయ - మందిరప్రియరజయో, క్షండరాండవాయ
బ్రహ్మాండనిలయాయ నమః, మాయావితాయ ।నమః।

మంజుహాసవజనార, విందసుంకరాయ యోగి - బృందానం
రాయ శత్రు భీకరాయ - ఇందుమార్యాగ్ని సేతాయ, వందితప్ర
తుభగిణాయ - పందిహాననాయపోషిత, బృందారకాయ ।నమః।

నిరుపమానంకమున, నిర్మలాయ కాశ్వతాయ - వరదా
భయంకరణాయ, గిరికాయ - తరుణేంద్ర శేఖరాయ, పరమపుం
సాయ భవ - భూమిణాయ శ్రీకాళ, హస్తీశ్వరాయ ।నమః।

శ్రీమదధ్యాయాచార్యులచేత వ్రాసిన శ్లోకములు

గంగాధంగతరంగ గంగతటజాతాయ - సంగీతలోలాయ
సంభ. సంగతాయ - అంగచాస్త్రరంగమద. థంగాయస్థటికోప -
హంగాయశేషశైలాధీశమిత్రాయ । నమః ।

2 శ్లోకము - అటకాశము

అట్లని - ఈశ్వరముచేరించిన పర, మేళ నన్నుచున్నప్పటికీ
అను - శివచాళివ ప్రశ్న, శేషజ వివరింపు - వాసుదేవతత్వము,
మహర్షము - భాగవతవిలాస శేషదేవతత్వప్రపంచ
నమున - సినమయమున తెలియవలసినదే సమస్తమిదే
సత్యము ॥ ఈశ్వరంక ।

జ్ఞానవిజ్ఞాననిశ్చలభక్తివైరా, గ్యాపంచములకు నిధానమైన
అన్నశ్రీనిలయమై పెన్నవలె మృదువై యగు, మానమైననుతిగన్న
శూరముదిన్నయైన బహుగోప్యతరమైన యు, నూనముగ సెలవిమ్ము
శంపలశేరించునులకు నేనిదానదానవనైరి మ్రొక్కెద ॥ ఈశ్వరంక ।

వారిజాత్ జగదాధారమూర్తియైన, శ్రీరామునియందు సార
భక్తి - నారాధమై ముక్తికారణమై యల, రాదు నొక్కయుక్తి
శాదిశక్తి - మీరరసిధీరసికాళికి, సారకళలార బలుకుముభవ
రధికి రారకము భక్తి, మీర సుజనులను వేరై లేరని ॥ ఈశ్వరంక ।

దేవ శ్రీరాముని దేవదేవుగా మ, బృహదీశుని గోమధీవరు
రల్ల - భావము రంజల్ల బల్కుదురతని, భావించు రదియెల్ల గల్గ
రాదె - గావునను శ్రీవిభుడు ముక్తికి, శేషలము తానలమై నను -
వెలయుభావలయమున రను, భావుడై శేవుడైనదేమి ॥ ఈశ్వరంక ।

మాయావృత్తుడై రామస్వామి సన్నుక్తి దాయకుని గనుతను
- తెలియలేడు - వేదేల నతడు జూను, అన్నను తత్వవేదల
శేషుడై తిలినాడు - మాయకుడటందు లోకాందల దేయభాగము

రా ల గాం డ ము

నీయ - సుజన - భేయము పెట్టులగునైన బావకి, కామెడల చ
వడల నేటికి కనుగొనయి.

ఈవాక్యముల కర్థమిచ్చగా కిరణలు, భావించి పలుక నేర్ప
లెవరులేదు - దేవుడైన చెలువుమీయనన్ను జేచి, ధీరాత్ములుగో
బోధ్యుగిడెను - ఈవసుధ శేషతైలాధిపుడై చెలుగురాఘవుచరితము
మధావర్తమై చెవులుపండువుగావించు నేనించుజనులకు కనుగొనయి.

3 ధైరవి—అలకాళము

పల్లవి—వినవే సత్యవాణి శర్వాణి అలి, మేకే నీరజపాణి.

అను—ననుగోరి భజయించి, నను మదిలోనుంచి - నను వరదు
నాడు, గుంజయములేదు - మురుపు ఇటులిదియడుగరెవ్వరు
మహాయోగివిరసంభా - వనము జననమృతే, వనము
జన్మపావనము వివేకమే.

శ్రీరామునకు నమస్కారము జేసి యని - వారణనాథ్య, శ
త్యము నీకు వివరింతు - నారాఘవును శౌరి, యజ్ఞానహరిజ - లా
శ్రీవిహారి, నూయాధారి - లాకేశ్వరి, సత్యజ్ఞానస్ఫూర్తిని - దా
శాన్తి జేచి, తాచక్రవర్తి చిహ్నంగమూర్తి - మైరాజలు శ్రీహ
మాయకెల్లనా - భారిమైచుచునెల్ల, మోహము కల్ల శౌరి ప్రకృతి
నాదినిజమా, యాయాధిపగములు స్పృశించి య - నారతము నభ
ముగతి తెలిలోను, పూర్ణానబూసు వి.

నిరతమాయచే, నిర్భయమై వగలు వి - స్ఫురినూచియంబి
శిలచే బరిణమించు - గతియె కర్తవ్యము, అరనికలేదు దు - ర్గత
తెలుగరిదారి, కోయ్యలుమిారి - మోహనులైరియే, మనవచ్చువా
నం-స్మరియె కోరియూచు, వేలధృతైరి మామధుశైలభారి - అతిశయ
నిష్ఠమడని తెలియజ్ఞాన - మతినిగిగలదందుచు, భవిలో గంజు

తపతనుద్యుతి లసన్మాలిక, నురగరాన్వితమయ్యు ముజచిన-గతి మన
స్థితుడౌ జగద్గురుని, భల్లం లెఱుంగరని వివ!

అకలా సూక్ష్మవియందు, వప్రకాశత్వము-యొక నాటికై నను
యన్న దేయటవలెనే - ప్రకటమైజ్యోతిస్వ-భావమా య్యునియందు
పనిలేదు మాయవాదు - నీవికమీ-దు - అకలంకగవచే. నిత్యము
నిద్రిమనవే ర - యుడనవే శేష - కైతసుగవచే భక్తియుచే
నవే - ఆకుటిలునకు చాంచల్యము చెప్పటలు చలకృ - ప్తిచూడ
నునికపట్టుభ్రాంతమైనట్లు-నకల కాలమును ప్రభుమా, లిషగల్రా
త్రిదేవటులా-త్మకును జ్ఞానాజ్ఞానములు రెండు లేనివైయుండు వివ!

4 శీదారగాళ-అదిరాళము

పల్లవి-సీతారామమాదురి సంవాదము, చేరినవే శ్రీకము!

అనుపల్లవి-శీతాంశుముఖయీ, చరితమునందలి - చాతుర్యము
చూడునంశయమునీడు - భ్యాతిగ మునుదళ, కంకుని రవికుల
జాతుడై నరఘరాముడుబల - వ్రాతముగనుజంపి, సాత్తుడై
సా, శీతపురిజేరియు, వ్నతటిని నడచిన సీతా!

హాటక సింహాసనమున రాముడు కోటిసూర్య సమకాంతిని
వెలుగుచు - పాటలాధరిధరాసురతోడను, పరగనస్థిహాదిగురు బుధ
మిత్రకోటిశేవింప నాదినారాయణుడౌ, మేటిభక్తానుమోది కమలా
విసోది - దీటు లేకకొలుపుండి హనుమంతుమనసు, దెలిసి నీతను
బలుకుమన ముద్దుగుణక - మాటిభక్తజనాగ్రణి కృతమరి, సాటి
లేని శౌర్యధైర్యమునుడును మేటియైనయనిల సూనుగనుగొని లేట
ముగను లోకవిమోహినిలలికను సీతా!

రాముడు పరమానందమయుని, సర్వచరాచరపరిపూర్ణ
దవ్యయుడు - సామగానలోలుడవలుచాద్యుడు, సర్వసాక్షిసుమ్ము
నినిక్కుక్తకాముడిదినిము, పరమాత్ముడినచు వేమూఢుడెలసికొమ్ము

భక్తులసామ్యము - సామీరీసంశయమెల్లను భోజనము, నామాట మది
నము, ధీనిధివిగమము - యేమనవలె నేమూలప్రకృతిని, యీమహా
త్ముని నన్నిధానమాత్రను - ఈమహాద్భుతము లొనర్చుమాధులు
స్వామియందు నారోపణపేయదురని నీతా। 2

ఈకోసలపురిలో రాముడై దశరథునకు నితడు బుట్టుటయు
విశ్వామిత్రయోగము - సాకల్యమునేయుటయు నహల్యకు శాపము
తావుటయు విలువిలుచినన్ను - చేకొనిచెలగుటయు పరశురాముని
దాకయడంచుటయు, బురితేరుటయు - కైకపనుప దండకాటవిశేగుట-
ప్రాకటమాయానీతాహృతియందుచిత-శ్రీకరునినుతు జేరి నాలినటు
జేరి వాదధిగట్టి రావణుని-భీక రాజునిమీ నన్నుగొని సాకేతము
జేరుటల్ల మత్కృతియని నీతా। 3

ఆరాధువునియం దీవిధమజ్ఞానులారోపణపేయదురు మధు
కైట - భారినిర్వికారు దళలాత్మకుడు, పరిణామరహితుడు బ్రహ్మ
యితడు - నూరిబృంహమత్తుడు ఆనందయుతుడు భూరిభువనహితుడు,
సకలగమ్యుతుడు - కాకుణ్యనైర్గుణ్య, హేయోపాధేయ ముఖదుఃఖ,
గమనాగమనాది ద్వంద్వములులేవీ - శ్రీరమణీయున కీవిధునెఱిగిన
వాగ్దేవనెఱచిమాయ పరుచుడు - దారితారి శేషకైలశిభరవిహారి
తేరి కడతేజుదారియిది నీతా।

5 సానేరి-అదితాళము

పల్లవి-—వినుమది శ్రీరాముడు తాబలికెను, విశవముగనుజేరి
అను-—జనకజచే విన్న యనిలకారికి జ్ఞాన - జనకమానస్సుగాను
మోదముతోను।

సమితను ఆత్మానాత్మపరాత్మలూడలు త్రివిధములు పరనజ
ముమతాశాంకారక ర్పత్యములన, మరినయిది గురత్క-రమణనప్పర

అడకుఁబ్రములను నీ, రసమయినది యనాత్మ, నిత్యము - విమలమనః
సత్యజ్ఞానానందా, తృప్తిమందియె పరాత్మ, మహాత్మా | విను |

అకాశము త్రివిధంబయినట్లు ప, రాత్మ త్రివిధమాయె, దేశ
యగ - నైకముగాను పరాకారము జ, లాశయబింబితమైన-చేనాన
శకవచ్చిన్నాకాశము, చెలగిభిత్తియందు, నెంతయు - ప్రాకటముగ
నిలు ప్రతిబింబితమై, ప్రబలినదీచాయె, శ్రీయాంజనేయ విను | 2

చాతురిమీరి నఖండాద్వితీయ, చైతన్యమువలన, బింబభా
యైదై త్రివిధాహంకారవిరా, బృదుడుడుజూపట్టె - అరవియందా
భాసమాపమయి, భూతేంద్రియమనో, వృతమయి - భ్యాతిగాంచి
జీవాత్మయనడవరె, గనుగొనుమీబాడ, క్రమముతోడ | విను | 3

గుణమయమాయక స్త్రోత్వము పొసంగి, సతవత్వాదిమలిన
ముఖగమింపనవిచ్చిన్నమైనయవి కారపరాత్మయందు-అనయము
ననునాకోపాసేయుచు, రజ్జానులుభువిలో, నెఱుగక-అనిశముశుక్తి
రజితమని భ్రమయుట. యాభాసమనడగుచు, దెలియనగును || విను ||

చెలగు నవిచ్చిస్త్రోత్రహృము, విచ్ఛేదము కల్పితము, గావున
సలగిన్నువకు పూర్ణాత్మకునైక్యము, వలనమజనులచే, అలఘుతత్వ
మస్యాదిమహావా, క్యములచే బ్రకటమై, యలరెడు - వెలయగ
నైక్యజ్ఞానము గల్గిన, విద్యమాయమౌను, గుణములతోను | విను || 4

పావనలై యాక్రమ మెఱిగినను, జ్యోతులు మర్పరము,
తెందుదు-రీతసుధను భక్తివిహీనులుగ, గర్హితులై, దుర్మతులై కేవల
మును కాత్మగర్తములబడి, శిరలి భవశతముల, నొందుచుభావము
చెడి ముక్ఖానమాదులయి, పోవుటనిశ్చయము, నీశేమిభయము | విను | 5

తరమ మైనయాయుపదేశము గో, వ్యు మిది భక్తితేనివారి -
కరయం నిండ్రరా, జ్య మెనుగివ నియ్యకు మిది, భవహారము-గరిమ

నలవేదాంతసారసం, గ్రహము శుభావహము, కనుగొను - చింత
శేషచలభరనివా, సుందనై భువిలోను, వెలసినాను ||విను||

6 కాంధోజి—అదితాశము

పల్లవి—నే ధన్యనైతి నే జగత్ప్రభో, సాధూగోవిధో |

అను—మాధవ చరణారవింద, విశరందము గ్రోల గల్గెనే | ధన్య
మునుమిడి సంశయమునే, ముడి వీడ నీయనుగ్రహ - ముగ
రాముగి త్వముసంతోష, ముగిచితి కడజేరగంటి - మన
తనివి దీరదాయ - మన్నించనే ప్రవరాణు, అనువంద నిన్న
జేర మాయ యతిమారమై నొలగిపోయెనే ||ధన్య||

అద్వితీయాఖండపరిపూర్ణానంద వారిధిలోప - చిద్విలాస
బ్లాసైరం, జిల్లకేసి పన్ను దాసి - స్వాద్వితాన మొనరించి, హి
వాక్యము బుపదేశించుటచే - విశ్వస్థుల శంకల ని, శ్వేతశంఖ
మహాదేవ నే ||ధన్య||

స్వామీ నేనీదేవిన్న యీదరివిము ననరసభరితము, వేద
బుద్ధిని విన బల్కు, ఏను లమ్మగియుల్కు, శ్రీమహిళా శ్రీరాము
దై శేషాద్రిధాముడైన శ్రీరాముని దేవరాసార్వ భాముని ఏవల
దెలిసినే ||ధన్య||

7 నాళిపంతు—అదితాశము

పల్లవి—ఏనుము ధరాధరవరతనయా ధృతి, నిజయా నరగుణ
వనూ||

అను—చతుష్టవిగర్ నన్నడిగిన యీశుధ, చరితము హరిదురిత
యిది నిరతిము ||విను||

రావగానిదుష్టానురకోటుల, మోవలేక భరితచేడితయైభూ
దేవి వినుల గోరూపముగైకొని, శ్రీనిలమిల బ్రహ్మలోకమువకు-కివి
నేగి విరించిచరణరా, శేవము లక్ష్మకణములజరపుచు - సావధా
ముగ మ్రొక్కివినతయై, రావచ్చుట వినిపించెవిశేషముగ ||విను||

ననజధవుం జొకమహాత్మమాత్రము, మనమున నంత
చూహచేస్త్రో - వృషవిల్లునితండ్రిని గనుగొనుటకు, మునుసుర
వృతుడై భాగహితము - గను చని శ్రీరసముద్రతీరమున, న
పమి, భక్తివిసముద్ర హరిని - వినుతించెను వేదాంతవాక్యము
ఘన వినయానందములు పురిగొన ||విను||

గోదీరహస్రాంతు సమప్రభవే, మాటికి దిక్కులు లేచ
లేయుచు - హాటకాంబరము శట్టిపైవెలుగ కి, రీటహారకేయూ
కాంచులు ల - లాటకంఠ బాహువులను దనరగ, మేటికొన్నభక్తివతి
ములకు - నాటపట్టు చతుర్భుజగుచుని, కాటపైరి గనుమ
మోక్షమున ||విను||

గరుడవాహనారూఢుడు కమలా, ధరణీయువతీయుగళయు
కుశం - ఖరభాంగగదాపద్మవిరాజిత డురుతరహమాళికాభిరామ
దు ధర వీరేజవిశాలలోచనుడు, పరమామృతకరుణాలోకనుడగు
హాచరణద్వయ శిరము పోకగను, సరసిజగద్భుజ మ్రొక్కపలికెను
||విను||

తనవు మనసు ప్రాణము, లింద్రియములు, వినుని నిశ్చయ
తృక మగుమతితో - గోనగూర్చి భవత్పనవివతుడనై, తిసని ప
హృత్పూండరీకమునకు - గొని నిరతానందానుభవంబున, నెనయ
వాచ భవరహితుల భవత్రిభు - ననముపుట్టిపెరిగెడయు, టిదిని
ఘనమాయుగజాయనె విలామహుడు ||విను||

మూరిజనులు వేదాంతమునంకలి, సారవిచారము చేసిఘ
నం - సాగరున్నీడితుల శౌషధంబు, చారభక్తియనిపల్కిరి గౌరవ
సారతమిది దయతేయు మనిన విని, శౌరి యజ్ఞనికరుణార్ద్రకృష్టి
సారసినిభిమతము లొసంగుచు, గోరుమనసనుత్పన్నుడై పలికెను ||

శ్రీలలనాధిపతి తగింపుమీ, భూలోకమునను రావణుడనగా
చాలస్త్యునిసురు జొకడు గలమనుచి, కాలస్త్యుకరుమదీ ముకరంబు

మలుకెంచి సురకంటకుండై కడు, చాలియున్న వాడతనికిమక్కుని-చేరి
మంబువిధియించితిదనుజుని, నీవామనజాడవై విధింపుమనె ||విను|| 7

వనజోదకు దీట్లనియెను శశ్యప, ముని మును ననులేనయని
కమ్మని వే - దిన నేనమ్మతివడితి నిపు డతం, దినకులమున దకర
భుక్తనా బా - ఘనునకు కౌగల్యకు పుత్రుడనై, జనియించెద నని
యోగమాయయె - జనకునియింటిసీతయగునుపొ, మ్మనిచక్రిరోధా
కము నొందెను ||విను|| 8

నుకులను నిట్లనియెను చతురాస్యుడు, హరివాక్యము లెల్ల
మించిరే వా - నరుల స్మృతింపుడు మీయంశములను, పరమేశునకు
మహాయము సేయుడు - పరమస్మృతంబగు ననుచువసుం, ధరమార
డించి నిజవాసమున - కరిగెనలున శేషాచలవాసుని, శరణాగత
నిర్మలు డది పొగడుచు ||వినుము|| 9

8 కన్నడ—అదితాళము

కల్లవి—అండముగ నీకథనినవే రజ, తాచలనడనా, పరిహాసీకవి -
నిందితారవింద చంద్రవడనా, కుండబృందసుందర రడనా||

అను—మండయాన దళరథవనుధేశుడు, మాన్యయశు డయోధ్యా,
కాంతుడు - పాండుగ దనయులు లేనందుకువగ, తెంది
వసిష్ఠునికేరి పల్కెనా ||నండ||

మనవివినుముస్వామీ నాకిక శ్రీ, మంతులై నసుతులు, ఏలెర-
పువణనియించెన రాత్మజహీనునకుధ, నంబు ముఖకరంబుగాదుగదా-
తనిన రాజాకనియె నావసిష్ఠుడు, జననాయకనీకు కొడుకులు - ఘనుల
మలయుశోధమునలుర్విక, గల్గెదరందు కుపాయముగలదనె ||నండ||

కాంతుడై న ఋశ్యశృంగ మాసి, శ్వరునిలిచవంపుమీపు-
పుత్ర కామేష్ఠినిరంతర, స్వతోషస్వాంతుడవై యొనరింపు-

మంతయు ద్వరిగానడుచు భారతా, భారతని రావించి, దివ్యదూ
ర్దాంతమునువివరింపఁబడి గరయును. చెంతయుజ్జ్వలముగొనివలిచి ||

చేదమంత్రములు బలుకుచు శుభియై, వేల్పుగపాఠింపఁబడు
మావ్యము - సాదరమువలెకొనితగ్గఁబడక, గాడ్పులలరజ్వలియిం
నువసుప్రభుడై - భేదహానిచు యజ్ఞశుభకరకథ, వేదీశ్వరుఁడని
శుభసం - సాదకమగుపాఠముపాఠమునగి, పరమాత్ముడు నతఁ
డగు నీకనిచిన ||నంద||

అలి నలరీరి మానులుల్బాచునో, రఘుడై దళరఘుడు. ము
మున తెలగుచు బువ్వకృష్ణంగవసిష్ఠుల, చేననుజ్ఞగొని హానిన్
వేదకను - కలిరగుచును కావల్యకరగమును, కైకను సగమునగ
వారలు - దెలిసి సుదుత్రకడమయంకములం, దెలనినగమునగ మొ
ని విరతా ||నంద||

పరమాన్నము భుజించినమువ్వురు, తరుణులుగర్చింబులై, వేద
ని - నిరతముసురకాంతలనగదొప్పిది, నెలలునిండ కాసల్యగని
సుతుని - కరగ బైత్రశుద్ధునవదిని పున, ర్యసు నక్షత్రమున, సు
నో - హర కర్కటకలగ్నమునను శే, సాచలేశుడగు హరిజ
యించినా ||నంద||

9 శంకరాభరణము—కాటకారము

పల్లవి—శ్రీరామునిగాంచెను, సార్వతీనివచే - మనకాసల్య, య
కాటకారమునిగాంచెను.

అను—శ్రీరమేహర్షాశ్రు, పూరముకన్నుల - జారభయసంభ్రమా
శ్చిర్యముజ్ఞేనగొవగా ||శ్రీరాముని||

అలనల్లకలువతే, కలకాయమేనిచే - తెలగుచాని పసి
చేలగట్టినచాని - వెలయునాల్గుభుజ, ములచాని కనుగొ - ల

పడుగులేఖలు, కలవాని స్వగతుం - దలలసిరగండమం, దలములవాని
య్యులతరవికోటిప్ర, కాసుని రక్ష - జ్వలకీటిమువాని, నళిల
వటిలకుం, తెలములచేమిడ్లు, గుటుకుచుండెడివాని ||శ్రీరా|| 1

ఘనతరశంఖచ, క్షణదాబ్ధములవాని - వనమాల్గి యు
తడవకువాని చిరున - వ్యనుపెన్నెలలా, నవచక్రమకు దిక్కు - లను
పడచల్లతి, ల్వలరారెడువాని - యనుపమానకయ, గామ్యతపూర్ణనే-
త్రునిమంజరాంగ, దునిశ్రేణత్పకటకం - కణహర కేయూరకాస్తుభాది
భూమణభూషితునిజూది తనివిదీగకతికుగ ||శ్రీరా|| 2

శరణాగతులను, కరుణరక్షించు శ్రీధరనికు బహునందనము
లొనర్చెక - శరణుగర్వితడనుజ చయవిరామరామ - శరణుదేవతా,
సార్వభౌమనీతే - పరమాత్ముడవు జగత్పతివీశుడవు హరివి - వర
యోగిబృందహృ, ద్వపజక్ష్మికాం - తరమునసుకుచిర, రాకా
జ్యోతివై మెఱయు విన్నెన్ననా, తరముగాడనితికుగ ||శ్రీరా|| 3

ఈశనీవుని, తేంద్రియసాక్షివి - శ్రీశుడవీశ్వ, సృష్టిగ్ం
రక్షణ - నాశములొకటను తేనీసేయకున్న - చాశిచోయి, పోవని
వాడవై ప్రకృతి - దానిదాయనివాడ, వైశాశ్వతుడవై యాశాశాది
భూతనం, ఘములకెల్ల నవ - కాశమైనీవుప్ర, కాశింతువిదిమాయ
పాశాదిబద్ధుల కెఱుగవశముగాడని ||శ్రీరా|| 4

నీతరమునంద, నేకబ్రహ్మాండములి - యోజనరమానువులై,
యన్నవిప్రుచానీవు - రంజిల్లునాయుడ, రమునబుట్టకల్ప - భూజము
ముంగిట, మొలచిఃట్లయ్యెనం - భోవాత్పతిధన, పుత్రాదిసత్తవై
నేజెల్లగంసార, నీరధబడకొల్ల - శ్రీవాని నీశరణు, జెందిలి నామదిని
దేజరిల్లుచును సుస్థియడవుగ మృని ||శ్రీరా|| 5

ఈయభంగునుమో, హింసకేయనీకు - చూయకునగుపడ -
తీయకునను శేషశాయి యాహువముగుంభా, రింపగదోయి - కాయజ

జనక చ, క్కనిమూర్తుపట్టిని - హాయిగానన్నలర, జేయునుమితానం
దాయివనినినుమదిని, దలకురుఘునులెల్ల - మాయురేయునుచువే, మ
గునువినుతించి - శ్రీయుతమూర్తియా, శ్రీహచలేకుడో శ్రీరాముని॥

10 ముఖారి - అదితాశము

పల్లవి - రామునినకలగుణాభి, రామునినిభలరాక్షసవి, రామునివర్ణి
పవళమా.

అను - వేమాలుకొనల్యనీవే, మేనుగోరినావదియెల్ల - శ్రీమీరానా
సగిరిననుచు, ప్రేమచే జననితోబలికిన రాముని॥

మున్నుబ్రహ్మవన్ను వేడు, కొన్న భూభారముదీర్చ - వన్న
మీరగనునేడు, నీగర్భమున - తెన్నలరబుట్టితి జాడు. రావణాసుకు-
డన్నిటగర్వించినాడు, వానివధియించి - సన్నుతిగాంతునీరేడు, జగ
ములగోన - మున్నలరదళరఘుదువీవు, సన్నుడపమున మెప్పించి -
కన్నాదునీవదితిసుతుడు, కత్యపుడని కొనల్యకుదెలివిన ॥రాముని॥

అనుచు దల్లితోబలికి, హరిముద్దుకాలుడై కలికి - తనము
హరి నీలగాత్రుడై, విగిరినవ్య - వనజదళవికాలనేత్రుడై, చక్క
నివా - జనుచుమతియింపచాత్రుడై, అమలప్రకాశమునకు జాడ
దరుణుమిత్రుడై, విలసిల్లెనంత - ఘనుడైన తనయుమగ్గలై - ననివిది
దళరఘువానంద - మువను గురునితోడగూడి, చనుడెంచికన్గొనకు
శ్రీరఘు ॥రాముని॥

విరులవాసలపుడుగురిసె, వేడ్కజయదుందుభులు మొరసె -
సురసుంజరులెలమినాడిరి, గంధర్వపరులు - సరసులై రాగములు
బాడిరిమానులుదోహ - చరులవలనిభయమువీడిరి, పాదులొనంక - కరుణ
మాడగునుగూడిరి - దళవిశలయందు - పరిమళమిళితములైన నెమ్మె
గలువిగరెడివినిసురలు - పరవిమానాచాధులై శ్రీ, హరిహరి యిది
మొక్కిరాల్కా ॥రాముని॥

భువవిభుడైనకొమరుని, గనెను కైక చంద్రబింబా-నమలను
 ముమిత్రగ నెను సుతులనిబుద్ధును - మొనసిసంతోషమునను - దశ
 కఘడునకల - ధనములవిప్రులకనిపెను, పసిష్ఠమనమని యాబాలు
 కకు క్రమమునను రామభరత - లక్ష్మణశత్రుఘ్నులనుచు నాను
 కరణము లొనరించెను భరతుండును శత్రుఘ్నుడు జోడై లక్ష్మ
 ణును ననుసరించెను దశరథ ! రాము!

చెరిగిపోయితిలోగూడ, మెలగుచు జేనియలొలక-బలుకు
 సుతుని వృపుడుగాంచి, భూషణకాల - ములతోడ నలంకరించికీర్తుగ
 గన్తూరి - తిలకమునుల్లుటనుంచి, గళమునరత్న - కలితహారములు
 గీరించి, యుద్ధాడునపుడు - కలకలనవ్వుచు మద్ది, కాదులల్లాడనంద్రి
 యలు - ఘల్లుఘల్లుమనుచు మ్రోయ లలితగతుల నటియించు శ్రీ
 || రాముని!

చిన్నారిబాజ్జలోనన్ను, గన్నవాడనాపాలిటి - చెన్నిభానమ
 రారా, యోరినాచిన్ని - యన్నబూచివచ్చేరారా, పడుగెత్తవల -
 కన్ననాతో నలుగబోరా, పాటపాడుచు - నిన్నులాలిమూచేరారా
 లాలబోసను-మన్ను చేతనంటరద్దు పెన్నబెట్టెననుచుచాలామన్నించి
 పలుకు కొనల్యకు, నుదులురెట్టింపజేయు శ్రీ ! రాముని!

ధరణివిభుడు భుజియించు, తఱివి కొనల్య తనయుని - మురిపె
 మునరమ్మనుచు జేర, పరయోగిహృదయాం - తరమునందు తెల్లు
 మీర, పసియించుడేవుకు - చిరుతవాడయిముద్దుగార, వచ్చినబాచి
 తఱుగితనదుకోర్కెలుమీర, ! కొగిటనుంచి - కరుణించిభుజియించు
 మనిన, కలకముచేసందుకొని - తిరుగానాలలాడుపడుగె త్రినమాయా
 నాలకుడౌ శ్రీ ! రాముని!

వితతయశుడుదశరథభూ, విభుడంతటకొమారాన్నితులసుతుల
 డిలకించి, యువనయువములు - నతులముగ నొనరించి, పశిష్ఠకౌత్త -

శృంగుల నెల్లజడించి, చతురంగముల గులచెలియనేర్పరించి,
వడ్డివిక్య - చతురులనుగాంచి, నూర్చించవాడు - సరితమును
బంధుమిత్ర, జనులకెల్లహితులై ధైర్య - స్సతులై పరగిరంచు
శ్రీ, యాసుడయి సత్యవ్రతుడైన శ్రీ || రాముని ||

తల్లికండ్రులకు ప్రియము, దనంగ సత్వమునెక్క-విల్లువమ్ముల
చేపట్టి, వేటలాడుచు-ముల్లముననడవినన్నట్టి, మృగములగుండెలు
గుల్లుగుల్లున జాటిముట్టి, పోసికవాని-నెల్లచలపట్టిపడగొట్టి సామి
గూడి-బల్లిదున్నె యన్ని యయోధ్యావల్లభునకు కాన్పజేరి - సల్ల
గుడ్డ సకలదనుల, సవిషయము బాలించు శ్రీ || రాముని ||

శ్రీలరాజకన్యకా యీ, చందమున మనుజువలార - లీల
వర్తించెకౌరి, గనుగొనుమంద్ర - జాలకుడు చక్రధారి, ననుక్రవేద
మూలమై విలసిల్లుదారి, యజ్ఞలుచేలియ - జాలరెడు నిర్వికారి
విదురసంహారి - శ్రీలచేతెలువందు శేష, శ్రీలశిఖరావిగ్రహారి
శీలుడై సద్భక్తలోక, పాలుడడనకు నిత్యాత్మి || రాముని ||

11 నాదనామక్రియ—అలకాశము

వల్లవి—ఇందునడనాసినది యీ చరితము, కుండరదనా:

అను—ఇందముశ్రీమన్ను, కుందునిపాదారి - విందములందా నా
దింపజేసి రా || కేందు ||

ధీరుడు నిశ్వాతి, త్రుడుతానయోధ్యకు - శ్రీరాముని బా
వచ్చెను, అది - వాక్కుడై సాధముజొచ్చెను, ఎదురు-గా రాజచ
లోడి తెచ్చెను, మునికి-చాకుసింహాసనమిచ్చెను, మహా - చాక్కుడై
పూజయొనర్చెను, కరము - లాకూడినాదల జేర్చెనుస్వామి-యీ
ఎచ్చుటజేయి, కారణ మిదిజేల్పు - దీరాజ్యమైనది, కిచ్చెదననా
రా || కేందు ||

కాశీకుటాపూజ, కైకొనిసల్కెభూ - మీశమారీత సుబా
హులు, మాం - సాశనులద్యుతదేహులు, ఘోర - పైకాచిప్రేత
హాహులు కాల - సాశవిడంబితబాహులు, దివి - తేకాదిసురముని
ద్రోహులు, యజ్ఞ - నాశకు లభికదుర్మోహులు గా-దాసి వారల
పొగడ, దంచనలక్ష్మణుని - జేసి రామునిబంపు, మీశుభమాననా

భూమీశుజేకాంత, మునవసిష్ఠుతోబల్కె - నేమిసేయును
నేనుందును, నెట్లు - రాముని నడబాసి యుందును, సుగుణ - ధామి
నెన్నకుగనుగొందును, గురు - స్వామియెవ్విధినుఖములెందును, ఈ
విశ్వామిత్రునుదేయించిందును, ఇరిసి - కేమిమనవి జేసిగొందును,
నేను - యీమాట వివకున్న నిపుడే కావమిచ్చు - నీవకానియని
కగుప - డిట్లని యనెనురా : శేందు।

8

వరవరవినుమిది, వరమరహస్యము - నకుడాశ్రీరఘురాము
కుఘోర - దురితాంధకారవిరామును, హరి - పరమాత్మనిమ
కనులాకామును, భక్త - వరమును ప్రణతమిత్రమును, దివ -
శరవంశ జలనిధిసోమును, మాని - వరదేవతా సార్వభౌమును,
ఇరికు - పరమేష్ఠుచేసొల్లి ప్రార్థితదయిభూని, భరముమాన్ప నీ,
వరతనయు దామెననె || నిందు।

9

రాజానిపు శక్త్యప్రవృత్తాకౌదల్య - తేజేలకెల్లనుతిల్లి, ఆపరి
నాజనుతయదేమితిల్లి, మీరు - శ్రీకానిభజయించితిల్లి, చాలా -
పూజింప నతిజల్లసిల్లి, సుతేజనై జనించెదమీకునెల్లి, నని య
వ్యాజకడుగారసముజల్లి, నేడు - రాజీవాతునురాము దైవాపత్తి
శేష - జేజుమిలక్కణు, డిడినిజుచెనురా : శేందు।

నరశంఖచంక్రము, ల్భరతశత్రుఘ్నులై - రణచారచారి యా
జ్ఞ చేతనుడు - చిరయోగమాయయెనీత, యనగ - మెఱసిజనకవంశ

జాతయై పరగుచున్నదిధిసమీన, వినుత - సరసనద్యుగమగ్రవారయి
పరమగోప్యము న, లక్ష్మణుని రామునిహాని - వరుకెంటుబంపుమని
బల్కెవసిక్తు ||డిందు||

రామలక్ష్మణులను, రాజపిలువబంచి - ప్రేమతోగొగిటనుం
చెను, తనమహా - మహిమనుతియించెను, తన - దేమహాద్భాగ్య
మనియెంచెను, విశ్వామిత్రజాలపూతంచెను, ఘన శ్యామునినతని
కర్పించెను శుభ - మామీకనిడివించెనె, శ్రీరాములంతటధను, రామ
తూకీంధరు - లైమించి మునికెంట, నతిమోడమునబని ||డిందు||

లలినిబలాటెట, లలను రెండువి-ద్యలురామునకుమానియిచ్చెను
రాము - దలరిగంగానదినిమెచ్చెను, - అనబోవరాటకి, వచ్చెను -
దాని - బాలియింపమని నెలవిచ్చెను, ఒక్క - ములికియిరమ్మన
గ్రుచ్చెను, కనుజ - నిలవిలరమ్మక వచ్చెను, ఆవెలదియాచిడరూపు
విడియకనతియై - వెలగి రామునిబొగడి, శ్రీమీ-అజనను 1 రాకేం||డి

కొగిట రాముని, గదియించి జడదారి, వేగమేగిరము ముద్దా
దెను, అంత - బాగాయెనని కొనియాడెను. నుచో-యోగిధ్యేయడ
వనుచువేడెను వీత - రాగుడై భయమెల్లవీడెనునిగ - మాగవ
మంత్రర, హస్తమునుదెచ్చె-నీగతి కేవగిరిశుడౌచారికి ||రాకేం||డి

12 పాఠాప్త) - ఆదితాళము

పల్లవి - విసవే సుగుణాన్వితా, గిరిరాజమలాః

అనుపల్లవి - మునియుతులై రాఘవులు కామాశ్రమ - మునకునాడ
నిలిచివేకువ - ఘనులుసిద్ధాశ్రమగతులై రచటి - మున
రా రాఘవులను బూజించిరి ||విస||

త్రిరఘురాముని, చే ననుజ్జగిని - సారయశుడు విశ్వామిత్రుడు క్రతు - వారంభించె, మహాజనవృక్షుడై - సారెకుమారీ, కనుకాపాలస్య - ధారలుగరిసి రహో - ధీరుడు దాశర, ధిమహో ధ్యమై - మారీచుననిల, మార్గణమున - వారిధిలోబడ, వైచి సుబాహుని - దారితుకేసెను, దహన్వాత్త్రమునను విసవే। 1

సునిశితభాగము, లను సామిత్రిత - దనుచకులను జంపెను బువ్వలజడి నెనసి సురలుగురి, యించిరి సంభ్రమ - మునను గుళిక మును దివకులతిలకుని - తనతోడ నిగిగొని - నెనకునకొగిట నునిది లక్ష్మణుని, మానునిడిగొనియో, శి ఫలములు, అనఘులకునుభోజనము లొనర్చెను, దినములుమూడిటు, జనెను సరసముగ విస। 2

మునిచరిత్రేరా, మునితోబలికెను - జనకునియాగము, గను గొనజనియెడ - వనువుగదీకువ, చ్చిన శుభమానని - వినతుడగుచు నను, జనిగూడితపో - ధను వెంటముడముతో - జనిచనియెమటను వనమొకటిఫలను, మనస్తకులతాలం, కృతమైజనవిహితమై, గనుపట్టి వది, వనమేమన రా, మునితోమునిబలికె విసవే। 3

గౌతము డనుముని, గలదులోకని - భ్యాతుడాలని క, హల్యయనునతిని - ధాతయొసంగెనా, దంపతులిచ్చట - బ్రీతినుండ నిం, ద్రుడుసొకనాడా - గౌతమవేదమున - నాతివెనసిచను, నాతరి స్నాతుడై - గౌతమమునివచ్చి, ధన్వీ - భూతుకేతునాతో జాంకకు- మన బురుహూతు చుర్మతిన్దైరి గొవుచునెను విసవే। 4

శాపముసంగెను, సహస్రభగుడవై పామ్మని వృత్రానివహ- ల్యను కోపమునశిలా, హాపము గమ్మనె - నేవరజంతర, హితముగ కేసెను - యీవనమాని - బాపురేయెప్పడు నీపైరఘుపతి, శ్రీపాదము పెట్టునాటికి - శాపముచెకునని, జనె సతిమణికి, పాపముబాపవె, పురమపురుషా యనెను విసవే।

రామునికరముక, రమ్మనబట్టిను - హామనియన్వద, హామ
మజాపివ - భామపై నిధన, పాదమునుంచి ను - హామనియగుచును
హామ్యతనిరగని, రాముడుతొమ్మిక్కి - రామామనయు సలక్ష్య
గుదిధను - రాగాధరుని కనకాం, బరుని - శ్రీమన్మంగళస్మితవజను
శ్రీ, రామునిశేషాద్రి - భామునిజాడను విసవే॥

18 దిలహరి—అటరాశము

పల్లవి—శరణు శరణని రాము, చంద్రునియహల్య । నన్నుతించెను
విసవే॥

అనుపల్లవి—వరముపుడుడుదనుచు, గౌరమివాక్య । సరణిమదిలో
నన్నుచు । శోరిక్కిమ్మిక్కి । యడుదా, రవర్ణ్యచా, ద్యము
లిచ్చి కూర్చున్నదికాన్దియైమించి, పులకించి, నీ । చరణరజ
పరాగమునను దురిత మెల్లను, దొలగెనహహా । గరిమతోను
గృ, రాక్షసైతి జగత్ప్రభో కమ, లావిభోహరి ॥శరణు॥

యేవిధు పాదరాకవరగుప్రలచే, నాననమైవది భగీరథీమహా
దేవబ్రహ్మాదిను, రావళి నేమహానుభావును గావించె, ననరకు
పదరజము । నేవేలవిధముల వెనుకబడును శ్రుతులచేవనబభప్ర
జనని, శ్రీనాథిపద్యమం । నావిర్భవించెన, వ్యయ్యుడైనపుర్రవైరి ।
యేనిశ్వగురునామ, మేప్రాద్దుభియించు । నీవీరనయపాద, మీభువన
జాలముల, నెల్లనాక్రమించెను । శ్రీవనిలామణిః నెవ్వనియురము,
చెలగిహరింప నునికపట్టయ్యెనే । దేవునిపదను నిందితరాజయోగి
హృద్యేయమై తపహరి చెలువుమీలు । నావిభుండా వరదుడా
గురుడాపకుండా దేవుడిదనను । లోపుటకు ప్రత్యక్షమయ్యెన
భాగినిదిక్రమటంచు నెంచుచు ॥శరణు॥

5683 d. 15. 12-61

శ్రీరఘువరసి, లీలలక్ష్మిద్భుతమ - లేరిరిరముగాదివి లేరియ
 ఘోర్యావ - తారమువను జగ, త్రియము మాయామోహ - పార
 ఘోరమునొండ, భ్రమియించితిని నిర్వి - కాదుడవీవుచలవాది రహితు
 కవు - కారచలనాదులు, గలవారివలెనుండు, వారయపూర్ణుడ -
 చావందమయుడవ - క్రూరుడ నతిమాయ, కుడవు నువిష్మయో -
 దారవిశుద్ధుడ చాత్మప్రజ్ఞాఖండబో, ధన్వభూపుడ మోడవు - పార
 మార్గికుడవీ, భూతములకా - భారభూతమువీదే, యీజగమువీదే,
 సారెవీజగచాక్రయుడ వీవేకర్తు - కారణకార్యములు నివిలాసములు
 చేరిగన్దాసగనే రకతనుభూరివందుకుగాని నిన్ను-విదారితాఖల కలువ
 మగు పరతత్త్వమనఖలులచే నగునా ||శరణు|| 2

జలదాచనసి, వలఘుమాయాగుణములచే బింబిరుడవైవిల
 సిల్లిజగదుడయ - విలయములకు బ్రహ్మ విష్ణ్వేశ్వరనామ-ములబూని
 యున్నావు, లేరియగనోకడవై-వలనుదీపిగాను, వాచ్యవాచక
 భేదములజగన్మయుడవై యలరుచుండువునీ వ - స్థితితేజోడనోం,
 కానవాచ్యుడవువా - క్కుల కగోచరుడవు - గూఢవర్తనుడవు -
 భూభరిక్రీరామభద్రగుణోన్నిత్ర, ప్రభానాంగణుడ్ర, కలితకాస్తుభ
 వర, శ్రీశేష-చలశిఖరవిహార, మోహనాకార-చెలినిచంచలనువి
 శ్చలజ్ఞానమార్గము - చెలియనెంతటిదానను, నీదానను - కలుగతే
 యుమునాకుస్పృహ, వలినభక్తినిరంతరమ్ముగ జెలివందవిశేతములొ
 వరిం, చెదను చాళిరథి దయానిధి ||శరణు|| 3

14 బేగడ—అదికాళము

పల్లవి—నిసీలవేరి వినుతగుణశ్రేణి, వివేకేశ్వర -
 అను—భావాభావాంగుడొరా, మునిచే ననుజ్ఞానానికారము - ముని
 యొద్దకులసి నహల్య, మునీంద్రు జాదానుమోదాది పరిత

ఘనంబుగను మిథి, లావురంబునను, క్రతువరంబు మహా
శ్వర చాపము కనుంగొనియనంతరం బయోధ్యకుజ నెడమనన్
విసముడయ్యెను హరి హరి !వినిల!

రంగకథంగతరంగగంగను, పొంగుచువాటిని దేహరాజపురి
చెంగటరాగి నెఱింగి జనకుమచె, లంగుచు నెడుకుగను - రంగుగ
బనిగాధేయునకునుసా, పైంగ మెఱిగిపూజించి దిశలుబెలు - గంగ
తేయుచంద్ర సూర్యులోనుర, పుంగవులగు నరసారాయణలో-శృం
గారకళలలంగాతుతలుకుల - నంగాను జగినవీర లెవ్వ, రెఱుంగ వల
యునన దశరథార్కజాలు - మంగళకదలి రాసులక్కణాలు మహాభ
జాల్ ఘనులని మునిదెల్పెను !వినిల!

తీర్థిమత్కృతుగంధర్వమున, కైవీరలనే దోడితెచ్చునడ -
పావనుడి రాఘవు దొకకరమున, జావనేసె చాటకను - భావర
నుదీయయాగవిఘాతకులై, వరలు సుఖాహుప్రముఖనిశిత, రావలి
ద్రుంచియు మోరీచుబలధిలోవైరె బజాంబుజ రజమునను, యీ
వీరు డహల్యను వేవేగ బువ్రెను, గాంచి నేడు సిగ్గుహంబున
గరళకంఠువిల్లనుగొనవచ్చెను - నావునునగరికి దోడ్కొనివనియో
నలేద్రు భారాముని బూజించెను !వినిల!

అంతట జనకుడు మంత్రులలిలిచి పు రాంతకు నిలుడెమ్మనిన
భటులన - శ్వంతలలుల నైదువేలబంపిన, బంతమీది-రజని -
సంతరమును మణివస్త్రాదులరే, నెంతయు భూషితమై ఘంటాశతకాంత
మైవవిలు దెచ్చినధరణీ, కాంతునుకొళికుగనుగొని యా, నింతవృ
పవడు లలాంగిజాతగ బంతోషమునరఘూద్వహుంజీ, చాపమెక్కి
డిన జాలును నీరా - కాంతనిత్తునన విని శ్రీరాముని, కనుంగొ
న్మునిదరహామనను !వినిల!

శ్రీరాముడు వాసుకరంబున విల్లుమాధిగ గొనియెక్కిడి
వృషతులు-చేరిచూడకక్షిణశరముననగు, చారదీగివినపుడె-సారము
చెడి ఘోషభయనివిగెను, వైరివరులదైర్యముతోసూడక - చార
వముదికల్నిండెడివిచూ, నాహుధులగుచుగను గొనుచేవర - లా
రాముని శ్రీమీర, బొగడిరి-తోరంబుగా బ్రసూనవర్షము - డుండుభి
భ్యనుల్సురపనితాజన, చాచనాట్యములు చెలగరాకువుని జనేకు
డర్పిలిగొగిల నుంచెను |విసిల|

ఫుల్లాంభుజప్రతాపము రాముడు, విల్లువిటచుటలు వినియం
తఃపుర - పల్లవాధరులు మనసీలకు శ్రీ,వల్లభుడనంచగిన - పల్లభుడిడ
వచ్చెను చల్లనిచా, చెల్లజగములను నేలజాలుచా - డల్లమరునై న
జక్కడనమున నుల్లసంబులాడున పెయ్యమ్మక - చెల్లా రామునిపల్లా
ళోరిక - లెల్ల ఫలించు వంశపావను, డీమహాత్మ్యుడంచనివలికి నరన -
సల్లాపము లాడుచు నీలకుమారి, నరు ల్విదూర్ హరువుగ గై పేసిరి
|విసిల|

5

పట్టుచీరనుగట్టి రవికెచను, కట్టుడిట్టముగ గట్టిమ్మగమకము
బొట్టునుదుటనునిచి కనులకాటక, జెట్టికురులుదువ్వి-కట్టముగాకీల్కుడి
నై చిమటిన్, మట్టుమీఱవేకుర చేసరములు-జట్టి సర్వభూషణములు
మేనను, కట్టముగాబూనియొక్క చలికేరబట్టి, జనకునిపట్టి, కొరికి -
పట్టుపురాణి నొడువేనని, బొలితోడగుండనపు బొమ్మవరె - నెట్టన
రాజమరాళ కరిగెతుల. నరాదిరాగరింపుచు వడి చెరు |విసిల|

6

తొటంకిద్యుతిదిక్కులనెల్లను, డీటుకొనగ బాపటబొట్టుచు
సరిపాటిలేనిచంద్రసూర్యులును న, య్యాటమువను మెఱయ-తేటపు
ముర్త్యుపునదులు పరకములు, మేటిచిలుక రాళితోడ తనగొన -
మాటికినందలు ఘల్లనిమోయుగ, డీటులేన్నివైఖిసీరా - వధూటి

శ్రీ మదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు

గుణముల హరికి - రీటాదిభూషణాధ్యక్షతమసి, రీశు రామభూవిభుని
చేరిమణి - పటానయమూలిక గళమునవిడి, హరిన్ వడించిత నని
చన ముదమున వినిల!

15 కాఫీ—అంజనాశ్రయము

వల్లవి—వినుపైచివరిభునా, భువనమందరాకృతి- వినుతధృతికరుణా
మణి!

అనువల్లవి—తనమంత్రులను బనిచె జళరభునితోడితె - మృని జనక
స్మృతిపతిగా బాగా విను!

అరూఢినివసక్రయమున వారలయోధ్య, శేరిజళరభునిగాంచి-
ధీజులై మొక్కిబహుదివ్యవస్తువులనకు, దారగానానామయించి-శ్రీరా
మునకుజయశ్రీరమారామునకుసీతనునిశ్చయించి - నేడుశ్రీవిగ్రహము
లిలువనం, పెను జనక దన సంభ్రమించి నేనుకడలందిమించి విను!

జనవిభుడు శ్రీరామ, చంద్రునకు గల్యాణ, మనిచాటనాన
తిద్ది జనకమంత్రులకు నుత్సాహమున త్నేభూయ, గామకూలముల
నిద్ది - తనగుతుండగు పసిష్ఠుని సుమంత్రుని రా, మునిపెండ్లివార్త
దెచ్చి - తగుగదా, జనక విభు బాంధవ్య, మనిన కడు లెన్నయని,
రనువుగాముడము పొచ్చిమెచ్చి విను!

మరునాడు గురుపీఠ, సగుస్తజనితెల్లవే, మునుబలసీతోలువ
గాను, ఆరుదైవయాణిము, త్యములగొడుగులనీడ, నభికృతైభవము
తోను - భకతకృతుఘ్ను లికు, వ్రుకు గజాయాధులై, యిరుగడల
శేరిరాను - రథమెక్కి, సరవరుడు మిథిలావగరమునకు జనె నెలమి,
వాల్లుపైవములలోను, తాను విను!

హిమవతిని జళరభువ, కేదురుగాజనిపురో, హితపతుకి-జై జన
కుడు - తమకుదైవభావం, సరసులై రామలక్ష్మణులు తమతండ్రి

కృపుడు - ఆతిథిక్తిప్రణామిల్ల, నా-లింగన మొనర్చి నానందమునను
 కృపుడు - తరిమహాన్నత జవకరాజుడ, నమునసుతకౌశికా
 ద్విమితై వసించెనతడు, జనహితుడు విను!

తనయాగకర్మమం, తయిదీర్చి జనకుడుక, కానందుకోడ
 వనెను - కనకనంతాశ్యపుర, మునముదనుజుడును కుశ, ధ్వజమంతు
 మోడమునను - మొంగిపిలువనపుమన, వినయట్లుసేయబ య్యనవ
 ప్రియతదన్నను - పొడగాంచి-తనకుమారికలు కా, నునుమొక్కి
 వర్ణిల్లు, కనుచు దీవెనలుగొనెను, మనెను విను!

లలినిజనకుడు పురమ, లంకరింపుచునదో, రణచయోల్లాసితం
 లు - అలఘుపాదస్వజో, ఇల్లలము గోపురవికా, నావరీలాజతంబుశుల
 భారవమ్రురం భాస్తంభశోభిత, ప్రతిగృహప్రాంగణంబు - కర్పూర -
 కలికాంబుపూరగం, ధిలరాజమాల్గంబు, కై నేరీరాపురంబు, దంబువి

క్రమముతోవంతపు, కమలాకరించిబం, గామకుంభముల
 నుంచి - కమమైనపచ్చరా, జగతిపై విలిపిరి, అములనోడలుకుడించి
 రమణీయుముగనుజ, కమలమాలములు వ, జముల గొడిగెలు
 రచించి - చతుర్ద్వా - రముల గొమరొప్ప గల్కాణవేదికగట్టరమరి
 కనుసంతపించి, మేలెంచి విను!

ఎలమిసీతాదికాం, తలకు నలుగులుపెట్టి, తలలంజీవలక
 కూర్చి - జలుగులనుకదియొత్తి, చెలగిరరిగంచుచీ, రెలుగట్టికుదులు
 కూర్చి వలనొప్పగొప్పకొ, ప్పలుబెట్టిచంజనం, బలదికములుదీర్చి -
 రవికలను - పొలయచనుకట్టుపై, నలవరిచిత్తేసేయ, నలదిరి సమ
 ముగజేర్చి - మదిచేర్చి విను!

కనకశేకయవతికు, మామడు యథాజత్తు, వచ్చెనచ్చటి
 నంత - వకుసకతరథుడున, ల్కురుసుమలధూమగా, నగులగై నీ
 చెంత - సిరులలగ దామండు, తరిజనకుజానంజ, భరితుడై భద్రనం

తావశములను, గరిమమునలును పరా, ఘృతైక్కి రాజమా, ర్గమున
జాపట్టిరంతి వింత || విను ||

పొడలుచును గానల్య, మొదలౌ సతులు, గొల్వభూపతులు
జేరికొలువ - విడితమాగధనంది, బృందములు గొలువనట. విటగా
యకులును గొలువ - సదయలువపిష్ట వి, శ్యామిత్రులారీర్వ, చన
ములొడంగుచును గొలువ - కళ్యాణ - సదనమునకరిగేశ, మగిరితు
డగు రామ, చంద్రుఁ డెడముదము మెలువ, చెలువ || విను ||

16 కల్యాణి—అటరాశము

పల్లవి—కల్యాణము వినవే, నేడు నీతా, కల్యాణము వినవే!
అను—కల్యాణమయమైన, కల్యాణనిలయమున - కల్యాణప్రదుడౌ
య, హల్యావరదుని || కల్యాణి ||

వేదనాదములు వేగుమర్దకవి - గాదుందుభి డిండిమాని మహా
నాద్య - నాదములు పుణ్యాంగ, నాబ్బండ శుభగాననాదములుఁ జెరి
గజ, నకుఁ దదుర్కొని దళర - ధాధి భూపతిలకర్తాసనమునిచియా
మీఁద సపురహీతుఁ డై దేవమాఖ్యమై మవేడిఁబ్రతిష్ఠించి, వివిధసుం
త్రములచే, వేదోక్తహామ, విధులొనరించి నీ - తాదికన్యలధన్యల
నల్వరసు స - మోదమున రావించి, మురియుచు శుభజాలా - సాదక
ముగ మధు, పర్కమిచ్చివేడ్క, బ్రోదితేసిన్వపుడు, పూజించె రా
మపుల || కల్యాణి ||

శ్రీమీర జనకుడు, శృంగారవతియై సా, దామినీలతమాడ్కి,
జనరెడునీతా-కోమలి తెఱమలు, గుననుంచిచాలగా - రాముని రా
మాధి రాముడైన శ్రీరామచంద్రునిపాద, రాజీవములుగడగి - నేడు
మువ తెఱలము, శిరమునధరియించి, నీమములోనీత, నిలబడొకమాత
గామితేసిగ్గన-కల్పపూర్వకముగ భూమిశుడుధార, బోసె నగ్ని

పాశ - గామావవరిని రా, ఘృతము చేకొని చేప - కామంచార
సుమధారలుగురిసెధ్రవాదిరగులులై, యనియవధూవకులపై ॥కల్యాణ॥

అంతట దెరదీయ, నదివ మోముజూచి - సంతసించెను, రామ
చంద్రుకన్యవలార - కాంతుగను గొనియలకు, కలువలిపోల్కినా -
యంతియాపులుకవరె హృదయేసుపవయుగళి - నెంతయుదామరల,
నెవయు చేసెలనగా - కాంతామణిపాణి, గ్రహామొనరజేసి -
కంతుజవకుడుమం, గళనూత్రముగట్టి - కంతిగమవకుమణులు, రెలం
త్రాలుపోసి శ్రీ-మంతుడై లాజహామముజేసి కృతకృత్య - స్వాంతు
దయ్యెను తాట, కాంతకు డటవీర - సంతికావందమున, జనకు
హర్షిం నిచ్చె, మంతుకక్క-గాను లక్ష్మణకుమాకునకు ॥కల్యాణ॥ 3

వకునతోడనుకళ, ధ్వజనికొమారైల - సురుచిరమాండవి
శ్రుతకీర్తులనికుపురను-ధరత శత్రుఘ్నులకును జనకధరణీకు జానంద
ధరితుడగుచు నొసగె నకుచారగాబెండ్లి - యలరారి నాచేర జర,
తరయశులు, వసిష్ఠవిశ్వామిత్రు - బురువుగ నాదధూవకులకు నేనులు
శిరమునదిడిరియా, శీర్వాదములుజేసి-ధిరవంశకళరథా, ధీమతుడిదిం
చె-గరిమనుకొనల్య, కైకసుమిత్రాది - కరిగమవలు మంగళహారతు
లొసంగిరా - రతి రామలక్ష్మణధరతశత్రుఘ్నులకు ॥కల్యాణము॥ 4

జనకవిభుకు కాశికునివశిషునిగను - గొనిపల్కె వారకముని
యచటికొకనాడు, చనుదెంచి నను వినుమనిపలికెహరిభక్తజనవరను
డని, నిర్జనులను బ్రోవరావణువధిబంప రిఘువంశముననురాము -
డనుచేరచాళరధి, డ్రైవాలుగంశములు - జనవ మొందెనుసీత, యను
నామమునసింయి - టనుయోగమా-యలుటైనుదెలిసి కౌసల్య తనయు
నకు సీతవిష్ణునిచ నెనది మొదలుగనుసీతశ్రీవతి, యనిదలచి యేవిధము
నరాముడల్లు దొననిచింతించిధను, వను నెవమునమీదయనుశుభము
గంటిననె ॥కల్యాణము॥

శ్రీరామచంద్రునికేరి జవకునుబలికె-కొరినాచన్మముసాధల్య
మామెను - దారసి-హాననస్థలిని సీతాయుతుడైనైరంజనిమ్మకాడ
నట్లుడైనైతిరా - మూరమణభవననిర్మాణనై పుణిగలేక, నీరజభవునకు
సీతాకవారిచే - సీతమృతకలమునరిదాల్చి బలిమహావీరుడై సుర
రాజ్యవిభవముచేకొనె - సారమానీవకరబమున నహల్య ఘోరశా
పమువొలగె కోదిమలును నీయు - చారాంఘ్రిరేణువులు కోరిభవ
భయమాను, లై నట్టిసీతే శరణని పొగడరాముని కల్యాణి 6

సారిదియచమయమున, సురదుందుభులుమ్రోసె - గ్రుగుకు
రిద్దిన్నాంతకీటతక, లా - ధై ధైయ్యయనుచునచ్చరలా - దిరిగంధర్వ
వడులుబాడిరి భూసురవరులధరణీ, వరులుబాజచేసి-సరసమృష్టాన్నా
భో, జనములిడి రీకరణీపరగనాల్లువాళ్ళు, బతుగుటయు, సాశకుడరిగె
నట్లుండ్రకు, సరణమిచ్చివృపుడు కరుణచే బుద్రికల భువనమెట
గాంచి - త్వరతోడం బనుచనా, దశరథక్షీతిపతివనససుతులు గోడం
ద్రు సెతులలర నాశేవ - గిరివాసుడైన రఘువరుని ముద్దుకొని
పురికి ప్రయాణోన్ముఖుడయ్యె ముదమున కల్యాణి 7

17 సురటిరాగము—అదిరాళము

వల్లని—చేరి వివనె కొరి, చరితము - గారీకుమారీ గదివరకుమారీ
అను—వాధిజాతు దంతటనుకీ, దివిజేడ్కతో నయోధ్యకు -
గోరిపోవుదారిలోనృపనైరిమైనపరశురాముడు కాదుమొగుల
కరణి చావధరుడై, కాలమృత్యువో యవగ బంక్తరథు -
కేరిహరియెదుటను నిలిచిపలికెను, వీరాధిపీతుడని యెఱుం
గక చేరి.

బెండువంటిమల్లునడిమికి, రెండుకేసి పెల్లు, - పొందుకొండనెన
యుతెల్లునావిలు, దండీనైతులకుముల్లు కదూగండుమిగిలి దీనినెక్క
బెట్టిన, గొని రాముడ ననునిన్ను నటుగాకుండినవంపుడు ననరాము
దరినికో, దండముగొనిచక్క నెక్కిడియ, ఖండాశుగమురగదొడిగె

1. ఏకాదశిచిహ్నార్థవదనియకాండాహితరణతేస్యవకాండాభిరాము
తనామనవిక-బుండరిలోచనుంజిత-దని పూర్వకాలసంస్కృతిపాదమి
హాగడి-భండప్రచండపండితుండనబాండాభివతినన్యాయుడననిను । చేరి ।

తాల్మమునను నేను, ఘోర, లపంబుసేయచోను, హరిహ-
ర్యల్యమొప్పగాను, జేగప్రసన్నుడై పలికెదాను, సాఫల్యమయ్యె
నీతపముజన నివృత్తమునున్వివంశీయతుడవగునా, శల్యంబలుడన
గును విత్పహననుడగు, కార్తవీర్యునిలది ఖలవృత్తులనై - కల్యా
త్కలంబి శేషకమ, ముఖ్యార్థితుడవగుమనెగా, కల్యాగర్భమున
కాండన గల్యాగదాయుడై జనించెయ - హల్యాగరి బనిత్రే జేసి
వీరన, గల్యాగమైవీకు జరిశనమ, తుల్యముగనొగుడునని జనియె
డయ, తోనాహరియనీవని చనియె । చేరి । 2

స్వామిసేనుమించి, హేళాయ, పంశేజలనుద్రుంచికొంటుడ -
నై ముతముడలది, చెలగెన, సేమహామహిమనుంచి, ఖగ - గామిసీ
బలంబునీవుగొంటివి, గానసేధవ్యతముడనైతిని, సేమహానీయజరిశ
నము గలిగెది, కామహాదుల కగోచరుడవు, శ్రీరామామహోహు
డవగు రఘుకామాప్రకృతికంటెపరుడవు - కామాడ్యరివర్గదూకు
డన, హామాధన భవరహితుండవు - కామకర్తగుణవర్తితు డవును
డ, కముగఘేనబాలమలు ననమున-ధూమమెటుల పటులనే యఖల
మును, సేమాయచే గల్పితంబున । చేరి । 3

ఎండాకనకుండుమాయకు, హితవుమీరకుండు, వినువా -
మందాక జకుండు, వారికినాత్మగానరాకుండు, తనయందు గల్లున
మిచారమున విద్యమిగుల బ్రలలిగడై విద్యనగుచు - పొందుగాన
విద్యాకృతమగుటను, బంధుబింబితుండై జీవాఖ్యను - బొందుతీను
మునఃప్రాణముల బొందువపుడెస్వాభిమానము - నొందువపుడె ముఖ
దుఃఖముల, నొందునాత్మకు సంస్కృతిలే - దెందుజ్ఞానమిపుడు బుద్ధికిని
లే, దిద్దివైజమువ్యాకృతమున బ్రకృతి - పొందుగాను సంసారియ
య్యె హుత, భగ్నార్మేకసంపుక్రియవన । చేరి ।

ఎంతచాగవకును, నీవక, హితులపొత్తుకొరకు నినువాడంత
చాగవకునువలెను భ, వాల్మీకిగుచానుకుండు నీ - కాంతుడయి
మజనసంగతివలనను, గనివభక్తిచేతనెవునునిన్ను న - సంతునాశ్ర
యించినపుడు, మాయకు, సంతమజయెడును స్వప్రకాశుడును -
కాంతాత్మకుడు నైననద్దుకు దంతవానికగపకును నుని - కాంతా
పంకమతనిచే గని, చింతలలిలనెల్లద్రూచిని - రంతరాత్మసుఖము
తెందునీవక, రాజవయగ భక్తిలేనినకు - లంతయింది జ్ఞానముక్తి
సుఖముల, పంకవళముగాక ఎ-యెదుర నె । చేరి ।

ఈశ శరణుశరణు, దురితని, నాశరణుశరణు, సుజనిశ్రీ
చారణ శరణు, జయజయ శ్రీరాను శరణుశరణు నే జేసివట్టి పుణ్య
మెల్ల నీదును, హాశుగమువలొసగివాడననుదయ - జేసిబ్రాహ్మమన
లరతురామునకు, నీతావిభుకు ప్రవన్నుడై పలికె - వాసినమనంబు
నుజలపోసివరముగోరునిమకృప - జేసినానని భృగుకులుకు, భాసిల్లుచు
నీదుపడరలో - లేకమునకు నేవరంబు నమమక, లేకభక్తినిమ్మన
గృతాత్మనిగ జేసి చనుపజనియె జామదగ్గిని, జేచ్చం దనుజరిపు
నుతించుచుజనె । చేరి ।

శ్రీతు జయ్యెకాలా జశరిభవిభుడంతటలీలా, గుణముల -
చేత వలరిలీలా, తగవురి జేరి చక్రియావేశ, భూ - జాగవనసి తనర
ననుజాబునిజ సతులరతుల నేలిరతులనిభవర, మేలుమజగత్పభుకు
బ్రథిరగుగా, జాతుడవ్యయానందమూర్తిగం - గీతానంతకీర్తిసుగుగా,
భూతాద్యలపాక్షిమాయా - జాతాభలకలువహుకు సాశీతాధి
పుడై యుండె హరిక - యాతికేయర విదియ జెప్పెసుబ్ర, జ్ఞాన్య
కవిజేషగీశుచేద వి - భ్యాతిమీలు నధ్యాత్మ రామాయ, గాభ్యాన
మున బాలకాండయిది । చేరి ।

బాలకాండము సంపూర్ణము.

శ్రీ ర మ

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

అ యో ధ్యా కాం డము

1 కర్ణాటక సారంగ—లటకాశము

పల్లవి—శ్రీసద్గుణాన్వితా శీతాద్రిసుతవివే - కాశేయ, వాసునిశేషా
చలవాసునిచరిత్రము

అనుపల్లవి—భాసిల్లునంతఃపురవరమునందు నుగిసిం - వాసునస్థితుడై
మునిసుతుడై - మహాల్లాసుడై దరహాసుడై శ్రీవాసుడై
శ్రీతదాసుడయిసి - తానహితేడగు రామునిన్ గనులెల
పూని మరచూనివచ్చెను శ్రీరం

కరడిందుచంద్రికానద్యకేమారనుద్యతుల- మెరియుచువచ్చు
బాని వారడునిగా - నెఱిగి నీతిజానియు దేవీయుతుడయి పారిపో
వచ్చుమింతలేని భక్తిచేమొక్కి - పరగబూజించిమాని నీదర్శనసం -
శ్చరణచే విషయాసక్తచిత్తులమైనం-సారచింతమాటికి గలుగుమము
జోటికి - దొరకడిదిదుర్లభమునినుగని పరమపాననుడనైతిని భాస్క
కుడు రాజమమడగు క్రియసజ్జాన మడగునవిమునిపల్కెను శ్రీరం

శ్రీరామభ్రమయజేసెదవో ననుజోబాను - సారవాక్యముల
నేనునం - పారివనుటిది యరయనర్థమేను జగదాదియామా - యా
రమనిగ్మహిణిగాను - జేయుటనుసీసుతులైరి బ్రహ్మకులెల్లనుక్రిజగ
న్యహం - సారివీపు వారి జనకజ లక్ష్మీపురవైరి వీపునీతహిమకైల
సార - వారిజభవుడవీపుధరణి జవారిరవివీపు ప్రభజానకి - యారూఢి
శ్రీపురుషవాక్యములన్ని నీతయునీవనియెను శ్రీరం 2

స్వామీసీతాయ యవ్యాకృతమనలకునది - యేమూలప్రకృత
దానమహాత్తత్వచూ మహాత్మ్యానలింగకరీరమై - మజీయది సకల
మైనతనువులజేసెన - మూలకారబుద్ధి ప్రాణాజ్ఞానకర్మేంద్రియ - సామ
దాహకములింగ-కరీరమనబకునదే బిచ్చకర్మమూలము ఇంద్రబాలము
లమహాకర్మయోజన - సంజ్ఞననాద్యవృత్త్యాపాధినొందిన దైవిం చెష్టా
లాదిదేహ - త్రయగుణివోపాధియనియును శ్రీగు.

స్థూలసూక్ష్మకారణాల బాగ్రత్వప్సమిథు ప్రవృత్తలు మూల
గల్గినీసంస్కరి - లీల చేసెనయవాకు జప్రదాపగమార్మత్రి-కాలసా
యారేకులొకమూలకాది - మూలమదిసీదేమాకు మూలమథవన
జాతములు నీయందే జననస్థితిలయములై జకుగురున్నవిరామా రా
నవిరామా - వ్యాళమనిత్రాడుగనిజెకరిన, హరికమడను జప్రదా
కొను బాలికుడుకునుకార్మలానని భయరహితదయి యలననని
యెను శ్రీగు.

ఏనీతేజముననీయథలయును నెఱగునిదిఖలుకు తెలియరేక -
దేహమేపది యనియెంచు పుష్కాశ్లోకయెందాక - జ్ఞానము లెగిపోక
యొంగునుందాక - దీనుడగుజనుకునికాదుగ్యమున విజ్ఞానానందమొద
విసవలుడొనది నీచ - దారవిగడ భక్తినిగలుగునదియుత్తిని రా
మగు రామసీదాసుల దాసుడిను కరుణనుబ్రోవుము - సీనాభికమడ
జామ మూలంద్రది యటుగాన సీతాత్రుడనన శ్రీగు.

అనిచాలా ప్రణతుడై యానందబాష్పములు - కనులబడిగో
జడదారిరథువంకతిలకుని - ఎనుకించెనేడ్క జేరి రావణవధార్థము
జనియించినావుకొరికకరథుకు నిన్ను - జనవిధునికేయగోరి, యుగా
డటలయిన రావిగుడుబమ్మలెలు లగనిజంపుడు నని ప్రతిజ్ఞజేసివా
మునుకాసి - ఎనుము భూభారభూరణమునకు, మొనయుమిడినన

భవవాక్యము - ననినదిలునగపు మొగమునజగి, బెనగొనగ ననియె
రాముడు || శ్రీ ||

వినునారకనేనెలుగని దేమియునులేదు - మునుప్రదిననాచే
త నెలుజేయుటైనటు-లనే జేయ సకలభూతముల, ముఖాసుఖములు -
ఘనకాలసంజా, తములు ప్రారబ్ధ - ముననగునవిభవననే, తనైత
గులకనేన - నెవనివివోదించువిదె లేపుదండకాటవిశేసి-మునిజేషము
రాల్చి సంతోషము - నను చతుర్తతి వర్తనములుందును నీతయును
నెఱయునను రా - వగునినలముగ బంపుదునననిది దేవగతిజన
మునిండుడు || శ్రీ ||

2 పూరిత్యాది-అదితాళము

పల్లవి-వివవేనుక వాణిమాణిక్య, వీణావాదనపటువాణి

అను-మనువంశ్యుడు దశరథుడంతట ము - తనమునననియుం, చి
వసిష్ఠుని ఘనముగ రావించిమన్నించి-వినుమనిపలికెమహాత్మ్య
నిభంజను - లును మాటికి నొగడెదరు శ్రీరాముని - ఘన
గుణాభిరాముని యువరాజును, గానొవర్పవలెనిపుడె భరతు
డను - అని గూడిచనెను మామనుగను, గాన శుభదీక్ష
నునుపు రాముని రయముగనని వివవే

వరిమాని దశరథునివీడ్కొని రఘువరునగరికివేగ రాగా శ్రీ -
చారియొదుర్కొనిలగా వసిష్ఠునిపరగ సత్కృతులుగాగాజేసి నీతా
రదిగిహైమకలకోదకములొసంగగ-గురునియదుగులుగడిగి, శిరము
నవ్వారి-ధరియించినేమనుడిగి, పూడించిని-చరణనీరజధారగా, మువ
గృతాభ్యుదయ - మెఱుపిసెనుదా, శరధిపలుకువిని - చిలువగపు
దొలకగ బలిశమునునీ, చరణజలముచూడు శిరమునందిది - పరమ
పురుషుడొమెమూలేండి నలువయునీపదాంబువులమఖయయ్యెననెను
వివవే

ఇటులనడగు నేలొకగుడుడవుని, శ్వేతుడవనియు రమావతి
వనియు నము - శ్కెటయశుడవనియు బరమాత్ముడ వనియు
నిన్ను - కుటిలులకెఱుగవశ, మాధక్తచాలన - చటులుడైభూభా,
రము మావృరావణుని జంపగమదిసెం, చివుట్టితివని దిటవున నిశ్చ
యించి, చి నామనేను - అటులై నబహుగోప్యముజేసితిని, మెలులమా
యచేసగ్యముజేయుదు - నటులనేగుడుడవనిశిష్యుడని, వసుచునటన
గల్పితిసాదిజగ - న్నటనసూత్రధారియభలభూలాం, రర్యామియవన
వెలయున నను దపసి 1వినవే!

నీవు శుద్ధకర్తవ్యమయ్యమైన మేమనెరిఁబూని భవియందు మా
యామనుజ - భావమున జెలగుచుం, దువకటరాజ - సేవగాసిజెం,
దాపొరొహిత్య-జననమదినిందితమనిం దెలిసియు - నీవురఘువంశమున
జనియింతువని - భావించినంతసమున నీకుగుడుడవై - యేవేకకదితే
నియ్యకొంటినాతపదిష్పడు ఫలియిం, చెనన్నికనీమా - యావిభూతి
కగవటుపకుడశరథ, భూమివిభుడు నిన్నుచట్టముగట్ట శు - భావము
గవ్వనను నీరతోడి, యావిసినుండుమని చనియె వసిష్ఠముని 1వినవే!

శ్రీవిభుడు లక్ష్మణునిగనినన్ను యువరాజ్యభి, సిక్తుజేసి
డయ నేనుసాక్షిమాత్రుడను-సివెనకలము బూనుకర్తవు, భోక్తవు,
నీవే నాప్రాణములు మేనునున్నానిపలికె నావేళపొరజనులు రాముని
యువరాజ్య శ్రీవిదికడు హెచ్చికళ, రఘునిమెచ్చి-యావార్త లపుడె
దెచ్చి కొనల్యా - జేవితోమమిత్రాజేవితో జెలువవార - లావా
ర్యాకర్ణవమున సంతోషిపూర్ణ - లైవెలసిరిసురలు, సరస్వతిగని,
సేవి నీవయోధ్యకు జని విఘ్నముగావింపుము రామాభిషేకమన, నా
విబుధ ప్రార్థనకీర్త్యుకొనెవాణి 1వినవే!

కొమరాయైకవగరవాసియొకతె, కుంటిదిగూనిదిగుట్టహృద
దిగ్రుడ్లుముడిబొమలు చొంకుమైగల, ది యయోధ్యలోను రమా

అట, నవ్వులాటది మందరయను - కుమతియొక్క తెగలను భారతి
చాచితెంది, కుమరులై యుండె నంతఃపురి శృంగారముల - నమరియంత
యునిం, లేమైయున్న జాచి - భ్రమసి మందర తొంకరతో వచ్చి
తైకరేపు రామునకు పట్టాభిషేకమనినతైక-ప్రముదమొదవిబంగారం
దెలొసగగాపడతియొల్లకిది భయకమయము సుఖనియమముగాదలల
కేవలతైల, స్వామియైన రామునిశుభము నీక నెను వివవే 5

3 తోడిరాగము—అటరాశము

పల్లవి—నరనగుణమగేనన్పందిర, సభకృతేందిరా, వివవే
అను—గరిమమున రామప్రవి యభిషే, కమహాశృవము శుభమన
కభయా - కరమనుటయేమిశ్రీరామును శృంగారగావనుజా
చునను - పరమశమ్యతములైన తైక, వచనముల్వినగ
జాలక మందర నీమృతునకు నీకు సుఖము, దలచినాను చా
యగాను దలనకు 1నరన

తైకవిను భరణశ్రుముల, కేకయపురికనిచి నీకాంతు -
తోకాంతయేకాంతమున నీ, తాకాంతు భరణకాంతుగాను - ప్రాక
ప్రశ్నర్యమునకెల్లను, పట్టభద్రుని కేయదలచెను, నీకునీరసయునకు
రాశ్యము నియమించునొకయపాయమున్నది, నీకురాజదేవాసురాజ
విచ్చిన, వరములురెండుగలపు, నీకొకుకు దొరతనము రామప్రవికి
వనవాసమును నాననీయుమనె 1నరన 1

శువిధమున మందరపలి న, హరివనితలచి నఖని మెచ్చుచు
నానినిత ధీరజనితతోపమునను మాసినచిరగట్టి నెననుకీవిగయుసిగి
భాషణములన్నియు బాణవైచి యలుకయింటి - లోనొంటిగావేల
లకి, పొరలూచుండెను దయగలవాడైన - పావనుండయిన, ధీమైన
దేవసముదయినగాని కుజని - రావిసోదమును వీడ జేని తద్గుణానుసారి
యోనునిజవిది 1నరన

అంతటనుదశరథుడు కైకగృహంబునకుజని నిశ్చల్బుడై- కాంతి
చెడి శ్రాంతిపడిమెలగడి, కలికితండముగని కలగివిభుడు - యంత
వింతయి దేమియన జెలు, 'లెలుక, మాకైక యలగినయది - సంత
సమునేయుమనవియా, కంతిగమనను జాసి నీ - చింతయేమిటికి
కైకనీడు, చిత్తమెటుల జేతునని - తాంతిమోహముననుహ-
దములకపుడు స్వపుడు మ్రొక్కిదక్కినానన ||సరస|| 8

పరివినాకనినాకుమీరలు, ప్రాణేశమునువునాకొసగిన - యల
ఘనరములకు భరతునిరా, బ్యాధిపతిగా రామునికాలో - వెలయ
బడునాల్గొడ్డు మునియై, నిలున కెలవీయు మనుచు కైక - పలుక
విది వజ్రహతవృక్షము చెలువునను భవిబడియంతలో - చెలిసిచెడు
గుకల గంటివనుచు కలచి వెడగు కలకంఠినిదుట - పులిసరంగని
తిరుగమార్చిలిస, చెలులు బోధచేసిరాధ రాధిపు ||సరస|| 9

భార్యగాపునీపుకేత్రువునా, పాలిటిసికురాముడు- పరిచర్యయా
కృత్యముగనల్పుడు, కలి నీపు రాముని మెత్తువెపుడు-ఆర్యసమ్మతుని
బొమ్మననే, పరివరాజ్యముగొమ్మని స్వప వర్య బొంకిన సరకమున
బడువాడి పని కైకపలుక దిశరకుడు కార్యమేమనుచు వెనటకొంది,
కందియుండెనారాత్రిచనిన - మార్యోదయమున జార్యత్రిక, సుభగ
నాదకుభవివోదములెగగ ||సరస|| 10

ఫల్రచామర తురగకరిక, సముదయమి గనుపట్టెభూషిత, -
గాత్ర నివేదిత్రేణ నదిత్రా పుల్రయ తునికరి-ప్రాచూఢని-తైత్రాతప
శ్రాన్వితునిరామ, చంద్రుగవిజను లలరియుండిరి - ధాత్రిశు జేమా
రాదనియత్రటి సుమంత్రుడు చెనిమ్రొక్కి హ - పుత్రలలామహ
రామ యన పోగులు రాజగని కైక నడుగ - రాత్రి నిద్రలే ది
ని శ్రీరాము సుగుణధాము దోడి లేమ్మన ||సరస|| 11

దశరథాజ్ఞను సుమంత్రుడు జని, తగ రానువిధునోడి తెచ్చిన-
శశినదను దపితేతనుడగు రఘునత ముడు తండ్రికి బ్రణమిల్లెను - బిగడు
హముని గొగిలించుక పృథివీశుడెద్దగ వసిస్తుడు - మనలకనువచ్చె
రాముడిచే, మన కైకభరతునకు రాజ్యము అనన్యకాలవికి నిన్ను
జనుప, నడిగినానని పితృవాక్యము - విసువిక నడపడవని శేషగిరి
శిఖరాలగుడు వికాలమతియై ||గరన||

4 అనంతరై రవిరాగము—అటకాలము

పల్లవి—చివరేపల్లవమ్మదుచరణాకయనా, వితరణగుణాభంగా||
అనుపల్లవి—జనపిథుడారతి, చ్చినకండకాలవికి - మునివేషధార్మిని
చనియెడ వనవిని, యనఘ రాఘవకాముకుడనై యతివల
నను జక్కిరినిని - వేనమునకుననిచి ప్రాణము లీతనుపునను
మనవనెను భూపతి ||విస||

రామాజగదధిరామాసుబాహువి, రామాకులల - లామాహా
హైమవతీచింత్య, నామ హాభీమోర్జామగం - గ్రామహా శ్రీమహిత
ముఖిత, సోమానిన్ను - నేమనిపొమ్మందు, నెటులనోర్చియండు
యా మోహాబ్ధికిగట్టు, యేడని విలపింప, నామహీవతినడలవలదని
సామిత్రితో వల్లినగరికి - స్వామి చనినతిరి సుమిత్రాకో, సల్యలకు
నేయదీవించిరి ||విస||

అనువందవవభూమికడుగ గార్వమువచ్చె, సమ్మసెలనిమ్మా
యనిన - వినిసొమ్మనిల్లి యాకొమ్మవో, వనహాన్ వనుజేరమ్మా
రాజ - నినుబొమ్మనుట నిడమ్మాన మ్మ - వన నగుచుకైక, తన
వంజనునిదొరనుగా - వనుపడునాల్లేండ్లు, వనమున వనియింప - జన
విభునివేడ లిత్పవాక్యమున, మనుపజనియెడవన భరతునిక - వని
యెనంగి తనయునిచటనె నిలు, మనుచు, గొనల్యునింపించెను ||విస||శి

తై క మైవ్యుభధరణి, కాంతుడవరుమాడునా - ధాకపరాకా
తై క వీక్త కడిగిదివిజా, నీకములు - డిశొనిన ద్రుంతుపో, నీకరాజ్య
శ్రీకినిపట్టాభిషేకమిప్పుడు ప్రాకటముగ తేరుభరతుడల్లిన నరని -
గోకయలక్రశ్శక, గుంతు ననిలమ్మణుడు - వీకమైబల్కరాముడునివి
నీకడిమియును నీదుభక్తియు - లోకములకెల్ల దెలియునువ, త్స
తై క పై యలుగవలదన వివే! 3

జడమునశ్వరముయ్యా, జగము రాజ్యములేదువు, నర్యమా
యిది నిత్యమా అన, పడ భోగఫల, మాన్మత్యమా, కలిమి - పడతి
చంచలసుజరస్సుత్యమాత్రాంతి - యుడుగగుండుటన, త్సత్యమా
మాన - పుండ్రసుఖమునకుకర్క, మొడిగట్టెనకంటె - నాడలువేలిది
తెలియ, నుడుగుకోర్కెలుల్పితతి - నడియేటగూడియదసినక్రియ,
భూత్యపిశ్యసతి సునిహితాదుల - నడకయిది స్వప్ననమమనియె,
న్నకబడుడు కోరున న రాముడు వివే! 4

అయునల్పములరావ్యాధులు పులులనలె, జాయదెలియజా యన
రుడు - ఈయభలసుఖములు, హేయమనకు-మాయురేభగనన్యాడు
దేవా - యాత్మయనుకుమరి ఛాయామాత్రే, మైయస్థిత్యశ్శేతోమ
జ్జాస్థాంకాంకని, కాయమాకాయమే, ప్లూయనాత్మ చెవుమా - యీ
యానవిమృష మహానికభ్రమ, హేతు విదియయవిద్య నేనన, పాయ
మగునచ్చిదానంక, బ్రహ్మమనుటిదివిద్యయనహరి ॥వివే! 5

మొకలుక్రోధము పాప, మునకు మనస్తాపమూలము ఇంద్ర
జాలముక్రోధము - సదయాత్మలకు ప్రతికూలముక్రోధము - హృద
యగ్రంధికి నాలవాలముక్రోధము - విదితధర్మములకు, శూలము,
మదియం దదియంచక నునినునీ, వఖలసాక్షిగానంది - ముదమున
సుఖయిప్పుము యాజ్ఞానము - మదయుతులనెలదులమ్మణ, మర్క
మని తల్లికీత త్యమే - సడయుడై తెలుపగొగిట మయ, గదియించి
పోయిరన్నునతి ॥వివే! 6

హరిసుమిత్రకుమౌక్తి యన్నలక్ష్మణనిలువు. మన్నమనసు
 నన్న - కరణకదగ బల్కెనీకన్నమునునే - నరిగెననురానీ. కున్న
 పుత్రు - పరమేశ్వరిని గడుజెన్నారంగ - కరుణించి యనుజురాకకు
 కమ్మరించియా - ధరణిజనుజేరినే దండకాటవిశేసి, తిరిగివచ్చెదనిలు
 వునుననీ, చరణములమానవేనిలువను - బరమాత్మయనిన శేష
 చల, పరియదివతో గూడికదలెను విను!

ర యదుకులాంభోజి—అదిరాశము

పల్లవి—చికురందిరాశీరణశేరీ జతమచాసురాశీ నిలయాశ్వుత -
 నకలభువనపాలలనా, జనమాశీ కాశీవివచే

అనుపల్లవి—నకలరాజన్యులు రాజను భా - నుకులరత్నమువిభ
 వము నుడిగిజ - నకసుతాలక్ష్మణసమేతుడై, వికసితాంబుజ
 లోచనుడైచను - టకు, గతమేమని తొండ్రీమాజ్ఞనడ, విశి
 బోవుటెఱిగి పురజనులుపోగల - నకటవగవకుం దనుచుచారి
 తో ననియె వాసుదేవున్ముసేంద్రుడు చికుర!

ఈరాముడు నారాయణదేవుడు, ఈశుడవ్యయము మహాను
 బావుడు - శోరియోగమాయసీతమయ్యను శోరిశేషుడలక్ష్మణుడయి
 ములరెజను - లారా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రా, కారమైబూనిగుణశ్రీ - ది
 బగమడుదయస్థితిగం, హరిములు జేయఁజనుడు హరి - ఈరాముడు
 సుర్యకూర్మసూకర, నారసింహచామన భృగురామశి - రీరములు
 పార్థియిపుడు దశరథకుమారుడయ్యె ఖలులజంపుటకువని చికుర!

రావణాదిదుర్జనులవధార్థము, రాముడువృద్ధులు ఈయర్థము
 జేవమునిడెలిసిపలుక నతనితోడెత్త రేపుననికేగదనని యితడుధర -
 పల్లభుడు గైకహరిసటవివాసమున కనుపలేదిర - దేవారల నిట

నియమించెను, దైవాధీనము సర్వజగము - గావునమీరిండుకయి
యడలకు, దీవనబోకదు హృదయపద్మమున - భావించిన తంతరెడలు
నవిముని, పలుకబాకులవరి గారినుతించిరి || చతుర ||

అమికల రాముడు కైవగరి, శరియకవి కేగబోకుముగరి
భూమిపరియాజ్ఞగొనుమరిచక్ష క, నీమకమునవిచ్చె నారచీరెలు, అవి
సామిత్రియు రాముడుగట్టిరి, భూమినుతిచీగాదన్నను, స్వామిజనక
జకటి జట్టెను, ఏమీయనలేక వృషభార్య, లీమానవతిచీరెరగదని
యేడ్వగ వసిష్ఠుడడరిపడికై క, నీమదిచెడనీత శదియొగగదగు, నే
యని దుకూలములవనిజగొనగ || చి ||

రాజసుమంత్రునిచే గుమారులకు రథముబెప్పించనపుడ జన
కువకు శ్రీబానిసలక్ష్మణుడై మొక్కిను నీతయూడరికి మొక్కియ
రదమిక్కహరి తేజ లలగగ తేరెక్కను, తేజయనిప్రజాని బొగడ
నహి, రాజే యుదభానాధవములు, రాజేగొని సుమిత్రకొమరుడు
రాజులరగమెక్క సుమంత్రుడురథ, రథ్యములనకుప నిలుమని దక
రథ, రాజువిలకింప దరిమినిదచి జన, రాజతోడ జమన చాల
రాముడు || చి ||

పుడమితే డవనిక్తబడిపురి, పురబొక్కి పొరలియేడ్వభృత్య
లధిపుని, యుడవికొనల్యవగరికిగొనిచని, రాయువతివిభునిలోధింపుచు
నుండె న, క్కడరాముడు నిల్చి జనుల నిటు, విడరారని పురికిరథ
ముగొని, వదురాతిరి సుమంత్రబొమ్మని, యుడురాజని భావనయును
నను, ఇడుగూడి నడువనపుడకడలిచని. సుమ, హ త్రరంగకలికలుష
భంగ మృడ బటాటాటనంగ గంగగనిమెచ్చుకొరితేర గుహుడు
వచ్చెను || చి ||

చరగకమలయుగలికి బ్రణమిల్లెను యెటుసవాని రాముడుసుధ
జల్లెడు, గురుడయావృష్టిగని కౌటల్లెడు, కౌటల్లెడు గురుధ కై

మృగిని - హరిధరియించె బటలుమునినైనని జలియించెననుచు
 లక్ష్మణుడును - ధరియించెను సత్యవ్రతడని కురియించిరి విడులు
 మరలు శ్రీ - ధనుడు గంగనీటగుంకి జలములుద్రావి తరుమాల
 మున బవ్వలించె - కరుణితోడ నట రామచంద్రునా, గయగౌన
 తేక పురికిబోయిరి చిరుర॥ 6

మాయామానుషవేషధారి తృణశాయియై నిదురబోవగధను
 స్నాయకములు బూని గొలిదియుండెను సామిత్రితో నిమాజవిభుడు
 పనికి దృఢ - శాయి శ్రీహరినిటుగని కనుదోయినంతోపేంపకున్న
 దోయి ఈదుఃఖమునకుకయి, కేయి హేతువుగదాయ నెను-మాయిక
 మునుభానుఖమునొడలు లేమి, కేయెడలేకని లక్ష్మణుగుళర - నాయ
 కునకు దెల్పుగ నడునోకయి, మాయె శేషగిరిపతియు మేల్కొనెను
 చిరుర॥ 7

6 భూపాలము—అట భాశము

వల్లవి—సభమణి వివచే నీవీ సచ్చరితము సలలితానంద, నదాయక,
 మననే

అను—సుఖాల దశుభసుఖు ప్రిదేరి, ముఖాబ్జశాంతి పాదలరఘుకుల -
 శిఖామణిగుహాసీతానుజాల్, నేనింపన్నాంబులై ముప్రీతుడై
 లర - దఖండమగు యోడ నక్కియను, రావగగడది గుహుని
 బిలిచి సఖాపురికిబొమ్మనుచుబనిచె, సదయుడై ప్రయత్న
 పూర్వకముగ ॥ గుభ॥

మించిరాఘవులు మృగమునొకటి, వధించి వచనమునుంచిగా
 గా - విందిముగురుభుజించియచటవసించి మేలకొంచి, మడునా -
 దించితగతిధర్మాత్కృతాను, దంచద్వరద్వాజాశ్రమము, గాంచిమునిక
 తిమ, వేంచేయు పెజిగించ రాబంచి హర్షించిరమ్ముని శిష్యుచేన్మన
 మదాననులు వచ్చుటదెలిసి; వంచెదర్మము, గొంచెదురుతనీ, చక్ర
 విక్రంది తనువుపుట కించనుతియించ మునికనభులు వచిక్కరించె

కొగలించి రామునిపూ - పించెను శ్రీరామునిస్మితముఖతనోము
జగదధిరాముని ||సఖ||

నాదనిందుకళారతభగ - దాదిపురుషమహాత్మ్యవినునీ - పా
రభమున న్నాదిశేయుము నాదుమందిరము లనినముని - నాదరిం
తదాశ్రమమునవి, నోదించి తదనుజ్ఞసుజ - నాహ్లాదివాల్మీకాశ్రమము
శ్రుతిసాక్షాంధుం ముగనిముని - పాదములకు నవనిజానుజాల, లోదవి
ప్రణతుడై యలరు మ - హాదేవుని సుమాస్త్రుడుచిరుని, నబ్జవళ నేత్రు
రమాశత్రునిశ్రీత - మేదినిసుకాలక్ష్యములూ వాల్మీకిగాంచిగాంచి
చా-ద్యాదివిధుల నర్పించిఫలములర్పించి భజించి హరిపలికే ||సఖ||

స్వామి విగుప్తనభూమి దశరథ, భూమివిభు పంపున జరింపగ
మేమునచ్చుటమీకు దెలియని, దేమియున్నది నేనుయానానవరితో
మొలకొంటుంటు శ్రీమించునది, నేమింపుమని రాముడుపలుక - నాపాని
యభిలాషకుం నేదియై ప్రేమచేబల్కె భువనమునకు - రామ నీప్ర
నిలయమనినీకు భామమిది సాధారణమను త్తెమమైనదే - వామహాను
భావానిను మేమహాత్ములకి శాంతిలు నములిచ్చామాయావిరహితములు
నీ-శేముషిగలవారిమది నీకు శ్రీయుతముగనిలనునీకి యనెను ||సఖ||

శమకమకరాసశ్యములుగల, సుమత్యలెవ్వరు తుభాశుభము
లసమయములహర్షవిసాగముల, శ్రమయరెవ్వరు సుజనబృందముల
నూడి భక్త్యాభర్తనమరమున వీడి మది చిను శరణమువేడి గర్వము
దిగనాడి మమతగోరాడియెవ - రమునులయితనరాకుడుడు యెవరి
మితభృతి శ్రీరామనీమం - త్రముజుపింతురు ద్వంద్వరహితముల యి
జ్జనులస్వాం - తమునిశాంతము నీకుష - ద్వంద్వమతమహార్పితదా
నములకుమీటి యవలవెలుగునినుదే - హముగ నర్వగతునిగనో
గని, నరయుజనుల మదియిలు నీక న ||సఖ||

అవతరణము

అవతరణయోగా, భాగవతముచదవకీకృత - మనస్సులునిను
 ప్రతినిమిషమును, గనుగొనుచునఘలయిమించు - ఘనులహృద్వన
 మున నీతాయుతేడవయి, మొనసి విహరింపబడునీకు నన్ను నైన
 కావునినువర్తింపజాల, పంచుబలికివనబాక్షిప్రభావముచే, ననువంద
 బ్రహ్మమునీ నయితని - జనమాత్రమే త్సేమబుడను నిపాదపురి
 బెరివిలుబట్టినెడిగి బో - యనెలత బోక తెనెనసికోడుకుల, గనిన,
 వారి శ్రోవతేవుల - మునుమిడియమునివలెనెజంపుచు ముచ్చలతే,
 జననగడిరి నన !సఖ!

ఈగతిచరియింపసస్తమును, లాగమవేల్లెలకుగవారల - సాగి
 పోనిరావనిది, వేగనీవరిగి నీసుతుల - నీగరితలను నెద్దిలిలిచి
 భోగఫలముల పోల్కిదురితము - భాగములుగొమ్మనివారి, నాగరిక
 మెడిగిరామా - తోగగ్వమెందుకనజనిన, నాగరివతమగ నాలులిడ్డ
 లు - మూగియడవిచిన మొజుకునయిగురలి, యోగివకులగుగని యిది
 దెలుపవినికడు - రాగిలియుప దేశమిచ్చి వారజనమ రామరాయ
 నిది-రాగినై జపించితివుట్టలు, ప్రభలెసాడు తినువుననెముని !సఖ!

అంతట అహంసహస్రాబ్దములు, పంతముననుడపంబుసేయగ-
 నాంతులగుపప్తములువచ్చి, దవరనను - దెలుపభానును - మంత
 మీఱుడమమునదంచుక్రియ, వింతగాంల్కికము వెడలి, సంతసమునను
 నొజుములగని; సదృశ్తిగలుపధి - మంతడవు బ్రహ్మమునీవైవిది,
 వంతడితెనునాల్కికి యని - యంతర్నితలైరింతయును శేషాదీశనిను
 మదినులియించుఫలమిదియని-కొంతభాగడిసురనదికిచిత్ర, కూటిగిరికి
 భకుమగ్నహము ముని - కాంతంబు రచింపనీతా, లక్ష్మణయుతుడై
 భారియండనచట !సఖ!

7 అనాపరిరాగము—అదిరాగము

పల్లవి—హృద్వనచార్పితరామాయా, శ్రీరజనకల్పారామా సద్వచో
భిరామా రామా విరచే॥

అను—రాద్వయముగమంత్రుడరదముగొని, యయోధ్య కరిగి, దళ
రథునకెరిగి - ఘూర్జపాలుడు జానకి లక్ష్మణులనుగూడి
గంగ కావలజననృపుడు - విద్యన్నుతరామచంద్రసీతా, విభో
జగత్ప్రభావిధాతనినును - హద్వైభవానుభవయోగ్యుడని
నడలవ్రాననాయని యడలెను హృద్వ॥

పుడమింజనులు నినుదయగలవాడని, పొగడకక్షకల్యమేటి -
లడరిసిడుకోరికలన్నియు నేడకటా సాఫల్యమాయెను - నెడనెడదే
ద్వక యుడుగుమనుచును, ర్వేతుని శౌసల్యదూనిన-నినుదకన్నులనిరొ
డియు వలిసికా, నుడియెచ్చాదయకల్యమాయెను - నినుగుబడినవాని
కొలుచిజూచిన, నడువున నేచెదుప్రచాదుల్నిలపు, పడలినినుము
పులిశోకమునడమపు, నెడలు ననుచు నొకమునితిప్పొల్లి - కడకనే
నువని నేటలాడముని, కొడుకొకడు రేయినదిఘటమాయుంచ - బుడ
బుడమన గజమనికరమేయన, తడు హాయరి ననె జనపతి హృద్వ॥

జానుజనియయోయనినేమునిపడ తోయజములు దడనియో
ముని -నాయక నేనవరాధిని దళరథ, వరపరిసనినుడివి మ్రొక్కిన -
నాయకవేదనకోర్వలేమనా, జనసేజనకు లడనినొర లెడ-రామెడలేగు
మువైశ్యుడననివక - రమ్మబెరికినిడివిసేయక - తోయముగొనిచనివక
కుమార కా, హాయర్జకల్పాయని జనువారి - కాయరదుతివల గొనియె
డక మింగి యయో, ధ్యానిభుడను దళరథుండ జంరి - నేయమో
తనయు పిల్లననసిపు, మూయటులెనుటా నెడసినపుడచని - పోయె
ననిగడసిరని తెలిపిమ్మట, జాయెహరిహరీ యనుచునృపుడు హృద్వ॥

యమును మోదకొని యున్నాడనికొన, ల్యాదిముదిరలు విలపింపవసిష్టు
కావయితలవారింది శవము, ధైలముచే గ్రాగింపబంచు - మిద
భరిత్రుష్టులబిలవనం, పిసత్వరదీపిపచా, కేకోదిసమే వచ్చి
యయోధ్యగనిభయ, భేదములుజనింప బురజను - లాడరిపమియు
గని యిదేమోయని, యంతిపురికేగి కైకకమ్రొక్కిన మోదముద
విమరుగొగిలించిన, పుట్టినింటిసేమమరసి భరతును మేదిసేమజేసి
కైకముగ విని సీతారామలక్ష్మణులనీ - మిదికయచేనవనినిదితి
మృతజాడెసాలసి వరకు ! హృ!

కొంతవడికి సేవజేరభరతుడు కోపవృద్ధినిజూచి కైకాళాంక
మాత్రినిగృహితుని శ్రీరామ, చంద్రునడవిద్రోచిభవిషతి - హంత
వైరివయయోనరకము నందువడకవేళియనినే - నంతపాపకర్మక
కొడుకైతి, నింకేలనులేదిపోయి - కాంతుజానీవనరెను కొనబ్బను,
గొంది పాదములపై బడియేడ్చిన - చింతయేమినివ్ర కైకకడుగును,
శ్రీమంతుడవైతని జననిపలుక - యంతకైకకృత మే నజిగినగురు
మీనజేసివట్లవ, గొనల్యా - కాంతనరయం కొగిబిదికొనియా,
శ్రేందించె మహారవమెగగగ ! హృ!

అప్పుడు వసిష్టుడువచ్చి భరతుతో, ననియె నగచుటేలా దళ
పరు - డపరిమితసుఖములనుభవించిదివి, కరిగజ్జావశీల శత్రుడు - చ
మలన్యమృత్యురహితు డమలుడు, కాశ్యపుచక్రికాలాకాభ్యుడు
కలకరీర మే వడ మన్యరియిందు, కైచికారమేలామూఢుడు - అప
శ్రీమైన సంహరదుఃఖా, హతుడై కాంధవులు దెగిననిపొగలునివ్ర
మను జీవితము చిగురాకకొన, నీరలి దుక్కుడుగాడలినను కృపచే
కోగింప నృపునితను వ, గ్నిచేవహించి క్రియార్ జేసిపోక - రపు
మృదుడై భరతుడు శేషగి, రి పరిరామునివహాదవలవె ! హృ!

మంగళకాళిక రాగము—అటరాగము

పల్లవి—ఎలమిచేసేదెంపనే, శ్రీరాముని - చెలిమిచే భావించనే
యో లలనా!

అను—సలలితముగ రాను, చంద్రునిశ్రీపాద - జలవికాసివ్యంగ
సవ్యక్తిమకంక ! పలు!

భరతుచామీడట బంధుమిత్రమంత్ర - సరసేవాపరివృత్తుడై
లోసల - పురికి హరినిదేనుద్యుక్తుడై వసిష్ఠాది గురుగజ్జనాన్వితుడై
కకలింగంగా - సరికమలపులినాంతరములవిడిసెన చెప్పెనుందిగుహకు
సరసుపావనుడని, మరనదిచాటెంత, హరికివంచకుడని, యుతుగని
ననివచ్చి - భరతురామసేవా, నిరతురాజ్యకాంక్షవిరతు గనిమెచ్చి
యర్పించెకాన్కలు మ్రొక్కి ! ఎల!

కూరిమిభరతుడు, గుహనినిహామహుని - సారె గొగ్గి
మంచెయ్యుతుచెంత - తేరినట్టాత్మనెంచియెచ్చటనివు. తొరిని బా
డగాంచినావనియతని - చే రాముడు విశ్రమించియున్న చోటా గ
దిలకింది మ్రొక్కియచట - నారాత్రియుండిమఱునాకు ప్రార్థనభా
గీరధిదాటియగుజారభరత్వాళ - శ్రీరమ్యచరణరాజీవములు న
గొని, యారూఢితావచ్చుటంతయుదెలిపిన - త్కారములతనిచ
గాంచినాడచట శ్రీ - దూరనిల్చిమునిచేచారిదెలిసి నేగ, శ్రీరాములు
చెడి చిత్రకూటముకేర ! ఎల!

బలములభరతుడి, మృగమనిదిగుహుళత్రు - ఘ్నులురావ
చితనమై, పులకలుదిండ దిలకించెమునిధనమై, ఫలకుసుమకు - ట్టు
పాళికాఘనమై, కాళికాళా - చిలగడ్డపాఘనమై, మయూరకో -
కీరసేననమై పాననమై శ్రీయటకునావనముపరిహసి, తానంజనమ
ళాల - కులికధ్వజనీలాబ్ధరే, ఖలచాలుబాలుపొంధునీతారాములచా

మొదటి - పలులుగ నిహర్షాశ్రుజలము కన్నులార, ఫలియుంచెనాచు
 తోక్కులునేధన్యుడనై - వెలసితి నని యెంచి వినుతిందిహరియున్న
 ముందుము శుభలక్ష్మి, వలయుముజాడెను । నెలమి।

వెలికమ్మితోకులగెలుచుకన్నులవాని వెడకయురమువాని వల్ల
 వివాది - ములకపవ్వలవానిసీతాలక్ష్మి, ఇలలో గ్రీడించువాని
 వాచి. రలజడల కనుకువానిసీతేకుజగ, ములనేలినవాని రాముని
 వాచి-గులితేధయధత్తి, సంభ్రమామృతముల - వలగొనితత్వాకన
 లినములపై హస్త - ములుతేర్చి పాంష్టాగముగ్రమ్మికినలవం -
 గుళిము లొత్తుచు మేలు, కలచుభరతునికృపా - కలితశృష్టిగాంచి
 కాలిందితోడల నెలొర్చెగుహశత్రు - ఘ్నులునతులొనర్చగ లలి
 తును దీనించి కలలేనిచనువిచ్చె । నెలమి।

స్వామికొనల్యాదిజననులురామొక్కి, ననిష్ఠమునిగాంచిపూజ
 చేసి భూమినునచ్చరించి, సేమమకుగ, నీమిది మమతిమించి కకర
 భుమి - న్నేమదిలోనుంచి దివికరిగనన, వేమాయితోకించి గంగా
 వది - రామ లంకలు వెంటరా నదిగిన్నాతుడై - బ్రేమదిలోడక
 క్రియలునకంభునకు పొమ్మిత్రియుదాను, నల్వికృతకృత్యుడై నేమ
 ముననాదినము నెర వేర్చి మరలి నిజ - ధామము తేరిన, తల్లము
 లంకటికొనగిరి, విారమన్నించె శేషగిరిప్రభుడొ శ్రీమహిళావిభు
 పీఠ వివోదించె । నెలమి।

కావంతి—అదిరాశము

పల్లవి—చిన నేకరకరచింతకరమంతర - విశాలలోదన నిజకింకరచన
 భయమొచన।

విను—మనుకులతిలక్ అయోధ్యకురమ్మున్, మాపత్తివైమమ్ముర్రో
 వ్రుము భునయాగముల కే, సి సుతుల గాంచి-తనయాలరాజ్య

మును, న నునిచిపిమ్మట, వనమున గేగుట, రాజధర్మములుచే
తేయముకై కరుణిత మతియై, యొ రించిన యవరాధమును
పు మని ధరతుడన్న పాదములకు మ్రొక్కెను |వివరే|

ధరతుని రాముడు తొడపైనిడుకొని, పరగబుట్టించి దశరథ
వరనాథు డునన్నరణ్యముచపడు, నాల్గేండ్లువసించివీడట - పురమ
తేమమననంతడనుకనిను, ధరణిగావగబంచినాడిది - యిరువురమును
నెఱవచలెననినవరతు, డిందిరేనుగాంచిజనకుడు - కరటికాముకుడు
భ్రాంతుడరనివా, కృమస్మరమన వత్సాదశరథు - డరయనత్యవాది
యతనిహారకు, మనినసామియునినై నేవనమున - జరియింతు నీవు
ధరయేలునునుడు, హరియ రేటిరగవటంచననేనునీ - చరణముగొ
లిచివత్తుననిన దాశరథి వలడయోధ్యకులొమ్మనకమ్మని |వివరే|

శ్రీయొల్లనయోధ్యయొల్లకమపుత్య, జంటుననుచు లేచి భర
తుడు ప్రాయోపవేళమునకై కుశభూ శంయియైనవాచి రాముడు
మాయారేయనికులగురుని కనుపైగ చేయనలంజిగిధరతుని - దాని
బోయి నావాక్యమునలండ్రి, మాయలుబోదోచి చినునా - రామ
డయ్యతుండిరాముడు, బ్రహ్మచేర బ్రాథితుడై రఘుకుల - లోయ
ధింబుటైనురావరాదులను దునిమివచ్చునన నర డయ్యలేముగ -
శ్రీయొత్తునకువత్తుడై పాదుకల, ర్థినరాము డొనగ మానినిడుకొ
లోయబాక్షననుయాతీతమైన, నేయివలము బొచ్చువాడనన భ
తుడు |వివరే|

కై కనాశ్రుజలవయవయై శౌరి, గనిమంతనమందురామూ నీక
రాధమున తేనీతిఖలునై నిందబడితి నెంచుననునయ్య చేకరుణింపుమునీ
మానుహిమ శ్రీనివాసమున్నెలుగను - లాకరుడవగులు దప్పవిష్ణుడ

స్వయంజప్రసేయందులోకా - నీకములోనిసిద్ధుమూర్తిచేతనననిలయనిల
జములజెందును - నీకస్యములేదు ఇంద్రబాలకుని లెలుగున మాయా
మనవతనువు - చేకొనినటియించునీవునీచే, లోకులు శ్రీశకులై
జ్ఞులగుదు ది-చాకనకార్యమునర్పిరిసిమా, యాకకామాహితాత్మ
కతి కేవల వివ.

చాహిచాహి కేవలదేవనమోస్తు, వద్దనాభనీతానాయకమోహ
మనది ముడివిడుమనిజనని, పోగడనత వ్రాతావనుడగు - శ్రీహరి
విరుగవుదొలుకలలికను, చెలగిడినమేరినిజమేయు - దాహలేంది
ని నిర్జరకార్యార్థము నేనీచేతనిలుల - వ్యాహృతముగ లలికిందిరి
కు భ, వములేవదెనన్న కలపుము - ద్రోహస్నేహములు లే వితని
నిదు, ప్లులు ననుదెలియలే రనిన భగ - చాహనునకుమొక్కి కైక
నిక్కొన వరసేనాయులుడై భరతుడుజని - మోహనముగనంది
గామమునను, బాహుకంఠలుగనుదికలచుచుంచెను వివ.

కుండలిక యానుడిచట జననం, కులమనిదూమునుతలక్ష్మ్యం-
ందకందలనునకువదండకార, క్యముజొచ్చిశ్రీరాశ్రీతుడై-యుండది
శ్రీమునికిమొక్కిననత చొసగె స్వర్ణముజలాహితనక - ఖండ
శ్రీవనసూయుకుజానకి, దండవిదనభిమభార్గసిద్ధి - జండిగనగుచని
నిందియచ్చె, గుండలయుగ మననీతనయకు - మొంకుగజ్జెర్దకాల్ద
లకుకా, శ్రీరచండనాద్యలంకారములు - నిండుచువంబున నొసగె
కమాయ, నృపలలాముడగు సాముడక్రిముని - మండలాఖండలుని
ద క త్త్వమహితగోష్ఠినుండ నేవురపమ్మచుడై వివ.

భామావతిసుతుడగు శ్రీరాముని, భయభక్తులమోహకేరియ -
భయవనములు నృజుచియని, పోషించుటకును చారాకృతులకు -

వేషధారివలె బూనెడవునీవు - రోషదూరామాయా - యోషామయ
 యుఖలము భ్రమించునది, యొడుగునీకువీరాధివీరా - దోషాచరవలె
 హరచాపదళన, పోషిరముని నవనాయవనికను - భూషించెల్లగ్నాభి
 నాచేని, మృగఖిలంక నంటి యీచరితనూంధ్ర - భాషవభాగ్యత్వ
 రామాయణమున, బగగ నయోభ్యాకాండమురచించె - శేషాచల
 పరిషేవ నరనికృప, చే సుబ్రహ్మణ్య కవీంద్రుడు ముదమున విసె!

ల యో భ్యా కాం డ ము

సంభూర్ణము

శ్రీ రస్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

అ ర గ్య కాం డ ము

1 దేవగాంధారిరాగము—అదిరాళము

మల్లని—శ్రీశేషాచలవాసునిగురి - సేయ నెవరికి నైనవరమా దిమా!
అను—శ్రీశుభక్రిమునిచేదారెణిగిది, నేకోడయకాలమున గడలసి -
తానుమిక్రసుతులతో మదనీ, దండపుండరీకానిక చను - రీత
వరాహామహిషశరభకది, వృకాదిమృగభయవహైఖగకులా -
వాగమై ప్రచండమా దండకా, వనముతోచ్చి యనుజనితో
ననియెను ||శ్రీశేషా||

మమబాళనకంటకావృతంబీ, వనమును మనమతిప్రయత్నము
గతో - బనుచుభేటముల్లోనుచు, జనకజముందజువెనుక రామల -
క్ష్మణు లిరువురు జనికనిరి యసురనా, భువిమానిఖగవ్యాధుని విరా
ధుని - భువనశూలముద్రిప్పచువాడువచ్చి, కట్టలుకన్ మీరెవరని
యడిగిన - వినురాఘవులముదకరభవిభువను, పుష్పమజనుల శ్రోవ
లలులజన - ధనము గొనివచ్చితిమన బ్రతికడి, తలంపుగలిగినలలన
గొగ్గి చను - దనికదియమహాసేచే రాముడాకనుజ కరచరణశిర
ములు వరుదనక ||శ్రీశేషా||

శ్రీరామునిగాగిటజేర్చెనీర, చెలగదుండు భరవము విరులా
నిసె దోరముగాగడు శృంగారముగా - సారెకునచ్చర లాడిరిపాడిరి
దరికి న్నదుల్లిరాధుజంపుట, చేధాతిధరికరిహరియైనహరి - ఛాత్ర

భూమణ్యుతివసమధ్యతిను, చారిశుభాకృతి సమలాంబరభృతి-రా
పథమధ్యగుడగుకవిగతి, దనకుచక్రధరుని శౌరినిగని - శోరికడిజి
ముదై ముక్తి, గుణాభ్యవిద్యాధరుండదుర్వాసు - భూరిశాపము
సమగనైతినిదెము శ్లో వలననగుట నివిరాధుడు శ్లో॥

భవరోగ వైద్యకయాక రణమో, భవశాంబుజాక్షనిమకలయ
గను, చుదినుచునుపుచునంటుచును, వవిరళముగ మ్రొక్కుచును
దగ, నేయవలెనామనోనేత్రశ్రోత్రజ, హృదయరతిరములురానురాగ
నామ, భవనరయని బలక హరి, ఎగురునాథ క్తిదుర్లభంబదిసికుగ
ప్రవినులనుజ్ఞానినైతివనవిని, ప్రకటసుగుణభద్రారామభద్రా - ఎమ
నీకుసములధికులంటుచు, విజేచ్ఛ వరిగవిద్యాధరుడంతట - రవికు
నూలిజేరకరంభంగాశ్రమమమ్మునిగ నె సీతానుజుడగు శ్లో॥

శూచియెదుర్కొని పాద్యమొసగియ, చ్యుతసుఖాసీనుత
పూజించి - నీచమత్సల్పనసంసారరతుల్ - ఓదిత్తజలనకనిమదెలి
లే, దుకులేరమగు, కటాక్షముననిను - బూచితిగేచి యథునుల
క్షోచితియ - శోచిత్రిమనుచు, బలికీరభంగ యోగిదాకువృ
ప్రొవిడియనలము - చేదితి దరిశొల్పియండురికెనీ, తాచంపకగం
యయోహృద్వంధి - మోచనువిశాలలోచను మానసమునందుని
ముక్తరతుడయ్యెదటి - తేదికండకాచాసులైన మునులాచయ్యు
తేరణని పొడగనిరి శ్లో॥

మ్రొక్కిర ధూర్త ముదుమునులారానుభ, ముగచామికనిక
క్రమలచే - జక్కిరియరాధలమ్రొక్కిరియగ్రక్కునమముబ్రోవుమను
రామునక క్షదమన్న క పాలముల్ నాపి వెళ్ళనమమునవృజినులభునుల
కుల-జక్ర తేసిరింతయు దైత్యకృత మేరిరణుమా మురాలింపుమనిన
యొక్క కింపుచావపులనని, యథయ మొసగె నునులకెల్ల మదిరం

మక్కువతో భరతాగ్రజుడు నిలిచె, చూనిగ్గుహములందు గొన్నే
క్షణట - వక్కువతో జనినియె మరీడిగా, దనుమునంద్రుడు ఒక
ప్రశ్నమూర్తియగు ||శ్రి||

మంగళకాళిక—అదితాశము

పల్లవి—వీనులవిందుగ నువిన, వేయూచరితవి మృగము||
అను—శ్రీనివాసుని జూచించి సుతీక్షణుడన, మృగముగాంచి సా
వందుడై పలికెను ||వీనుల||

రామవీరకాశ నామమంత్రజపము - శేమమున శేపితి, నీర
జాక్ష శ్రీమహిళాధీశ శివవిరించనేవ్య - కామగుంపార సాగరతరణ
చరణాయని ||వీనుల|| 1

సతిసుతాదిభూరసం, సారాంధకూప - పతితుడనై, పాప
మతిపై - గతిగావనివను, గవనిర్మేయకదయా - మతిపైవీచే వచ్చితి
వనిను సంయుమి ||వీనుల|| 2

వకలభూతమాన, సాలయడనై నను బ్రకటించినిన్ను జపమృ
గేయని - వికలులమాయావివశులుగ జేయ - వకటనిను భజయించన
భుమునాశ్రయవనిను వీనుల|| 3

విశ్వకృష్ణినినిలయములకడవారి - విశ్వేశరూపముల వెలయు
దీప్తహారి - దశ్యుడనేక ప్రాత్రములగన, బహుభంగి - కాశ్యపుడనిది
మాధ, జనులెఱుంగర నెడపని ||వీనుల|| 4

పరమేశ్వరకృతికి బుడకచో నీదివ్య - చరణముల్లంటివృత్తాన్వ
తములకు గో - చరుడవుగానైన, హరినీనామస్మరణ - పరమలైల
కెవుడుగను పట్టుచువనిమాని ||వీనుల|| 5

రూపాద్యుపాధిమా, ఉడనై నమాయాపట - గాపాదితమానీ
మా, నవయాపమయినది - గోవాదిగుంటిస్మర, గోటిసుంజరముశిర -
భాపాద్విరముకలుగా, శ్రయనేత్రయ వినుముని ||వీనుల|| 6

స్వీకరితాశ్చర్యము - సీతాయనమదనా బరమ - జితమునామ
 త్రిశీ, విశేషమున - ప్రతిమనుసీగోర్పిలా, భముమద్యాగ భేయమతి
 తాంతమగునీశు, భాగముగంటిననె ||వీనుల|| 7

దేశకాలకర్మా తీతవిజ్ఞాన మథ - లేక నీయావకతి, హితము
 మలము - నాకరహితము స్వప్రకాశమునిజలాన - కాశము చిద్భవా,
 కాశమని పొగడెముని ||వీనుల|| 8

మహాపుభావించి, యొక నొకటి నామవము - కోర లేకనినముని,
 తోరామును చె - న్నారగబల్కెముని, నాథ నీమదిమత్సర - మా
 ధనమునని, ర్మలమాటెలుగుదుననె ||వీనుల|| 9

వివాచితభక్తుల త్రోవ వచ్చితివన్ను - భావించి నినుతించి,
 నేవించిమా - కీవేగతియనువారి, కెపుడు జూపట్టుచు - గోనిండుడ
 నేమి ము, క్షుడనైతివనె ఇక్రి ||వీనుల|| 10

ఈపావనప్రేర, మెనరు పరించిన - దాపత్రయమును కాయ
 నురు - దీపించిమక్ష్మక్తి దృఢమాసుజ్ఞానము - ప్రాపించుకు పరమ
 పదమనెను రాధువుడు ||వీనుల|| 11

మనమగమ్యనిజాడ జనవలెనని మతి - మూయుతుడై సీతాల,
 క్షుణ్ణులగోడ, - జని యగస్త్యానుజాది, గని యిలకేవలైల నివాసు
 దగస్త్యాక్రమముకేరి నుతించె ||వీనుల|| 12

3 వచనోకరాగము—అదితాశము

పల్లవి—వివేకతమణి శ్రీరాముని - విమలగుణస్తోమముని మతరి
 త్రము||

అను—మనమైన పద్మపుఫలమనీకో - భవమై, రాగరబహుని
 మాగ - స్వనమై జితనందనమైముని భవమై, వరమయినోనురం
 జనమై - తగునగ మ్యునిరిపో వనమనకులమణి, గనిమెచ్చి
 మతి, మూనీగురువకు, మా రాకడెలుపుమనె ||వీను||

స్వామీ మహాప్రసాద మనిమత - మృదుదగిస్తున్నది జాయజని
మొక్కియ - హోమహర్షసీతాలక్ష్మణులతో. రాము డిలకువచ్చి
వాడనికమాని - మామాటనిది హెచ్చి యెరు రేగి హరికి, శ్రీమీల
వర్ణమిచ్చి తోడితెచ్చి - రామా, యంబుజకలాభిహామా, నిలవారి
హాహస్తామ - శ్యామా, శ్రీరామా హృదయాధిరామా సంగర
శీమా హలకడలికడనక, చేమును ప్రార్థితుడవై దశరథుని నోము
వంటపై పుట్టిరవస నుతించె విస।

దశరథువనస్పృష్టికి పూర్వమునం వోకడవై నిలుపాధికుడవై
యే - వికల్పము లేకయున్న నినుజెందినూల, ప్రకృతియైన నీమాయ
యవ్యాకృతమనగ - బ్రకటమై స్పృశనశీయ, మహాత్తత్త్వమున -
వోకటిగల్గెముదిగేయ, దానికహంకృతినామకమై, యొకటిజనించె
గుణాత్మకమై, అహంకారమున కర్పకమయ్యెను దానివలన నేకమై
తన్నాత్రభూతేంద్రియా - త్వకమయ్యు న్నిటిసూత్రా. త్వకమగు
లింగ ముజ వెనందు విరాట్టుకలిగి జగములరకు స్పృశించెనె మునివి।

నీవు రజస్వత్వత మోగుణముల, స్థితిలయములను చేయుచుం
దువు మాయాగుణభేద - భావాభావముల నొందవు, అపహ్లాత్రయ
ముల శేషలుడవై కనుగొందువునా, క్షీని చిన్మయుడవు - దేవాధి
దేవయోమహాను - భావా యెవుడు స్పృష్టిలీలను గావాంఛితువపుడు
మాయను నివంగిరించి గుణవంతుని - శ్రేవసుండు వామాయని -
వ్యాధివ్యలు రెండై దనదువిద్య యమృతకరమక ముని విస। ౪

విదుమవిద్యనొందిన ఖలులగుదులు, విద్యననయవనుచుతాడు
రదిసివా - దనలిసభ క్తి చేగానితొరక నేరడు, గనుకనిశేవబూనితేసిన
యతడ - ఘనుడుకేతులబాని పాదశేవకు, మువయనివాదజ్ఞాని
వృష్ణముపంద్రెనను - కనరాదరనిము క్తిమార్గ - మనరా, మథులు

వేయు వేటికికనరా, దునుమోక్షములుభ - జనరా - అహోడ సంక
ససిమును - వలరా, జన గర్వమోహముద- గుణ రహితులు శమ
మరతులు నర్వ, జనహితులు భగవద్భక్తిరతులనె తపసి |విస|

వీయుపాయమున, జై వనీయందు-హోయబాక్షనా. కుప్రవర్తి
గలుగజేయుము నిరతము, నీకర్మము సఫలమై చెలగె నాశస్యము
నేకు నాశ్రతువులెల్ల- శ్రీయుక్తములామెజా, దు నాటరుంపినే -
జేయతపమునకు నేకు, నీచాచార్పణముగదోయి, నీరహోడ నీవహి
కాయ, నామది నిల్వమొందు - అోయి, నాప్రసనుని-ర్మాయి,స్వప్తి
గలుగ జేయనరముఖ దాయయనుచు బాగడి యుండు. నాయక
నూరేరచాపకృపాణ, నాధనములగన్మృదు రాఘవ్రసజొనగ |విస|

మేదివిభారహరణార్థము, యామనుబూచినా, ప్రేగావురావ
గాదుల జంప్రపొమ్ము పంచవటి గోతిమీనది చెంతకనరానుగొండు
యోజనముల, దూక నదిచెలుపుమీరునటకొన్ని నాళ్ళు చివోడింపు
ముకముచేకూలు గనులకాంత చి - నోడిగర్వితకనుజ చయిచిదేడి
యోగిజనానిందా - పాడివిరళముజగ, దాదీ సర్వవాదీయ భేకమగ్న
వేదియనుపల్కుకుంభ భవు, పాదములకు నతుడై శీష్యైలవాసుడ
వలబనె వవనిజానుబుతో |విస||

4 దేశీయదేవగాంధారి-అటరాలము

పల్లవి-దానరోచితదే శ్రీరామ, చంద్రునిచరితము రసభరితము||
అను-శ్రీనివాసుడు శ్రోవహోత్తచో బర్వరీశ, రీయని జటాయువుని
గని సామిత్రితో బలికను |చా|

నిలుకేలక్కరావని బాలియింతు వీక్షకుర-కరె నున్నాదనిక
నాకూట, దిని భగరా - అభికుడు నిశ్చోట, భూమా నీత్ర

రామా నీవి - ట్లుగుకు భవత్పితృసఖుడను బ, టాయువనువాడ
వాస్తవము - జలుక వేయనుడుకొగిట నలమి యతనికి హరిసెల
శ్లోకం || చాన || 1

భానువంశమూలీ, పంచవతీగాత - మీనదీతటకముననుజేర
వచ్చుటరా-మానుజుడనువొం, దుపర్వశాలలు, అపర్వశాలలు పూన
రెండురచించెనాక శుభ, మైనలగ్నమున నీతాయుతు - డైనరెండ్రు
జవటనిలిచి, యలరుచునుగడపెమూడు నెలలు || చా || 2

కందమూలములు, క్షృణుమదెద్దియన్న-ముందరనిడిచరణ
ముత్ గొల్పుచురాత్రి-లందెల్లవాగరణ, ముల్పేయుచు, అనేయుచు
విల్లందిశరములుబూనిసేచా, నందుడై యుండియొకతేటిగని - మంద
జనవడనార, విందుడిగు రాఘవునకనియెను || చా || 3

మోక్షకారణమా ముదలితర్వమంట - జాక్షనీవలసనే, ను
దెలియగోరితి-రక్షింపునకన్న రక్షకులు, అరక్షకులులే రక్షయజ్ఞాన
విజ్ఞానవి, రాగయుతమనిదానిదెచ్చు-మోక్షణంబయిననుజునకట్ల నెను
చాకంధీ ధీనిధీ || చా || 4

వినుచూచూస్వరూపమువివరించి, వసుకసంవిద్రూపు దెలిపి
కను - అనాత్మయైన యాతనునె, యాత్మగానెకను దోచుటమాయ
తోచుటమాయ - అనభుదానివలసగుపారమా, యాచిక్షేపావరణ
ము-లనెనుయారెంజామా, యాకాశ్యతలనెరాముడనువుగ || చా || 5

పరగజగములింగాద్య బ్రహ్మాండముగవిక్షే, పముకృతించె
మించియో - పరణముపరమాత్మనావరించి జ్ఞానరూప మిజ్ఞానరూపమై
దేవప్రదాదహియని భ్రమసిన, ట్లుకుమాయచేనైన జగములు పర
తర్వమునగల దనుటరయనవిచారనునె రాముమ || చా || 6

కలగోగన్న వస్తువుల వలనెవత్తుగా దళల - ములుమహేంద్ర
జలముసంపాదమను, బలుచెట్టునకుమూల, ముదేహమనవి, దెలిపి

తన్మాత్రభూత హృదింద్రియానాంకారబుద్ధిప్రకృతులునహనంతియ
నుతనువన, జెలగు నన్నిటికాత్మసాక్షియనే |చాన| 7

జ్ఞానమునకునహంకార, మానడంభయములుక, మానుటయు
అభావము సేవించిభక్తి - చేనిజగురుని దైవముగాగనేమ్మట, గాగ
నెన్నుట-మేనికొనములెటుగుటలేనుమ, నోనిగ్రహము ఈగదిరతి,
బూనినాడొండనస్యం, బై నమలియును సాధనములనె |చాన| 8

అసలన్నిటినిజ్ఞా, వాసిచేడునిది, సచ్చిదానంద చైతన్యము
కాననిజెలిసి - భాసిలుటసాచన్యము, వాడెధన్యుడు - దాసియగు
భవము గురుకాస్త్రాభ్యాసమున గనిజేవపరులని - లాగువైఖరుల
గూర్చ దొలగుమాాయయిదె ముక్తియనె |చాన| 9

మచ్చరణస్మృతిలేని, మనుజులిదికెంజలే - రచ్చపురమములో
నజ్యోతిలేకని, వచ్చునేయేడికై నగావునవన్ను, గావునననిచ్చకల
చువారలకుని, మ్నావిద్యయెరుకులకీవలదని - మెచ్చగాదలిపె శేషి,
రీతుడనుజానకుముడ మొదవగ |చాన| 10

5 అకానరాగము—అదితాళము

పల్లవి—దినగడనేమడ, వేదండగమన - మనసారసార, సజ్జత
చరిత్రము|

అను—మనుజాత నిశా, మహాపిణియు శో - ర్పణఖయనెడుమానిని
వచ్చియపుడు - కనుగొనె రవివ, రుదిజగద్గురుని |చాన|

అనరహనమామ హోల్లాస - మాదరస్మే రకటాక్షవిలాస
మాదరికృత బ్రాహ్మవిశాళమాయించి రాగసముఖనివాస మేకనర్పుయొ
ర్ముముంక, మైయలరునుదరముఅనలేదన-భేదములనడచిమోదము
లగొనగ గాదగు చరణపల్లవములు అ - దూడట నభివృ

ములజీ - బ్రోదియిడు లోడలచందము రామునిపాదపద్మముల
యందముగని, యాదానవిమదనాశుగములచే, నదరిచెనరి ధనుకారి
తోలలిక విస।

ఎవ్వరుమీరు ఏమిమీరే, లివ్వనికీట్లనేతెంచినారు ఎవ్వరి
కుమారు లీచెలువారు - జవ్వనియెవరే, నిన్ను వేమాలు - బువ్వనియి
తేరిగలుగు, బూనినాను బానిసన్నేలుము - వవ్వగాదవభునాచేరు
కూర్చ, గుళయంద్రరావణునకుతెల్ల - నివ్వార్తకరడు ముదముచే
గడు, నివ్వటిల్లుఖరదూషగాదులునిన్నుగొల్తుర నిభీషగాయనిస-వవ్వ
కువీరనిస, గరాముడనియె నవ్వనిశకుభ యహితప్రలోకప్రగాను విస।

నునుకులుడను రా, మూర్తిధానుడను వినుడకేరభవిభుతనయు
డనరడను - పనిలవచ్చితిమదనుజడిదిగో, కనుగొనుమీసరినే, వనల
సాక్షిగాను-భువత బెండ్లియాడినాను, గనుకదీనితో, దీయూపోటికి,
యెనసివీవునో, రిదువెసామిత్రి నెనయుమనిస, ఇనివేడిన నరడనియె
యన వనుకూడిన నీవు నుదాసినవుట నిజమనరాముని, యొడ్డకేరి
యదిభువాకృతి, గనలివీరపైజన లక్ష్మణుడసిగొని ముక్కుతెవుల,
గోస రక్కసికి విస।

అజచుచుకారి, యదిభువిజేరి, మురపెట్ట నురారిభూరిరగా
భీరి, పరగగడలి, కూర్చులుచేదారి, నెఱిగిలములరి, మురివడచె
మీరి, పరులువచ్చుటగని యనుజని, భరణిజనుందోడ్తోని, యగ్గిరి
నుహకగుబనిది రాఘవుడుధనుశ్శరనరకకుడై బలువీరులదోడ్తోనె
రదూషగాత్రి, శిరులుదాకిరి, హరిపైజనునేనుగులునా, హరిమెట
కునేన, నాక లగులువడగ, పరికినారాయ, గాత్రమునరాము
కులదొరలతలల, దొరలనేసె నవనిపై విస।

తమ్ముడువచ్చి నీరదుదోడితెచ్చి యమ్మొయినన్నసా, హరిమెట
నిచ్చి, నమ్మినుండను సు, ఖమ్మనపొచ్చి యమ్మది రక్కసి

యటలంజొచ్చి, పద్మరావణచరణమ్ముల బడివగవనతడుగడుగు
జలియలిగొగిల, గద్దెయిదేమన రామలక్ష్మణులు కాంచారనీ
మెలగ రామునికలికి చెలువలరిచెలగగానీకన్నవనన్నిటు శేషి
తమ్ము లిండ్లై పొలసిరియనివ, కొమ్మసూరాద్విర, యీవిధు
రాముని నిమ్మపా శేషగీశునిగా కలచె వివ!

6 ఫరజరాగము—అటరాగము

పల్లవి—ఇంతిచెంగల్వ, బంతిచెలువలమేల్, బంతిగుణముల, వొం
చినవే!

అనుపల్లవి—శ్రీకాంతుడుగాకున్న ఖగదూషణాదులనా, వంతలా
జంప, నెలవాకునకులని చింతించితకకంతు కనుకుల్, శిక్షిం
జక్రియినకులమున. ముంతు కెక్కజనించె శ్రీరా, మా
బ్రహ్మాదినుతుడై యని నింతి!

చనగానిమ్ము శ్రీహరిచేతజాలిపితే, మానుగవైకుంఠ, మంద
మేలుదు - నేనతనిగలిచితి, నేనీరాక్షసరాజ్య, దీనానలకదుక
లుదుననితలచి, భానునిభమగురథ మెక్కివిధి, పూనిబ్రేవమర్క
వై, రానుగత భృతయుడై చనియెను రావణుడు మూరీచునింతి
నింతి!

వచ్చినదనుజేశు, కెచ్చెరబూజించి, వచ్చినపనిదెలుప వ
నన్నమోచు, నుచ్చికశేసిరావణుడు, బలికరాముడు హెచ్చిరా
కుజకర, భేషుడు బంపగ, వచ్చిమునులకు నెల్లనభయంబిచ్చి మ
ఖరదూషణాదుల, వచ్చినాడటరాము సతిసే, దెచ్చియేలుదున
నతడనియె నింతి!

రాముడు నడుడని, రావణరలచేత, శ్రీమహావిష్ణువు, నీ
మహాలక్ష్మి, యామేచుభానినా, దిచటనినుజారిగాన, నామకతే

చేసకు, టదియేమృత్యువునువి - కావియైత్రుత్రువునుబాహుని
మోక్షముచరి నన్ను శరముని - నీమహాదధివైచెబ్రతికిరి, నేమిను
శ్చతముకలననోయని |నింతి|

కూరినిన్ను బాలియింప, నవతరించినట్లయితే - వెఱచిరెఱవ
కొనికుచునాలేలెమ్ము - మెఱసి నీవు నూయా, మృగమై రాఘవుల
కర్తవ్యముగ భరియింపు ధరణివేదత్తు - మనుమాటలాడ నిను
జుపుదు, మూరీచయని రావణుం డని - వెఱచి, కూరిచే దెగిన
మోక్షము, నీనిచే బడ నేలనవికడలె |నింతి|

పదియాఱువన్నియ, బంగారువలె కనువు - పొడలమేరిపై
పెండిపువ్వులవలెచుక్కలు, గుడిగొన మణియచుల గొనురాకు
కొమ్మలు - కొడమరత్నము లనగా గొరిగెలుకవరగ - నుదుట
నీలములవలె గల్గవ, యొప్పమూరీచుండు లేడియై, కడలి శేషగీశు
కగురా, భువు దున్నపంచవటి శేరెను |ఇంతి|

7 నాయకిరాగము—ఆదిరాశము

కల్పని—దీపభ క్తజనసౌఖ్యదాయకి, ప్రాణనాయకినినవే!

అను—ఆభానుకులుకు ఏకాంతమునసీత, తో నిటులనె రావగా
నుకుడిదెనిను గొని, పోనకుగుడెంచె నీవంతర్హిత, వైవీకగు
భాయా మాత్రమునిలు, దివననువర్తాంతమునందుపొంక, గా
నీకగునన నట్లనినిల్చెకరి |దీప|

చెలగుకపటమృగముజూచి నూయా, నీరదీని గొని తెమ్మని
కొరి, విలునమ్ములు గొనిచనుచు బావకిని గొలిచియుండు పామిత్రి
మేలేడి, కలితముమీర దెత్తుననినల, క్షుణ్ణుడిది మూరీచుడుచేయు
తో, కలువలదీకార్యముబూనగానగారిస్తుతయననిల్వగోగహరిదీప! |

దర్శనార్హదయ్య నచలుడయ్యను సాక్షియయ్యతో
సారియై, పర్వదీమామామృగమువెంటకగిరి, భక్తవోషణుండ నెక్కు
విదితముగా, మర్వీతనూజ కోరికదీర్చగ నుత్తండాటవి రఘువీరుచు
దుర్వారామర్మగుడయ్యగంటు, మర్వీంబడ నేసెనిశితాస్త్రమున! దీవ
త్రుళ్ళండంగికపటరూపు చెడినూ, రీచుడొరలుచో హుల్కయ్య
చెల్ల రేపన్ను బ్రోవుమనిచక్రి, చీరనటులదోచ నార్తరవముననిలై
త్రెమ్మచు మహీశుగర్విధిచే, ముత్తెంజెడవచటనార్తధ్వనివిని, తల్ల
పది భూమిజరాముడాప, దంబొండెను జను లక్ష్మణాయనెను! దీవ!

మాదుజగము లనికొడరి ననురా, ముదు భయాక్రూర
తెలియ, తెలియక నాడివను ముడిదినియతవసుజను బాడరానిమా
లాడనాతం దదివిన గూడక హరియమచు వన్నచనివ బాడంబ
రావగుడివ్వుము, చేకూరె ననుచు శేరను చూనియని, సూధారా
కృతియై ధరాసుతను! దీవ!

పూజశీల సీత పలికె, మహా, పురుషవిలుము మత్పరివచ్చు
నుకనా, జనకజగనిమీరెవరు దెలుపు నాతియనిన నయోధ్యాధిప
యగు కళకథరాజుకోడలను రామునిభార్యను, లక్ష్మణుడనుతమ్మన
రానునువని, రాజీవాక్షుడు పడునాలుగువత్స, రంబుల్ నిలజవరా
వచ్చెనన! దీవ!

నిన్నుచిందువన, రావణుడనా, నెలవులంక కనుజవిభు
జగముల వన్నిటినిగలిచి, నాను ననుబొందు నడునినీకెందు క
విని భయంబు, నన్నెలక యోరిఖలుడ నిను రాము డస్త్రాహార
శేయుననున్ రావణు డన్నిక లదితల, లిరువది కరంబు లిత్తుల
రథమందు సీతనిడ! దీవ!

అలఘుగతిని బోవ శేషగిరిని, యాహరి రాను లక్ష్మణా
నుచు గలికినిలపింపని జటాక్షునిది దెలిసినచ్చి రణయొనర్చి కూ

వలె గులుకుచు జకామ్యదయగరినైదు, గుడుగపులనుగనితోడ
ముడియిడి-చెలివై చెనచటలంకాపుంబుతేరియశోకవని సతిని
నె (నీన)

౪ లలితపంచమికాగము—అతిరాశము

౧—ఓవనికామినితో (నిననే)

౧—నేనచ్చులక్ష్మణుని, ఏకించిహరిమది నొకటివలచె (నో)
నేనాక్షి నాదునైన - నీజగము మాయామోహ - వ్యాధిగ
మొండజేతు, నదియొంచె - హాసామిత్రి హాసిత నచటదెంచి
వత్తురాశిప్య, శేరితివింక నేమి నేతుననినరాము గని యరకు
చలిక (నోవని) 1

౨ రవాణమువిని, యవనిజనన్ను బొమ్మన్న నార్తరక్షకుడతని
మిమినిన-వార్తిచేవినరాసిడు, ర్నార్తలాదనిమూర్ఖాను, వర్తివై
పురిసన్ను మన్నింపవేయొడయాదిధీయనను (ఓ) 2

అటమి-కలర్గకాల, కరిగిసీత లేకున్న రామచంద్రుడుశోకపా
ధిమునింగి-రామహామహుడయ్యుని, ర్గరితదుఖిరాశియయ్యు -
కలకుహాడ జింతా, పరవత్తుడై నల్లు చిలకింప దొడగ
వని 3

౩ హాపూర్ణచంద్రావన, హాచకోరాక్షియింత - కోపమానాతో
కున్నామేమి - ఓపరమసాధ్యియింక నేనెట్లాద్దనింప మొక
మాయె రావపుడైవదింపగ నాదో టెయిగనని వనితను
నె (నోవని) 4

౪ వెతకుచురాగాహార, పుట్టుడై పడియున్న - పతగేంద్రుగని
నా, పరికించితే - అతిపసిగదుక్రొంగి, హాయ్డై నల్లున్నాడు

ఏని - ధృతిచేబంపుదు, విలునమ్ములు, బెట్టునిన రామనేబట్టా
ననె !నోవని!

హరిహరియనిదాయబోయి, యశనిచేకద్విధమెల్ల - నా
పక్షిరాజుతై, శరమున నిదిరి - పరగబోవనినరామా, హరిపరక
త్వదప్రగిన్న - శరమర్థిజ్ఞాచితిముక్తి, గంటినని ప్రాణముల్విడి
వరిదు !ఓవని!

చితిబేర్చిపులుగుమేను, శిఖచేకసాంచెవంత - ధృతశంఖత
గదాజ్ఞా, నిత్తుడై హీతుడై - నత్తుడైరుచిరతనుడై వరవిహ
నానూభుడై బటాయు- వరిధర్మ శేషచలపతియా రామునినురియ
దొడగ !ఓవని!

బటాయుక్మత శ్రీరామ స్తవము
చూర్ణిక

శ్రీమదగణతగుణమణిగణాలక్మత రుచిరచింతర శృంగార
పం, సకలజనభయాపహామహాకల్పనజనితకలికలుమాంధతామిద్రా
రకభవతారకదీపం, అనువమాద్భుతమహాత్మకాపం, హరిదీపజవ
మవస్తాపం, కరధృతివిదితా మోక్షుశరచాపం, జగదుకమస్థితిసహ
విర్యావతిరోధావాదిమహామాయావిరోధనిదాపం, అంగీకృతరంగ
గళాభంగతుంబురునారజగంగీతవీణామృదుగానం, భూతభవివ్యక్త
మానకాలక్రియా బాధ్యమానం, అగమానం, అక్షిణకటాక్షవి
రక్షితదాక్షాయణీప్రముఖనిఖిలభక్తజనసమాహం, నిర్లభిరకలర
హం, దుర్వాకోర్వీధరణహరణ నిర్వహణచణలిలామానవదే
శ్రీమత్కరుణావలోకన మాత్రక్షపితఫలాత్ చతుర్ముఖాది
సుపర్యాఖర్వభేదంనిరంతరానుభస్మనమాధిపతిపూర్ణపంమయోగీ
హృదయ సంసీరుహగర్భిణీవర్ణిత్విచితరజగత్పిత్రా కృతాద్భుత

సాధానురవియన్నదీ జనకవిభవాభిశోభిత కిలయమృదుపాదంబ
 ప్రజనానుమోహం, సతజన సంతత సకలకల్యాణగుణసంపాదంకళ
 క్షుద్రీకపత్రజైత్రవిపులతరమనోహరవిలోచనం, శిలామయమూని
 మూసాచణం, యాదిత్యమోచనం కుముదబాంధవకీరీట ప్రచండ
 భండభాదనోద్దండ దోర్దండసముద్రామం, దేవతాసార్యభామిం, రవి
 పులయపారావార పరిపూర్ణసోమిం, గర్భరపూర్వగీర్వాణ వాహినీ
 కంకోహకతినకంఠలుంఠన గళచ్ఛోణీరాదిగీత సహస్రకర సహస్ర
 శోటిప్రభా భాసమానమహాభూత భయంకర సుదర్శనాభిధానానక్ర
 వక్రాయుధాభిరామం, మారీచనుబాహువిరామం, హంహీరసీహం
 రహ్వరమధాసారడిండిరకర్నీరద శారదానారద పూర్ణిమాచంద్ర
 చంద్రికాభిక్తారదళదిగ్వాదీత భవళయకోధామం, శ్రీరామం,
 భవమరరాదిభ్యోర సంసారమహాగహనదావకమానాయమాన సకల
 గంజ్జీయమానపావననామధేయం, సూరిజనభాగవిధేయం, ఇంద్ర
 విమణి ప్రతికాశాలి స్ఫుటసుందరి కాయం - రమాకాంతకుచకుట్టు
 తరటిచర్చితపటిరకుంకుమగుళుమద మిళచ్ఛందన పంకముద్రితకోధన
 వికాలవహనం, చాతఖరమామగాదిరాక్షసం- హక్షేమాశిషీతవివక్షం,
 భవన్నావదీక్షం - పరధవపరదా రాముఖయగి జపశేవ్యం, ముష్టజన
 పరిభావ్యం, ప్రణయైకగుప్తవ్యం, క్రుతశిరోవీధికా త్రావ్యం -
 విలాసకంభాభిమాన నానాభవనసంద్రాయ మూరమానవవపున్ని
 ధ్యాగా సమానమానన సరోవర ముహుర్ముహుర్దలసముత్తంగ
 లంజావంద చీరీపర్వపరాచిలాడోలాడోళిత చిన్మయరాశిహంసం,
 నాచులాలతలగుం - స్మితమనోజ్ఞానందు నిండలం, రత్నప్రభాకచ్చ
 తచామీశర చాదుకీరీటకుండలం, పోషితాభండలం - గుణైత్రయ
 క్షిత్రయమూర్తి ప్రయానువృత్తం, కరుణామయచిత్తం- పవనామ్ర
 తరీక్రముక ఖహ్వారజంబువింబజంబీర శ్రీన్నాగభంభక వహూకవహూ

శోభిత మాలసాలరసాలాది శోభితపుష్పితఫలిత మహామహిమ
రాశిదిరాశితరత్న చ్చవిచ్ఛటాలం శ్చత సానుప్రదేశ నింతనసహ
త్వతన్నిర్భ కాశలితప్రళస్త సమస్తవిలాసోల్లసిత శేషాచలభి
మధ్య సునన్దప్రసాద విహరణశీలం, తోషితాశేష భూపాలసురాను
య్యురక్షోరగ గజదగంధర్వ సిద్ధసాధ్యకీన్నర కింపురుషవిద్యాభ
హరణాప్సరోబ్బంధరచిత బహుచందనం, భక్తిజలచందనం, రస
చందనం, త్యాంభజామి త్యాంభజామి!

10 శతాన—అటరాశము

పల్ల—శోరిమూరిమి మిరికొమారిభ - రారీచరితము వివరే!

అను—శ్రీరాముడు బటాయువు భక్తికిమెచ్చి - శ్రీమీరగ గైవల
మిచ్చి యావలజనిపెచ్చి శో!

సానుజుడై సీతసరయుచు రాముడు, జనిభరోరాశాకుడై
రక్కసునిజూచి - మానభనుడో లక్ష్మణునితోడ బలికెను, వీని
హుళులలోప నిట్టడు మనము - పూనిచిక్కిరిమి శన్నులుగా
దలలేదు, వీనికివని తెగువలోగ రాఘవులియవురు - బానియోజనదీ
తాహుక్యము దెగవడికిన గబంధులు - బాని కద్భుతమంది వి
దవరేనెఱుగవన జక్రిపలికెను శో!

దశరథసూనులము రామలక్ష్మణులము, లండ్రియోజ్జననము
సీతతోడ - వసియించియుండుమము వంచించియెవకో నా, బాహు
గొనిచనెను, వెళుచువచ్చి - వెళునిన్నుగంటి వీవెవడనిన గంధ
విభవజనివరమునను జరశిచ్చి - శోభరియమైనవ్రమునిగను, గొ
వగివసురవగుమిదిర - పవిత్రపించెవియోచనము రఘువతి వేద
ననను జైయ్యుడు శో!

తనుజతమపుగాల్పు మెఱిగింతునీతావృత్తాంత, మననిన్నిట్లు
 క్షయయరుడకుదిది-యవనమరాశృతివిడిచి దివ్యగంధద్వై, వినుతిం
 దునుమామయ మానవాకాయ - మనఘదుప్తనిగ్రహార్థముబూనితివి
 క్షమాత్ముడవు దైవరాయ, కన్మునిగేతు - మనోవాగగోచరుడవ
 వానివిధనుడవఖలసాక్షినిది, క్షనానంజమయుడవు - రఘువంశన
 కంకనములుచేకొనుమనె ||కోరి||

2

మావరహితుడవయ్యు రెండురూపములుగల వోవరమపురుష
 పికు మూలసూక్ష్మముల - ప్రాపునజగములు గలుగువెలయునడగు
 విచిత్రమానవరాకు, హిరణ్యగర్భ - యేపునసూక్ష్మమయి విరాట్ట
 మపు ఘోలమై, దీపించెనదిమాకు, దెలియమును లలమట - కోరి
 ధ్యాసము సేయగ విరా, ట్పురుషుడన ధారణాశ్రయమై - చేపట్టి
 కామునితనునె సున్ముఖలజగములుననె గబంధుడు ||కోరి||

4

వానిజ్ఞానముమెచ్చి వరదుకుబలికెను వరమోయీ సావనర్జ
 కమునువిడిచిన - గాని, పారికినీతులు గలుగుదురితము దొలగు గలు
 గడన్నడు భయమనిసెలనియ్య - గానెరావణుడనురా, యేసుకు
 నీతనులంక, లోనుంచివాడిదినము, శబరిచర్లకి జను జానెలరచే
 జకలమునుచిన, గానగుచు గిన్నరుచుజనె భానుకులమాలి శేషాచల
 పరిమంతగాత్రమముజేరెను ||కోరి||

6

11 మాంజిరాగము—అదిరాశము

పల్లవి—హిరణుతిగతి పార్వతీ యీ, చరితము వినవే!
 అను—రతిపతిశతాధికకుచి, రాంగురూ రామలక్ష్మణుల, నతివేడ్క
 విని యానందాల్లిదలి శబరి యెదుర్కొనెను |హిరీ|

పదయుగలిక్రిమిక్కి, పాద్యమొపంగి తదంబుకేదార్త్యమక్షయ
నర్హ్యంగియైహారి దర్శన, ముదిలేవిలోచన తతసారంగియై, రాఘవ
మన, స్మృదుఫలగంధమాల్యముల, దృష్టులకేసి హృదయమల
ముఖమొకవలలికను రాముతోకలిసి దరభుటిరాంజలియగుచుఁగిరి

నినుగనిధవ్యనై తనరితిథిలుల, మనుమగమనుల మనుచగ
దళరఘునిమరుదైనారా, యోగము జనియించు, వనినాగుమ
సువ్రతం, దైదర్శిమణిరంగ, మునియదిసేను నిజమాయె శరణ
శరణు దైవరాయావనితను పీఠకులబను, నినుదెలియఁబలవ
రాముడుఫలికే | హీలే |

కులనామాశ్రమా, దులు హేతువులుగాన, బలననుదెలియ
ధక్తియొకటివినాయజవజాపతపోమంత్ర, ములుధక్తిహీనములైవని
ఫలములుగనుక, దెలిపెద ధక్తిమార్గము, సులభమగు నపవర్గము
తోలుతనర్సంగతియా, వలమర్కఘరాపగుణరతులనను | హీలే |

ననునొనియాడుటయు, ఘనగురుసేవయు, మనియమాదులను
ననుజూతించుట, ననుభవించినచారలను, గనిసంభావించుట గక
భూతముల, ననురాగనిశమకమముల, నెవయుట విమలచిత్తముల
ననుచివరించుటయు నివినవవిధభక్తు, లనితిరుగాహరిలికే | హీలే |

భావమునర్జన, సేవనువిమలమైనది నీకు, గావున ననుజూ
గాగలిగవక జానకీతెలుగు నేవేగమజూడగా దెలుపుమనసరిని
రావగుడెత్తుకొనివేగ, లంకకుదన మహాభాగా, నేవాదిదేవ నీకు
దెలియని, దిగలదేయమచు తెలిపలికే | హీలే |

పంచానామహో, వరతటిఱుక్యమూకొద్దిపై, బెంపువమ
భుడున్నా, దరవిసఖ్యముచేయుడింపు నరకుదోడ్చి, మనని తెలి

మ. పంపున నచటజిత్తిజేర్చి, జేహముచిచ్చుతోనూర్చి, పంపున
విఘ్నవిదల, చుచుకను వెదసిగుర మవనమున కరిగె !హిత!

శరఘువరస్తవము, నెవరుబలిచినవినిన, వాడుకోరినకోర్కె-
య్య శేషచలేశుడుకృపను, ఘోరదురితములను బుచ్చునిది
మా, కరముమారిజనానందకరము, దారిద్ర్యశంకటహరము, అరణ్య
కాండము శ్రీమీర నుబ్రహ్మశ్వాకవి తెలిగించె !హిత!

శ్రీ మహాభాగ్యహామాయాశీర్వాసలు

అరణ్యకాండము సంపూర్ణము

శ్రీ ర మ్మ

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

శ్రీ మత్సాంధ్యానామము

1 మూలవరాగము—రఘుంపాతాళము

పల్లవి—శ్రీహిమాచలవరసుతాయాకథన, మాహితమర్తినైవినశే
అను—మోహనాశ్చోర్భలా, మోక్షయతమై విమల మయినా
చక్రవా.

కాదివిహగ కులకోలాహలమై, పునసామ్రాజకుళ కవరీరతు
తరీరమైతగు పంపారతినిదాసి, సాహసవిక్రమకళాసు, కలులగు రా
వులు, స్నానపానములుజేసి, శ్రమముబానియలరిగి || శ్రీహి ||

వరముకృతమాకాద్రి, వరణిదప్పకనడచు, చారిశరచాపధ
వృషవతుల, సురజూవల్కలాం, బతులజూచి, వెరగొండ సుగ్ర
డదులనిలలదిమంత్రి, వరుడైన హనుమంతు, చారిసరుగబను
నలవడుగై చనిమాడుతి రామనియంఘ్రులు, శిరముహాక నరు
బగదుడయ, సిరిలయి, కరణిలులైపురాణ పురుషులైరనరు,
నారాయణులో గాకమీరె, వగని యుడిగెను || శ్రీ ||

వినులక్ష్మణాయితని, వినురచాకృతీమంబు ఘనశబ్దకాన్త్ర
మై, శ్రుతిహితమై, రసననిహారివలుపునతిమైత్రిలోగనిన, చాళర

2 కళ్యాణిరాగము—అటతాళము

పల్ల—తగవివే యీ చరిత్రదళ త్కంజదళ మంజలసేత్రా - వ
విభేదనమగచయకాంతిస్ఫుట, మగాత్రమతిపాత్రా

అనుపల్ల—వగబాగలు రవిజగనిహరిని, వగతు దువిమెదననబల
ధికు - దగువాలిగలువ నెట్లుగునని, యతడన్నలల మెన్న
గడగను |తగవివే|

మందుభయనెడి దనుజా దాహవ, దోహలర మహిమదూత్ర
జెంది వాలినిదొడరగొమ్ముల, సంబెడలబేల్చి యితడేపు - మ్రుంపిం
కాలంబన్నిన త, క్రక్తమీగిరి నెలయవాలిని - ఇందురాకల పను
నని శశి, యుంచెను, మతంగుడనె గవిపతి |తగ|

అదియెవలిచట మందువభయత, ననఘమందుభి శిరంబు
అదే యోజనముగిద్దినవాలి, ననిగలుతువవనిముదంబు, గడు
పదియోజనాల జిద్దినగని బద్ధతాళపత్రములత, గడమియోజ
గోయవటు లది, చిదుము మనహరినగి విలుగొనియె |తగవివి|

కం యొకటి శ్రీరాముడేదిన, నప్తసాలములద్రుంచి - నిధి
తలరసారల, నెటిదిపొదికేరనదిగాంచి - తరుచరాధిపుడు కాము
పాదములకలదాచు మ్రొక్కిశరణని - చరాచరమూలమైన పరా
త్పర మునుపని పొగడదొడగెను |తగవివే|

నాపూర్వపుణ్యఫలము జగ, న్నాధ వినుగతుటగేడు, ప్రా
తలంఘనినుసంసా, రదివృత్తికై ఘనులుజూడు - శ్రీవనిశి సు
ధవమహాం, శింది బుద్ధుడగుతుంటిని - ప్రాపుబెన్నిధి సువర్ణ
పదిగేగంటిననె నినజాడు |తగవివే|

మీ మోవకునీయందు మదిని, శ్వలముగానుంచువాని - భువ
 కాలతనమూలము దెగు వినురాను రామయనువాని - వినుతింప
 న్ననాత్మాశత, మణిగునిభులబ్రహ్మమనితో - చెనటంచుఁగొగ
 వును శ్రీ, శేషురిపతిని సుగ్రీవుడు || తగవిన ||

శి రేగు ప్తి రాగము—ఆదితాళము

—గరుడగమను కచ్చరిత్రమువినవే, గారీసుకుమారి||
 పల్లవి—సురుచిరాలింగనమున బరిహృత, గురుకలుషుడైతనకు
 సుగ్రీవుని, వరదయాదృష్టిఁగనిచిటువగవున, వదనశశిశృంగార,
 శ్రీదీప - బరతత్త్వ మెఱిగిపలికిచొవను పాశ్చర్య లెలు
 గక రఘుకులఁడంద్రు- శరటులనుమూయచేత మోహితులు
 గాశేతుననిపల్కె శ్రీపతి || గరుడ ||

రేలెమ్మక వాలితోననికేదను, కీలుగురు తెఱిసింపుఁ ద్రుంతు
 - మేలుగహరిపల్కినకిష్కింధకు, మహిరతనయుఁ డరిగి, కెరలు
 - చాలసింహనాడము శేసినరిపు, శబ్దమునిని రోహరుగనేత్రుడై-
 లిరానరనియురమినజుఁడరిచి, కేలబాడి దెవాలియమునితోలి - వ్రా
 మనోలుచు నొకరినొక రేది, బాలప్రాద్దుతోరాడి చాలిచే - మూలి
 కములుగ్రక్కుచు జనిహరి, తోననియె గవిరాజుతడబడి || గరు ||

రామావను జంకింపగకలదిలి, వోమామయన్న చేనలులైనా
 - సాహిసను పొరిగొనుమనిపోగలిస, రాముడు కడువగది,
 పల్కా - యేమి నేతు విారిత్తరొకమాప, మైవెలుయటనేయక
 నీతినిని, సామిత్రిగని యితనికొక గుఱులిడి, యామాలుటంపు మా
 త సతదనుపమ - పేమపుష్పమాలిక యొసగివనుప, ధామనిధి
 కడరిగి వాలిచిలువ - నేమిచోద్యమని యాచకతమతో, గా మగ
 బాచపలికిను || గరు ||

పోవలదునునాత్మాప్రాప్తులేకకు పోరితిరిగివచ్చునా నని
నగివారి - నేనుగడనై పోకునితిరగదు, వేచేలువచ్చినను నేచెల
వేవగనతిప్రాప్తుతోడ, జాననడిచివత్తుననిన సంగదుచేవిటిరా
డదవులకువచ్చి, నీతగోల్పడివేడ రనిజనితోడ - కావచ్చిసాక్షి
మైత్రిలేసి, నేవానినిజంపుదుననినాడట - చేవచేపుడతిని శరణ
మగ్నీప్రవిగ్ధిపు శేయుమనగతి గడు.

రాముడు సాక్షాన్నా రాముడై, బ్రహ్మాదిసురలు బ్రాహ్మ
రఘువీల - సోముడైజనించె రావణవధకు, రామహీతున కొను
నృజనులు - యేమిలేరబలపొమ్మనితమ్ముని, నదిరిపొడువడకుపుమ
పుననుండి - రాముడైంద్రబాణ మేయబడె ము, రామసుతుడు పో
గిరితోలి - మైమటపుకొంతవడికి కలిసిగుణధాము ధృతబహుస్తామ
వలయ - క్యాము లక్ష్మణకపింద్రాభిరాము, రామునిజారి చా
వలికెను గడు.

నాచేసకపకార మేమిదిన, నాధమతునివలన నుపకారమేమి
రావనడక తెలియక చేసితిని, నీచేతజంపవచ్చునా బోయనై - కా
పోంచియేసినకీర్తియేమి, క్షత్రియుడనై లేనినన్నదిర్చి చూచినయె
మగుసీతకొఱకురచి, సుతుశరణనుతుని, రామస్వామి- నాచతుర
యెలుగపు రామసాన్వయముతో నీతతోనిటకుడెత్తు - దోచక
యెదోసమామెనిగెను, దుందుభిచైరితో నృపుడనియె గడు.

జకలధర్మశాలుడనై చరింతు, కాసింతువిలుకాడనై, ఖయ
రానిక గూతురుగోడలుదోడలుట్టుపు, ప్రాతృభాగ్యలుకనరియగు
వలబాసియెగురెమ్మునిజతి, నతిబలాత్కారమున బట్టినపా - తి
నిన్నుజంపినకాపమునే - దనినవారిమ్రుక్కి చారికియొక్కి, య
దప్పులు లేపు శ్రీవతివిజగ, దీతుడవనితెలిసెవన శేషగిరి - ని
న్ముడుశరము తెలుకవారియ, నింద్యమగు కైవల్యమొందెను గడు.

4 ఘంటారాగము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

శ్రీమద్భాగవతము - అదిత్యాశ్రమము

జీవుడునునోయ్యుడుడై యదిబోవు, త్రోవబోవుచుబస్సుబుట్టి
మొందుచుబుద్ధివశోనా, భక్తులసంగతి - సుగతిత్రోవదెలిసి
దాదులకు, నేవేకా బ్రహ్మనునిడలచు - నీవు పూర్వసుకృతిము
సేవించి ధన్యవైతివనె హరి కోమి!

నాచేలుకలదీన ఈవిధమా, లోచనసిని నన్మరినై-యే
సుఖంపునున, రాముని నుతి, యించె దారకహితదై-అచక్రి
సుగ్రీవుని, కానందప్రదనుయ్యోవతిని - జూచి వారి! క్రియల
సూచించిపంచె శ్రీరామచంద్రుడు కోమి!

తరణిజాడంగడపురస్సురుడై పురమునవారితమవుంచి -
తోర్విశే! కహనాచర్యపర కరణీయునులొనరించెన్-పరమాష్టక
వరామపద, సరోజాతములుగాంచి మ్రొక్కిన - హరిదీనులకెల్ల
దినక, రాత్రిజా మంత్రియంగడుండెనె కోమి!

సిరియు రాజ్యము నీదె నినుసేవిం, యెక నను సుగ్రీవుగనె
యగయ నీదే నను రాజ వగుమని, యానతియ లక్ష్మణుడుపురి
త్వరతో! కేరిసుగ్రీవునక లరిపట్టముగట్టివర్ణబులు - వరుగరమ్మనివనె
శేషసింహుడగు శ్రీరామునియొద్దకు కోమి!

నీ యమున రాగము - రూపక కాళము

వల్లవి—ఫణియనునిచరితమువిను, దాక్ష, యగేధ క్షణవచరాము

శేను—గుణవిధుల కాళరథులు ప్రవ, ర్షణాదల శిఖిలగ్ధవిలర
నోమ, తరు, గణవృత్తులై లహువర్ణ మృ, గవిహగ నేదిత
మణిఘృత మైవర్ణ పాత పహుగునొకగుహనుండిరి ఫణి

శ్రీనివాసుడు నరాకృతిఁజేసినవాడని-మానివారు, మరలు
మనురాగమున - మానిఖగతమృగశరీయై నేవెంటుడు, పూని
మనినము రాముని, యహోరాత్రుల - భావనమాన సితుడై
మృత్యుఁడేకాం, తమువదికపితముఖుడై తగురఘువతినితేరి-భానుని
సేవమునుచున్న బోధనేమఱితిరి, గాని సులభమాక్రియా సంయో
గము సెలవిమ్మనియెను । ఛా॥ 1

అనుజడననుఁబూరించగ నంగములేదెన - వినుసంక్షేపము
నినిపింతుగురుడయ-ననుపమమంత్రోపదేశక్షుధీమంతుడు - మున
కురుచే బూజావిధి తెలిసి - నను సభక్తికముగానారాధించి
జాత, స్నానాదికమగు వాహ్నికము - లావస్థికిలా స్థాపనముజేసి,
సృజనంకల్పుడై గంధకుమరూదుల - ననువ్రతిమాది పూజసేయ
వలెనని రాముడు । ఛా॥ 2

నాసన్నిధి భక్తి నేమియొనరిన నేనందు, నని యలరుదుచాలా
ద్యౌభోజ్యచందిన - వాసోముఖ పూజాద్రవ్యములు దెచ్చిసిద్ధానన
మన దేవునియొనుటఁ గూర్చుండి లీలాభాసురబహిరంతరమాతృకా.
స్వాసంబులు గేళవాదికమువలూ ర్తపంజర - వ్యాసంబులుజేసి హృద
యవిమలతవక కాధ్యానియై సిలాదులకుకలాసిద్ధిఁజేయవలెనని రా
ముడు । ఛా॥ 3

హృదయావరణాదిపూజలాగమవిధి నొన, రించి యర్ఘ్యపా
ర్యచతురేకమధంబున సకమలభూపదీపన్యైవేదనీరాజవాది,వివిధో
గౌరముల వర్షించనలెనన్ననవిద్య-సాదలుచు వన్నిప్రతిష్ఠాపనంబు
మీ యగస్త్యైక్యమార్గమున హోమముచే - ల్పికహమఁడప్త సువర్ణ
ముగ, మణిభూషణగవిష్ణు - పదస్థితగృబుధుల సదాభావెంటె
నెనువారి । ఛా॥ 4

అలిపార్వదులకునిదీనమంత్రణ, పముజేసిచెలగివిజయించి
 గీతవాద్యము- అలగనామంజరస్వస్తివచనాదులు, నలిపి నా
 కము శిరసావహించిపెచ్చి - అలివందమర్చించి కరయుగళినాచ
 బలబంబులున్నుళించి తలనుంచి మహానంద్యతి, వలన బ్రోవును
 ధ్యానమును చేయువతఃసావర, ములొందునని శేషగిరినిలయు
 జన్మనకుఁ దెలిపె । ౧౧ ।

6 పంచువరాళి—అటకాళము

పల్లవి—కలియలకులములిదిలుకల, కొలిపినులసుధకలిక భవి
 అనుపల్లవి—చెలగిలక్ష్మణజేవునితెలిపి ప్రాకృతునివలెమాయ
 వడహాసిత, యనిద్రజలంజఃవామెనుకారి । ౧౨ ।

అటటప్పింధాపురిలోకానునుతుఁ, దలిసితిమంతుఁ దగ
 రేంద్రుడగు సుగ్రీవునిచేరి రాజు- ప్రమరతధనరాజ్యములఁ గొ
 రామచంద్రు మహానుభావునిమణచినాపు - ఖచరపతిమంతుఁడు తె
 గరిచెడక రాఘవునిశేరుము - విదిత్తివలకనిన విభుఁడు బిలుపిం
 మనగవులను । ౧౩ ।

అంజనామతుఁడధిపునియొల్ల వానకులరాఁబనిచిననఖల ది
 లులిక్కట్లెగఁగిమీకులు - మంజురగిరినిభకేరీకులు, మహియనా
 ముఖేదిల్లవచ్చిరంత - గంజడకప్రేతుఁడై తగు కాకుల్ భవలుఁ
 లమునకుఁ - పుంజనామస్థితుఁడై పొరలెసీకానిరహఁరిచే । ౧౪ ।

వానశీహఁదంత్రముఖి, ప్రాణములుసీతుననిలిచిన-శేవన్న
 యించాక చల్లనెమా, మానవతివంటిసీకరములమణినన్న చా

భానుభాకర-భానుసముదాయే జన్మదు, పరికింపు లక్ష్మణా
నివల-శేకాక్షి, కనుజచేరిది, యెటులొటయెటుంగన నెరాముడు
||

శ్రీసత్వై పానమకచేష్టనిటురాజును, శ్రీపునిద్రుంతునని
పుపుడు దొడరననుబంపుటి - వ్రాసిహతునిశేరు నివసుతునని
మహా, డలుగు హరికడురాయిడివేయవగ - వాసాదిత్రిసిపు భని
లివలె కెకకుమనుమికభద-శేపినదెడు వనిన దవ, శిఖరణికవి
|| కడదరిగను || కలికి ||

విలుగుణధ్వనిచేయంగ, విని యంగదుడువచ్చిమొక్కిన, శేగ
జొరకుమారాకదెల్పుమనఁ జని - కలగి పురివాటినిలచెల్వ
కు, కపిరాజుపరాకాయన ముగ్రీపుడు-దెలిసిమాగులి నీవలుక,
యోధునునిదెమ్మనఁజని - వలగొనికనుక వత్సలాను, జావలకని
|| కలికి ||

పరిపనుతచారాంగనచని, యయభినినయ సంభ్రమముల-
కేసికుకలమేరావా, కోవకుమీ-అతిభీరుఁడై హరివిభుమన, న్నని
నిముదేరరాదేవా యితిచేయులట్టి సరియంతఃపురితోడైర నరిని
కుగొని కవి-పరికుమాయుఁడై పాన్పుననుండి యిరికి, పడిలేచె
|| నరివలె || కలికి ||

మకలోల లోచనుఁడై, మలయు రవిమతుఁ గని యిరిగిరా,
గురుజుడు పలికి సుగ్రీవాచేసినమేలు వదలగలిపిమమావధూరతి
|| పోరమణిచియున్నావాకాని వాలిని - పకరిప్రాణము, లుగొన్న
|| కడదరగెడు రెడుకు జాచుచును-స్పృహనిన రామకార్యమనకు
|| యెడు నులువఁడనఁ రావని || కలికి ||

వాసకునిదేహాకు డెబ్బదిరెండువే, ల్వలనుగూడుక, భాష
జాడు రావలచినాడు అని పలికినవవ-మానసులుచతురోక్షులగ
మర్నతనున్న రాకొనుకునేడుకొని-భానుజానుపూని వందనము జేయ
వానిఁగొగిలనిడి యూర్జిత - బానియూసీనుఁడయి సరసపూజలుగొన
సఖునిచే ||౪౦||

రామదర్శనలాలనుఁడయి రథమెక్కి, లక్ష్మణకప్పిద్రులు ర
థే, రీమృతంగములు పొడలగాగవలివా, సూమన్నిలాంగదవలాకి
భూమిదుహచరపతులుగు, ములుగొని గొల్వఁగాఁ - జామరసేతాత
వ్రత, సద్విభవయుతులై శేషగిరి - భాముఁడయి రఘుకులాల్లి
సాముఁడగు, రామవిభుఁ శేరిరి ||౪౧||

7 భాంభోజరాగము - అటరాశము

సల్ల-రామాభిరామ గుణభామ, రామ కథాసుభామా, ధురి
సామాన్యమా!

అను-రామునికనతిదూరమే తేరుడిగివచ్చి, సామిత్రిరవి, సుతులు,
జేసిరినతులు, స్వామిఁగొగిలనిదేయర్థ పూ, జామాన్యుఁజేయ
హరిపతిహరి-వామభాగాసీనుఁడయి రఘు, రామ వృషయ
టుజాడువచ్చిన - రామహపులనగణియెలపులజరిపులనె
నిను ||రామా||

మేరుమండంహిమవ రాపరియూత్రాదిగిరులఁ శేరియుండెడి వీ
కులు, దేవాంశభవులు-భూర్జిశైలాకాకులు, రణోదాధిలు, సారకరి
లులు, దశశతసహస్రాయుతులువి - స్తారవారణసమృదునిస్తులులు
చాడుసౌందర్యతమలమలశ-రీరులగణింకులు విసిలా, కాకులిదెగర్జలిడి
పడువిడ కడగినిపవి! ప్రాణములి, గోరినారిఁకవికు మీయాజ్ఞావశు
లభిజ్ఞాయనులు ||రామా||

గౌరవకొనిభల్లూక, శోట్లుగొల్వంగఁజనునీ-గుణనిధిజాంబవంతుఁ,
 విధిఁ దుపవన - తనయుఁడు హనుమంతుఁడు, నలనీలతార - పవన
 పుంగవయుగ, వాత్సగింధనూ - జనసుషేణదధిముఖులు కేశరి ప్రము
 ఖులు - వినుమితఁడు శతబలిదశరథుఁడితఁ దనభువాలికోడు కంగధుఁ
 డి-దనువమానబలాధ్యులనువని గొనుచుపన, నిసతనయు వాలిం-
 గముచేసి సమోదాశ్రులోచనుఁడయి హరిబలిక భునుడయి
 రామా!

2

ధరణిజవెదకవా, నడులం బంపురునీ, వెలుంగవా కాశ్యపరణి
 కునిచలికినదా-శరధియానతిఁ జరణిసుతుఁడగ, చతుల-హరిదంతముల
 విచిత్రవనిజ నడినెలలో వెఱింగింపకున్న వారిద్రుంతుననిధేరి - మొర
 యించి యంగడజొంబవ ద్వినుతహనుమన్నలనుషేణుల - శరభ
 ముంజద్వివిములననిచె, సరసక్షయితిశకనిలజని, హరివిలిదిముద్రికసీత
 గోనఁ గుమనియొనఁగెఁ జొనఁగ రామా!

3

శ్రీరామునిచేనా, శీర్వాకములుగాంచి, మాదుతిముఖ్యులరిగి - గిరి
 తొక్కుంజభూధరదుర్గముల్లిరిగి, విధ్యాటవి - నీరువట్టువడస్సి నీర
 పడులుగు, హద్వారమువెడలిరాగాఁగనివిలములోగా-వా రేగిసింహ
 పవన్గలి, వరనియతినున్న యోగినిగని - శోరిమొక్కినమీరెవరనుచుఁ
 తెలియఁడుగ - గారామదూతలమన వారిఫలములు గొనఁగ పెల
 నిచ్చె నతిమదినిపె-చ్చె రామా!

జలఫలత్పపుతై, లలననీవెవరనిన-వలఁగ్నకర్మతనయును హేమ
 యందురునను - తొలుతనాట్యమునంద్రి, నయిదుమెప్పించిన - లలిత
 కన్యస్తుని, న్తులమాసిపురమిచ్చె - వలికాయఁ దదియొకలిగతినుండు
 పోకలి యలఘుమతులారయనివారల, ననిచితాబోయిశేషాదల -
 లిలయుడగు రఘునరపదాంబుజ, ములకెఱిగి శ్రుతిసూక్తివతి నుతి-
 ప్పితి చెలిలవనీ, కాశ్రమముననుగై నల్య యొందెను రామా!

6

6 గౌరీరాగము—అదిరాగము

పల్లవి—ఇందిరాగముచరితమునిననే, సుంజరిమఁది!

అను—సుంజయనమునఁ జనికవులువ్రాని—క్రిందకనానీమైనై యు
 జోదము - ఎందరయుదమునీతననినవారి - నంజనుడను
 రాత్రిజనుగన్గొనక - యందరిగితిమనిననుజంపు, ముందుగా
 మాజానిన - నిందుమ్మతిసొందువాడననందు, కొంతకొంత
 యుంక మిందుకుమ్మతియనిది ఇంది!

రామరామమునక భక్త్యముజగ, శ్రీయమునందు, గలదాని
 తయిల్లును - టెమి తెలివవలదా, గుహనుంజమను సోమకులనుచి
 నకు రాఘవునకు - సామిత్రికన్న నీమీదక్రేమ, చాలగలదిం
 రహస్యము - రాముడనగ నారాధులుచురీత, శ్రీమహాలక్ష్మ
 లక్ష్మణుఁ దాదికేపుడు - స్వామిపార్వదులముమనము, చైతన్యవి
 సులము చారి - భూమి భరముమాన్వదాశరధియై, పుష్పవనిచెలి
 నంగదునకుఁ బావని ఇంది!

మునమురామకార్యనిర్మాణముల, మునినకుభముగలుగునది
 నందరి—భుమనిబుద్ధి మెలగుట మెలనిచు, చనిమహేంద్రచలమెక్కి
 తగుచతుర—భునమకరకమక, కర్కటజలూక - ఫణిదిమిదింబి
 జలకరా, భంగమై తరంగాలంగిత వ్యర్థంగా - ముజోజాంగవల్లి
 తనకు, వనధిజానిధిలియిది - మనముచాటుటద రావణుడే
 ననుచు బ్రహ్మపదేకతకులైరపుడు! ఇంది!

గిరిగుహవెలువది సంపాదియనుభగేంద్రుడు చానకుల
 జారిగొందు—నిరతిముందిండుకలపలెనున్నారని— పరునిదికాదుకృ
 ధిర్విష్ణువగులే చారి— చారిజలాయు వెంతకుకృతియైమరణముండునవ
 సంపాదిగహా - దానిమ్మతిచెలియనిది చారి, వదులచ్చటికేత

మను నెఱిగివాడును బలతికి రా - నరిగితమ్మువకు దిలోకము లెడి
మనునవలనీత, నుడియడిగిరగ చలు || ఇంది ||

నగళిఖర మెక్కివిక్కిలంకలో, నశోకవని నవనీమతగంటినిదె
మొగమాటముగాదనిపల్కినంపాతి, తగనిట్లునునాతమ్మునిజుసిన-పగ
కీర రావణుని ద్రుంతు, పక్షయుగములేకునికి నగంలేనుచిన్నచాడో
మహాత్ములార, పంతముమీఱఁగ - నొగిబటాయునెను రవిమండ,లో
మంత జెగురగాను అదు గగళ వీడి ప్రితే రక్కలవిసి, పొగరదలి
జెరినతయ పడుటఁజగనె || ఇంది ||

ప్రాణములు మూఁడుదినములకువచ్చి తరగ లేవకైల, బాపని
తయ-నేను చెలివొందిచాలావగసోముడన - మానిఁజేరజని మ్రొ
క్కిన-గనినంపాతి నీకీవిరూపమెటువచ్చె - మేనుగృహించుటెనునెఱగతి
లో మీరెఱుంగని చేరు సంయమిస్వామి యైన వినుమని మడియచే
క్రిత, మంతయుఁ జెలుపవినికడ - లేనియడ లూనియున్న నమ్మార,
మీత మునిజలచెననె గవ్వలకు ఖగపతి || యింది ||

9 పూగరాగము—అదిరాళము

మొదలి—విసవ రామచరిత్రము, చాక్షుయగే విసవె

అను—మునిచంద్రుడో భండ్రముఁడు, తన చెల్లురీతిగంపాతి - యని
యెఁ గవ్వలతో శోకమాలమీ, తనువు తనుకారణము కర్వ
మనుచు

నేను దేహీ నకు బుద్ధి, చేత పురుషుని కర్మమును అహమని
వ్యవల్లి-నాకు కాఁగినయిసుముతలె చాను, నూయాయురుఁడై
జిలిరోగుగుమయైయి, నేను దేవనిభ్రమసి- నేను తెలివిమట్ట

ను, బాస సంసారమాయా తానా అవి కారిదురభి - మానవ
ర్మములుజేరి ఫణా, ధీనుడగుచుఁ బెడితిగుజవ్రుండనె |వివరె|

యాగాదులు తేసినస్వర్గ, భోగ మొందియా ఫలము-భోగ
ప్రేబడినదుడు బాగాచతుర్విధ భోజనన - రాగ శ్రీపురుషుడు
యోగమున తేజోమయుడై వేగమె శ్రీగర్భము, లోగాఁ బా
నత్తుట - దోగియొకనాటకలల, వైగట్టియెడునా - శ్లోగ బా
వలెనై పదియవదినము, రాగమాంసపేళియానని తెలిచె |వివరె|

పదియేనహముల కామాంసపు, పొదినెత్తుట జొర్తిల్లు నం
కనై యంకురమిరుచియై, దుదినమ్ముల కుప్పతిల్లునెల - మొదట
తలమెడ, మూపువీపు మజరమైదుబాడముకర - పడసార్వభౌ
బామాకుపులుడుప్రయోనగురెన్నెలలా ముదిత గర్భిణికోర్కె, విదిత
మామూడవనెలను - పొడలసంగసంఘలలలాంగురము, లుదయచా
నాల్గునెలలకని పలికె |వివరె|

తెలిగన్నులుముక్కుఁ జెవులు, దిన్నెలచాలు నఖములై
డవ- నెలగల్గునాటవనెలనుగర్భ, చిలగుహ్య గుడములు పొ - క్కి
యొకపు రోమ, ములును జెన్నెదలందముగను - మొలచు నాటుడ
నొక్కటా, నెలను ఎనిమిడవ నెలను - లలితావయ వోజ్జ్వలమాక,
స్థలితజానియై జీవుఁ డలరిమాల్పభుక్తసారమైడవ, నెలమొదలగుచేర
నుండఁ కొనుననె |వివరె|

నానాయోనులజన్మించి, నేనాలుబిడ్డలకై - వీవవృద్ధికి
జొచ్చి యైనాకుటుంబభరణమం - దేవామదినిల్పెఁ గలకో, వైన
జూరినికలుచునైతి - గాన నమభవించె, నీవారీ గర్భవరకము - నేడ
నొల, గిన ముచిదిపోను చూరినని శిశువుమొను కడలి పెడలు మాట్
గర్భము - లోగుంధి పడోనెలకూరిడయననె |వివరె|

కానుటవ్యవహారము, మనరత్నభాగ్యముగదనురా
 ప్రియవర్ధన, జనితమగుమోహమదంగును- వివరప్రామాదినిది
 నిర్దిష్టమైతిమితిమిదిమన మాని- యని తాళగవరివానరుల, గని
 క్షయముకొని- తెక్క-లనువారవచ్చె శేష, ద్రినివాసునికలదిన
 క్షయనభవాభిఖలుడయిన చాటుభక్తులగుమీరీ వనధియెరిని
 6

10 ముఖురిరాగము - అటరాగము

ప్రియ-గోరిశ్రీ గారిభవ్యచరిత్రము వివరే

కా-వారినిధివానరముఖులు, చేరిదాటుదారిగానక-చారలోక
 రోకరిముగములు, సారకుజూచుకొనుచుదై న్యముచేరనున్న
 వనాకములంగని, తారకొమరునుబలికెనలవేర్పడగ గోరి

కదలియందెవ్వడు, గదపిలేనుగనిరా, గలవాడు మాకెల్ల-
 కుప్రసాదంబుదే, ఘనుడెరతుడు రానువసుగ్రీవున కెరుకెల్ల-
 కెపువలదు మీమీబలములు, నుడుపుదనపుడు మోదమునగపు-
 నుగగకపదిమొకలు దొంబది, యోజనములదనుక మీమీ - ఇదధి
 బాటగగలమనిననిని, బాంబవంతుడు యవరాజుతోలలిక గోరి: 1

మునుక్రివిక్రమదే, పునకు ముయ్యేడుమా, గ్లోవర-ప్రకటిక
 ములు-కొనరించివానిప్పు దొడవె వార్ధకముచాటను బాలకరయోజ
 కములు-అనినవారివనయు, దంబుధిదాటి చనిరాగలనో రాశేనో
 కనను-అనభునిదు బామ్మనడగునేమమ్మంప: కగుదీపురాజ-వని
 కదలి పలికె నంగడు, తంత: బ్రాహ్మణవేళము ముఖున్న
 గోరి

అలవంతునామవంతుః ప్రస్తుతిం త మితితః, గలగలః శంకరే-జలధిదాటియాదానికినిజూచిరా, గలదనిదాని ముహూర్తము దెలిసినిన్నున్న, వరమేమముగా వలసిసామ్యనిలకనయ, దేవదే-దేవదేవతోదగు నీకనుచునా, శిష్యావములెనసికేసి యాచిం ప్రశ్నాపుత్రునిగని, యాంబనీయుండు త్రివిక్రమువలె బ్రతులె బో

మాదురిప్రశ్నంకమగలనార్చిపలిక, నీరధియుత్తరించి-తా నునిఁ క్రుంచి, యవనిదిదెత్తువో, ధీమలాకమేతెంచి-తరావనము గట్టిలంకతో, నేరాముని నన్నిధిఁ దెత్తువోత్వరగాఁ - తే త్రివిక్ర న్యారయైన, నీరనుజూచి రావోయవపుడు - పోరువముమీద నుండుననిఁ, అనించినవ్యనిరిక పు లంకలును బోరి

తుహినాద్రినముఁడత్య, ద్భుతస్వర్గ వర్ణుండు మహిళా దుగా నుండు - అహిమలనార్యళో, మోఢదీర్ఘవారుఁ దనుపమముయో కాలుండు-అహితాంతకుఁడో, శామవంతుఁడోపైనా, మహిళా చలమ ద్భక్తమునఁజూడ - రహిమి-అశ్రీమక భక్త్యారాధనామయమున శిష్టింధకాండము - అహిళార్థము తెలిగితెను, బ్రహ్మార్థ విధివేషగిరిపరికిర బోరి

శిష్టింధకాండము సంపూర్ణము.

రట్టించిబ్రలలె - నావెలదిమలేయు బలియమాత్మతమఁజైపాఁచి
యాదేవికడుపుజొచ్చి వెదలిననగ, భీరునిగనిమెచ్చి జయమగునని
రావచ్చుటనది దెల్పిననినెఁ, దావలఁజోవమైనాకగిరిడగ్గరి - రావయి
కానునుంకా నిరధిపనిచ నాయందు సుంత - నీవు నిక్రమించినామ
నదిలక, నేర్పుకొంచి నేర్పుమిం - చిహ్నఁదొడఁగెను ||శ్రీ||

ఎదుటనుసింహిక యను రాక్షసివైత, కేంద్రమై నీడమిచ్చి
క్రొవ - గుడియించునరఁదెలింగితనఘన, పడమునఁదన్నిన గ్రుంగి
డకె - నదిగనగదునుని, భంగినభయమున, బొడలుచు హరిపతియ
ధదాటనుబొంగికడు - మునమునను సువేలాచలమెక్కియ, ద్భుక
తియై శ్రీలడరినది - నడనగోపురప్రాకారసోధో, జ్వలహదాని
కారాదధాని - కుదురు గనే పెచ్చుచుండగరవి, గ్రుంగెడన్నొక
యగకుండ - కదిసివాయుజఁదగుమాత్రుడయి లం, కాపురంబుగో
రింబు జరినిలచె ||శ్రీ||

లంగిగియనురాక్షసి యనిలఁగని, లావుమొలసిపోనిక యో
కొంకకొసరింబంత లేక, పోయెదు, లంగిగిననుగైకోకవాసరా - యి
వైనిజెడిపోక యెవఁడవు, మంకలేనముమాని కలయొపుచెప్పుమని
జంకక వరచేతనదియడచిన, పామిరియభూతరలెడరఁగా - బొంక
విడికిటఁ దానిబొడిచిన, భువిఁబడి రక్తముగ్రక్కుచు ముక్కుచురావ
కొంకర నభిసాదములకడచెడు లంకయింకమీఁదఁ - బంకబాస
వాక్యమడెయనుచు, బడలిరామకథవిరామమిడక దెలిచె ||శ్రీ||

రావగునంతఃపురమునఁ గ్రీడా, రణ్యమున మన్నదిసీరి, రావ
ని-రావనస్వృతి కంజాత మామెనా కివరకుమక్కునముచేత నినుగ
శీవరథ క్తప్రాకా. గ్రణి, నీవగల్గె నేధన్యనోబడు శ్రీవమకరావ

అంధాభ్రాంతి నామదిరంజల్లుగా, శేవేశనదిమదినివికదిజన-నా
 క్షయమగుచునున్నచుదాటి, నప్పుడుదరాసుతకునాదకగ్రీవునకు-
 లయకారణములై యుదరె, వానుభూజాతులుధ్రువములై - నేవిధ
 మధమాచక మైరఘు, ఏరువక్షిణోరుక్షణమెయదరెను । శ్రీరచి

2 శేవారగోళరాగము - ఆటరాళము

1 - సలిసనయనుకథాసథ వప - స్థాక స్థాంజలులగ్రోలనే ।
 2 - బలియుండగుననితనయుడా, వలలంకలోజొచ్చి - యిలా
 తనివాసతనువల్లి, నెల్లచోనరయుచుండిరిగఁబురి । నలి ।

రావణునంతిపు, రమునశేషివక, భూవరాశ్మజనందు, శోధిం
 మువక - దేవకిన్నరమరువ్నాగ, స్త్రీలుచెరమన్నకడనారసియందు
 నావిద్రోక, సావనిచ్చెన, దేవిగావకలంకి, గీవాక్యముకలంచిజనె
 ను, గేయముగు నశోకవనమునకు । నలిస । 1

రతిసంపుమెటికల, రంగై నబావులు రాజిల్లువిరిరావులు, దేవ
 రాజ - తరులనతులముగఁ జరలగుభగ, చితములకలకురేడి-పిల్ల
 కవులు, ఆతిమ్మమలమధుర ఫలధరన, మాచనిజకాఖాలం - కృత
 బులగ, నిమామతియ, ద్యుతమతి నెక్కొనినుతనచట । నలిస । 2

అంధమైశ్చకయా, నందమైవలక్ష్మీచందమై ఘనమైత్రిగల
 కృత్రిగము - న్నందికతకాతకుంభస్తా, భాన్వితంబుగు మేడగని
 శ్రుతి - అందులేకున్న, బోయి మరున్నందసుడు తిలకించె-ముం
 నునింశుసావ్యము, మొదటసీతనులోకమాతను । కలి । 3

దనుబాంగవలమ - ధ్యముననున్న దానిత్రి - తరుణవలెనొప్పు
 ను, నీవతియుజడగ - ట్టినకురులునుభవాసములగుస్పిమేనుమాసిన

చీరగలదాని - తనుగావవిభుండురామికినెం, తియు వగంగన్గవగన్గ
గొనుబామ్మ - కణములదాని రామునినుచువు, పడఁతిగ నెగ్గవలె
ననిలి.

అవనిజగంటిగ్గు, తాడుండనైతిరా ఘ్రువువనినాచేతను, పాఠి
పలుచెనని - భువికిదిగుతతినగరి వెలుపలఁ—బుట్టెనొక కలకలముది,
యంగనినను - గవికులునివలెనలరించునని, వవమానవయోధుండఁ
బవలించిరావఱుడుకలరఘు, పతిభయనివానకుంగనిలేచె ననినః

ఇది దుష్ట్యుష్ణ మని, శ్రీజావనికవళ, వదనుండురాకాంతశి -
వదకటకముల రొవలువినినిశిచర, పతిగనిబలుదిగులుననడగితలవంతు
కచింతా-పరమైసమది శేషశిఖరి, వదనుఁజారాముని - గదియించి
చిత్తప్రతిమవరె, గవలక్ష్మింజవలికలికి కలిసి.

కి లేగదరాగము—ఝంపాకాళము

పల్లవి—గింటివానీరేజ, పాణిమణి, వినుతగీర్వాణేశ్వరాని!

అను—యెంటివిల్లునిబారి, తొలిసురవైరి, యెదిదైవమాడింపనైదేహి
జారివా - ల్లంటిరోయింకమీద, దయరా బా, లలితమగు నీ
కటాక్షచీరముననన్ను - గంటివాపట్టంపురాని శేతుపరింపు
దంటరనమేలనే, బాలకాళజాలననె కింటి!

లేదమానవునిరా, ఘ్రువునివడ్డు యంతఃజేదిక్కనితలంబెదవు నీ
బోధకేమందు విభుడిందు - రావలచినావేమోగాని కవులగుములం
దు - పాఠైన్మిపుడున్నాడనినిన్నా, సత్యహీను నిభిమానహీనుని
గుణహీను - నాదరింపకునీపు మునుపటివలెనెందిరావు, లేదరనితలం
పలునను బొందును నెరావఱుడు నింటి!

దశముఖునిపలుకువిని నీతిబలికె దృఢమంతిదవుగాఁగొనికినుక
చేత-దశరథసుతునలికి, కాచా, యొక బీదతపస్వివై కన్యోజ్జ్వల

మదన్పుటక్రవ్యాక-పన జావిష్ణుకుక్క గొనులెక్క, నెన ననుభ
మం వాఫలంబు రానుబాణ - వికళలాంగుడవైలయ ముందుకటి
పువల, శశినటీగకవు జధిదాంటివచ్చి పొగ రడఁచుననె వింటి 3

విడుగుల కన్నకడిదిగాను మాటలను పడఁచిసిగొని వ్రేయఁ
బానుమడుకురక్కనులవొర, నదిరి మందోదరి తొగలేని చెలులు
జనవేపురున్నాగుమఱి - గడగరియిది మనుజాం, గనకనుజా, గ్రణి
పుష్పిఁ బ్రేమమామిదమురమ్మనుడు ద్విమానముల నాపొందొల్ల
పులలన, యెడలుకావలివాడు తినుడని చనియె రావణుడు వింటి 4

అవనిజన్మగర్జనముల బెడరించి, రనురాంగవలు బహువిధ
ముల నవివయము పల్కుఁడిగతిరఘుపతికి, బయమైరావతమునక్కి,
జాను లక్ష్మణులిచ్చటికివచ్చి-రవిలి లంకఁ గాల్చి, యరిగూల్చి, ధరణి
జనుగొని యయోధ్యఁ జేరఁగగలగంటి - వివసనుండై తైలమంటుక
గుంటఁగూల, వింశతిభుజఁ గంటినిది తప్పకని త్రిజటపలికె వింటి 5

లంక విభీషణుడేల, గంటిజానకిరామాంకమున నుండఁగలఁ
గంటి-నింక భూసుతకువలగొనుఁడి మేలనుఁడి, యింతినుడివిని మ్రొక్కి
చెలులునిద్రించిరలబడి - పంకజాక్షి నీరశ్రమచేత వడియెలుంగైర్తి
మేడ్చి ఘంటారవంతునఁ గొంకకీతరి శేషగిరి రాముడభిలాష, గొని
రానియే తనువని త్యజించ మాహించెను వింటి 6

నాటకురంజరాగము—అదిరాశము.

కల్లది—విను రఘువరచరి, తము పార్వతి, వినుతమేచకా, కృతి
తము—జానుమంయెడుజానతో భాషింపంగ, వసుచౌరతీయిదియని
బలికెను విను 1

మనువంశ్యుడు దశరథుడను నృపుఁడెరిగి, దశరథుని
నల్వది-తనయులు రామ లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులనువాని
ముఁడగ్రజుఁ డానల్వదిరకు దనకాళ్ళ నడవికేగి సీతలక్ష్మణుల
బంపవటి నుండ రావణుఁడు నీర - నిసకులులను వంచింది. కొంత
వెడకి బటాయువు గాంచి - దనపతిఁ జూడ విన్ను నుగ్రిపు చెలియ
చాలిని గీటడం చెవన మారుతి విను।

వై దేహీసరయ, నాల్దిక్కులకు, చావకులను, బంపగొ
రము-కుడెన వెడకగ. వచ్చితిమందునే, నీవారిధిదాటి లంకఁజొ
తిలకింప-నాదుభాగ్యరమయన ఎళోకవని నవ్యశంకుసా, నకువు
నాతల్లి-నిదేవరాసుతల్లి, కనునిందిత హైరణ్మయవల్లి-నే దర్శిం
సీతననుమాట మెడిసిసుతవిని మహాద్భుత మొందె నెడ విను।

మిన్నుమోతయో, పవనువిపలుకో, కన్నకలయో, వి
రామకథ - యెన్నాళ్ళకుండి గల్లామృతముగ, నెన్నయ
లేదు-గాదు, నత్యమై తేను-కన్నలయెరుట ప్రసన్నుడౌ గాకవి
ప్రమాదు దిగివచ్చి సీతకుఁమొక్కి-పిన్న విద్యుకంఠటివాడై వి
తాకుఁముఁఖుడై యుటటివా-రెన్ననంజని నుతుండ శేషాచల
దైన రాముని దూతనైన నెను విను।

౪ శహసరాగము-త్రిపుటకాశము

పల్లవి-—వివరేయానవజితచంద్రబింబ, హేరంబ జననివర సరకు
మణినికురంబ।

అను-—జనకసుత చిటుత తనువొందిన హనుమం-తునిగని రామ
మాధులని బలుకకయుండె వివరే।

కల్లివేమాయకుడ గానానగవల్లిగుణములపాలవెల్లి నాయం
 కుమారులమానుమిడిను నిలిపేయ - కెల్లు నాకోనలపురీథామిడై
 కును, నల్లశ్రీరామచాసుడను మాకులేసుతుండ - నల్ల, ముగ్రీపుని
 కుల్లిని నేను - కల్లగాడు మనంజలియెవరియ, కపిజూని నరవా
 కుల కెల్లుపొందగుననె నీత వివరవే!

మాయమ్మారావణునిగో గొనిచనిన, చాయవెకకుచు న్నపు
 - నోయ, చెలిచేసి తెలుగువినివంపకడన్వనింప - రాయ, భార
 కుపెనను, ముగ్రీపుడచటికి, బ్రహ్మచారిని చని వారణయభి -
 శ్రాయమెఱిగి రాగొనుదులఁ దెచ్చితి - అయెనరవానరేంద్రులకు
 చెలిమిలుడోవాలిది రాఘవుఁడుజూపెననె వంజనిసుతుండు వివరవే! 3

మాలనిన్నారయగపులఁ బరిచిపితే. నన్నియ్యనగును వాకా
 క్కర మనలక్కణులమేలు వాసేమముదెల్పి - నీతా సతికిమ్ము ముద్దు
 ముగరమని హరియెగఁగె తేకొని - ప్రయత్నమునఁ దెచ్చితి న్నపతి
 చేతిముద్రికయని నీతకతఁడిచ్చెను - ద్రితీయఁగొని శేషాద్రీశుఁ డొ
 రామవిభునామాఁగుళియక మాదలఁ దాల్చెను నీత వివరవే! 4

6 యదుకులకాంభోజరాగము - అటరాళము

కల్లవి - రామచాసుడవా నీవు భానుమంతా, రావయ్యా యని
 కాంతా!

అను - క్షేమమాసూర్యవంకంబుధిపూర్ణ-సోమదైన శ్రీరాముడు,
 అలక్ష్మణుడు! రామ!

ప్రాగదాతప్రుజగ. శ్రావణమారా భూసుతవిజయ పుణ్యవి
 భార-మానితకల్యాణక్షోభరాకార మహితానందసారా - కంటివా

నాయుడుములు, భూనాథునికయ, రాజాదునవి కవనాత్మకై నా
మానాడు నేనాడినమాటల, కలగవలకని నామఱిదితో - భావన
భునితో, బెలుపుము, పరమధార్మికత భారుణి విలసిల్లుము । రామ ।

గడుపు రెన్నెలలచా, శాహరిరాకున్నఁ చెడుగురాక్షసు
భక్షింతులునన్ను బ - వడి నేయు రావణుని మడియించి, ఇయ
గొన్న - కడుకీర్తియనవన్న. పరితోడదవువలకని - నుమపుకలక
గడుపుఁజొచ్చిన, వడుపునచులంక - వడిజొచ్చిదానవుల వచ్చి
చార్యరథగోద్రుఁ దమృతముఁగొను కడక రాముడు నన్ను గొనిర
గాఁ బ్రయత్నము సుయర్థిముగఁ జేయు । రామ ।

నాచేసియునిది, న్నపుడెసానుఁడై, రాచూలివచ్చి రాక్ష
ప్రమంభిమనుఁడై - మేలియయోధ్యకు, నిదనిన్నుఁ గొనిచనునిం
దినురనుఁడై, అనవాచాలకన్నించాటెదవల్లి, కీచయవా రెల్లు
టుదురనిన - ఓ చంద్రముఖ రాఘవులనా, మూఁపునవహించి దెత్త
టకు - నాచేరికానచాలిమ్మని, ననునమ్మినెమ్మి చూడామనియెను
। రామ ।

శ్రీరాముఁడొకనాడు, చిత్రికూటగిరిలోని నాలోకపై గూర్చి
యున్నతటి - మిఱియొక కాకియూ మిషమననాకాలిజాటన, ప్రే
ణంపెనుడగ్గరిమాడ-నిదీరించ, ప్తిరికాకిపై, పూరిమంత్రించి, శీర
యొకరమై-గారింపమాజ్ఞగముదిరిగి, కాపుమని రామునివేడఁగ - న్ని
వీరగముగాడనక, న్నిచ్చిచనినది యెఱుక వేయుము పతికి । రామ ।

చిఱురవీరరక్కమలకుచిక్కుబడక బడుగ నెల్లగుననిన, బ
నానడక-యెఱుగవు మిన్నంది, పెరిగెకభయముపడక వీక్షింపు
కడక, తెలియ - హరివీరుడుదాల్చె నరివీరభయంకరని, గ్రహ

అప్పుడు త్రివిక్రమ శ, రీతమునుధరించు తెలుగునధరణీధరాభ
అని - వరయనాతరమె శేషాద్రిశ్వరుని రఘువరుని కేరంగ -
అని ను | రాము |

7 సారంగరాగము—అదిరాశము

—రఘుప్రవరుచరితము, రాజముభరణ విసవే |

—అభుప్రహరియూ కూనుకుంటే, దవనిజాతకునమన్నరించిన
నిఘట్టనమునకుఁగాని కాదునుర, విఘట్టని నమితునుచు
అది | రఘు |

ఫలములుదుల్పివియల్ రాల్పితరు, పంక్తులుబడఁకూల్పియళి-
మునాది పులలురేపివాపి, కూపజలములందునుపైకి చేల్పి-అల
కృష్ణ మేతమరుత్తనయుఁ బాగ్రహమునఁ దీన్ని నేలగలిపిన కల
వాని రావణుని కెఱిగింపఁ, నెదలి లక్షరాక్షసభటులఁబనిచె | రఘు |

కండిమగలుగఁగూ మిగిలిరాగని, చెంచెలవార్చిగదా-కండము
ని ఖండించెచరా ఖండలుఁ దడివిని యసురారిగేర్చి మండిపడి
వడివాధిపతుల, ఇందకోపకాండచాపధకులై - కండవాళులేత్రు
గడిమము, కండకనిచెవారి రావణుండులిశి | రఘు |

కశముఖుఁడు నచ్చమంద్రికుమారుల, కగువీరులఁబంపనా-రని
కూలభండివానిచేచా, కాలపాధనములని లజ్జనొంప- వనమానబ
శ్చులై మేకుక్తాను, కనిమనసి శిరగస్తంభమున - చెననుంచె
శిశులచలనవిని యసురేంద్రుఁ డక్షకుమారునిచె | రఘు |

కరులుకారులు నాకమునుభటులసంఖ్యారములేతేర, బం -
కృపాకరను ప్రాణసభాగతుకాధనుర్ధకులై యేపుమాలు-నరిది

వీరుడననేగి యుడుడు, శరముగనొంప మాకుతియలిగిము-త్తగము
ప్రేసియతినిఁజుప్పి, న్యమునుద్రుంచి రావణుడితియుచినె 15 ఘం

కనుల సమగణములు నెలుగున గద్దెదిక్కువరగానురా-
డిండ్రిత్రుగని గజలికగా, వానరు డొక డింతఁజేసి తేను-కనిహితు
లెల్లు వానిఁ బంపెద, వనిన దేవనీవు బోవనేటికి, నవచరుని బట్టిత్రు
నిచటికని, చనియె మేఘనాథుఁడుసేవతో 16 ఘం

చాలుతెలుగుగడనిల్ తూపులన, జాల తోడుచాల్చిర- క్కా
సాగుదేరుతేరుధీలో, వ్వితిసక్కిచని సామిరినకల్పి చాలములై
దెనిమిదాటునొకటి, ఫాలహృదయపదనచాలముననసుర- గిలింపగ
లిగరుడుడన నెగసి, కేళవిధుడుఁజూలెచేధరభ్యముల 17 ఘం

ఎంతవాడువీ డని వేరొక తే, రెక్కి బ్రహ్మస్త్రముడనుట
కాంతఁడనియంతిదాపియేటిధీ, మంత్రహనుమంతులగధి చెక్షణము
సంతతిమెవని దేర్కొనినజనుల, జ్ఞానకర్మబంధముఁబడిముక్తి-గా
తులట్టిశేషగీసుడగురా-ఘవదాసునికితరబంధములెం 18 ఘం

8 గుమ్మకాంభోజిరాగము—అటశాళము

పల్ల—నారీసునినిననే యీశభాసరణి 1 నారీ

అను—అరాక్షసేశ్వరుపట్టిపట్టి - తేరఁగట్టుబడవచ్చుచానియ-ధీరా
త్మనివలె బురిముగనువాని వీరహనుమంతుగ్రుద్దురు-
జాకులుచేరీరా, బ్రహ్మస్త్రమొక్కణము తమవంటి చనుట
వీరుఁడెఱిగియు గార్వగొనివముచే - మాంకజరియె, భేరీ
గమున, నున్న దనుజవిధునెమట రావణియిడ నలని 1 నారీ
పూవిబ్రహ్మస్త్రమునగట్టుబడవీడు, మానులువిడిచ- వీరి
దనుజుల్ కారకులు గాలి, చేనోరలు గతిఁబడిర సేకులు కాస్త

మీ కయ్యడియో వివేకులు పెప్పిక, దానిఁ జేయుంపుముల్లోకులు
మచ్చ - గానీవనిన, నుతుమాటలంకా, జాని, వినిప్రహస్తుఁడనుమం
ప్రభు - తేనిజూచి పలికెపీడవ్వఁజో, దానిచ్చటికి నచ్చుటేమోక్రీడా,
కాననముఁ జేయుటేమో సుఖములఁజంపుటేమో యాహానకుని -
తమసుమనసరఁ డటులనేయదీగినవనచర - నేను విడిపింతు నిన్ను
భయముమాని, నిజమాడునభలోననెను లోరీ!

రావణాలోకత్రయని, ద్రావణునివ. లోరి సకల-తవహృదయ
మీద మిఁజేదవ, దేవుఁడో శ్రీరాముశోరిపాద-పేవకుఁడను రాసు
రామారా, మావసిండునినారీమణిని - నీకునకము, హానిన్నుగొను
గతిఁదెచ్చి, నాపుణ్ణ, యేలరాచెడిపో-య్యెపుణ్ణక నాబుద్ధివింటి
ప్రతి, శేపు, రిఘుపతి, ఋష్యమూకమునను-శ్రీపుఁడనుకపిరాజులోఁ
తె, లిమిచేసి యొకతూపున-నేవారిఁబంపి కపులకుఁబలివిశేసరవిజాని
కపిదేవుఁడవరిజయపాదవంపఁ, గావచ్చితినిఁబవనఁజనెను । నారీ! 2

కంటి, రావచ్చికంటి. నీరసునేసిలోటఁ, గూర్చితికొంటి
చేవుల లోకిఁనాట చుటక-యంటవచ్చిచస్తేనే, పూటలన్నిటికంటి
మైప్రియ మనుమాటలినవే-వింటి, నీకొడుకునన్ను పాథించె, నంట
పొంగినాపు బ్రహ్మాశ్రము, యెంటనంటి చని నీకు ప్రియముకెప్పి,
వంటబంధునివలె శయచేవచ్చితి - కంటపుమతికృతంపుట, గముగతి
విచారింపుము-యంటకొనుమెఱుకవదిముక్తిదము, పొలస్త్రమలసి -
వంటివాని కసురత్వము లేను వాళ్ళగా నెన్నుటననవతఁడు । 3

మేనుకంటెనునేనన్యూఁడనియొంది, లేనిపరాదర మైవవస్తు కాదు
పు-గానీకడయఁబ్రాణబుద్ధింధ్రియములు, శ్రేణీలేదజ్ఞానమెచూలమని-
దీని జరిగిలేనీకు మేలుకడ, లేనిదీవిగతిగాను లేమపు - లోనీపున్నా
కంట, యేమరనగుంకృతిబంధమగువది - భూనుచిన్నా ప్రుఁడవజాడ
నీకుఁడ నీకు అవంశజ్యభావుఁడవవరా - మేముచూచు మనసు

మరియు, తానవిభూమినురుద - హమి కప్రకృతినికారచాని
తానందెనయెనునిరభి-మాని నికుపాధికుడికృతుడు, తానని యె
నునుడగునని 1వారి -

దశముఖసావధానమిదై యొకటి, వినరాముక్తి - వెనక
హరిభక్తిగనరా, దాన, నిశితజ్ఞానముగల్గిమన రా, జ్ఞానా - భక్తి
మునను సోహమనరా, దానననమానభవముచేకొనరా - యో
దశరథాత్మజుడు ప్రకృతికంటెను పరుఁడు లిసరుహుఁడు విష్ణు
శ్రీదేవి - వసుధాత్రియాచలి మున్నిడుకొని, రత్నసమాహముతో
వచ్చియుచ్చి కరణు - పెససిపెయవరాధిసనుమరుఁడు, కరణాగ
ప్రియఁ - చొసంగభయము లేవగిరివిభుఁడు అని పవనసుతుఁడన్మృ
తసమానముగఁ బల్కుపల్కుల, కనురేంద్రుడలిగివలిగిలేగను 1వారి

9. కల్హాటకసారంగరాగము - అదితాశము

వల్ల - లికుడి యీచరిత్రము. సరసి సుజనాదరణీయము।

అను - ఇరువదికన్నులను రోహనల మిరపై ప్రజ్వరిలను రావణుడు

హరిదాసునిహనుమంతుఁడని వనచరాధమానిను ద్రుంతుఁడని
నువధింఁ - తరిమిరామలక్ష్మణుల సరిమురిజంపి కదిలరా
ణుల - తరణిమరాంగదాదులఁ బొరిగొందు, ధరణియఁడు
యశముగందుననియెను 1వారి

మాకుకోటరావణకీటకములునా, లోనమానమాసురారి నే

శ్రీరామదూతనై మిఁటినానునా, పేరు హనుమంతుఁడొకసారి
తేను, ఓరీపనిదీఱునీవునీ, వారు నాకెంతమాత్రమురా బోధకారి
నిమాకుతిపోనాడనినిక్కచే నారాక్షసమాదామగియొక్క - దా
కోటికంఠలు తెగతేసిదో, తములకు అలిసేయఁడని వెలసియ -
జంతుగడ గడుభటులని, వారించి తనయన్ననుగని సారథామణు
నిధిమాఁడు, చాతులెందు వవధ్యులందుకనను 1వారి

రావకుంపుట, పాపమదిరాజి, వార్తలెవరు బెలుపు, వారు
చేమితయువినిరాగోరు శ్రీరామ, భూనాథునితో బోరు నేవేగ
జూరునో, దానవేంకటవిడివినకాస్తీ మీరు, నేయగా
మిమంపుడినకమ్మునినుడి, కానెదనిడి రావణామరుడు కవులపాణ
ముతో యదికాల్పివీని పోనిందనివల్కు, దనుకథలులల్కు-నూవ
యికాగట్టి, బహు వస్త్రచయము లోకకుఁజాట్టి - నూనెలోనద్ది
హ్నికఱిల్పి, యానగరమందుఁ ద్రిప్పి రేమందు రెడుగో॥ 2

పావనిదిటుకే, నొంచెంత నెవడలే, బంధముల్ ఘనరసమై
మెంటవచ్చు - కాపకులఁ ద్రుంచియింటినిజవాల, కాచాగ్నిబెట్టి
కాడిక పెంటకేసపుర - మాచిభీషణునిలువినా, మంటతోఁ గంట
పాపముచెల్లనాయెగను, వలిచెలిసీరాస్తురిగంటగవిపరి - యావనధి
రాంగూలముమంచి చల్లార్చె నేవిభునామముమూలము చెలిసిన
మలు - పావనులై రావత్రయావలము, బాయుచురాదఘనమథలు
బిడెక్కానకుని - చేవేగమెరల్ల గముజని, సీకానది ప్రకటగము -
కాపించి మొక్కిరామనన్నిధి, చేనిసెలవిప్పువిన, బలికెగొమ్మలికు॥

నిన్ను చూచియూజడియంటిని, నేనెట్లునిదటనిర్యహింతుననిన
కన్నరల్లిమాపునధరింతు రామునితో, నిన్ను గూర్చివినుతిగాంతుననిన
కాదున్నంకనుభక్తిమంతుఁగని విను, మన్ననేవేగనైనా ప్రా
ముర ధరింతునీవావా-కాన్నిధియింకించియైన బంధించియైన, రాము
కువచ్చి యనిలోనకకేకంకుజంపి - నన్నుఁ జేకొనినగీర్తియంచాకు,
మిప్పకుందుఁ జాన్మా హరిఁదోడి తెమ్మా - యన్న నాంజనేయుఁడు
కనిసుతలచలమెక్కి యార్చెమవిని - యెన్నిరంగదబాంబవత్ప్రము
లు ఇది బాయుమతునివిజయ నాదమని రెడుగో॥

నికుచరపరి చరణముయొనినతరి, నిధరిత్రిపరిగాగ్రుంగి, యె
ను - భరిముప్పది యోజనముల్ నింగిగెగదపాగరముదాటిగ రాగ

భంగి, మహేంద్ర - భరణీధర తెక్కినుబాంగి సామిరినికప్పి
లింది యంగచాదులు - చెలంగిపోయినవని - సరవేనా
విశ్వపచేగంటి, భరణీధరని నడచినదని తెలుగంతదెల్పు మాది
లనిలకలగొనిమాదిరి, యానంగముననాదిరి, తోకముద్దాడి
మధుకనమనకుండనిమధు-ఫలములకుగ శేషాద్రిధని - కరుగ
ఫలముల శేషాద్రిని, మరుత్తురుడిచ్చె, సెలవెలమిపొచ్చిరి

10 నవరోజురాగము—అటరాశము

పల్లవి—సరిగారినచ్చరిత్రముచినువారి, కరయనెవ్వారిలను, కార
చిను—తరుచకులమృధువనపాలకులనె, న్నక శేనలాని, ఫలము
గొని కాపకులు - బరణతలకాడితులజేసిన, వెలుచటచి
ముఖాదులుజని - తరుణిసుతున తెలుగినపథంగ, సరణిదెలి
నతడెడబాడతె ||సరిగా||

చూచినచ్చెనాను, మంత్రాడుసీతా, మండరీమణి, నీరామధు
నన-చూచెల్వమునబొచ్చిరను రవిజనిమాట హరినీకులరిదిని నా
తవిగవనిజా బేర్కొనినట్లున్న, జనిననానో మహాత్మా - రాచా
ర్యమునెఱిపి తానును, త్రవముఖులికెవచ్చిరని పిలువన - నేచకులన
జరిమిముగదీ, నేరముడమున రమ్మనెననిరి ||సరిగా||

మిన్నుముట్టియాచుచువాగదులును, మన్నంకనాంగదులప్రాత
నరామ - సన్నిధి బెన్నిధి, గన్నట్లుగని మ్రొక్కి, మన్నతిమదిలో
దల-చెన్నలరంగంటి, తనులోకమాత్రుని, నేమిమరసెరామ-చ
ద్రరాశేంద్ర - విన్నవమకోకవనిజాన||, యన్నది కృశించిజడిగట్టి
దెన్నెలులతో రామరామా, యన్ననుడితోడనెమాచతి ||సరిగా||

నేడుశింకుచా, తరుకాఖలునుండి, నీకధవివరించినభూపురి -
వీమలకమృతసమానముగాలుల్కు, వీడవ్వడనియొదిన - మానవ
ముగియకుటచానరశింపు, నైదిలిమ్రొక్కి నమ్మబుట్టునట్లుగా

నియాద్యంతములు తేటముగా నెఱుంగఁజెప్పి ముద్రికవిధుల
వలనవచ్చిన యొకరినొకరి నందిమిన్నఁజెప్పనఁ జాలనిదిగదా 4

సమనమ్మి మాయమ్మవల్లెరా, మునిశ్శిష్యు నామిక దయా
ము - జనియించునట్లువిన్న, వించునాయుడుములు, గనినవాడవు
రా - అనినరాభువును ని, న్నడరాసినది మొదలు, ఈసీతాయ
కుచుచున్నాడు నే - జననియునికెల్పు, స్వపుండను, జార్కసు
మొనఁజై కపులఁదో - డొనివచ్చి యరివచ్చినిను తేజోనువంటి
పంపసీమలెందు ॥

అవలీలన్మ రామునియొద్దకనవళి, జ్ఞానార్థముగఁ జూడారత్న
ముగి - అనాఁడు కాశమునదమనఁచుటఁజెల్పు, మన సామిసీ
క - నేనునామజది లక్ష్మణునిదుర్భావల, జ్ఞానమున సంటినదిక
మపుమని - అనెలక కన్నీరుమున్నీరననించునాదింది భువోద్యా
మిగలించే యక్షముఖదనుజుల వధించితి ననె నరఁడు ॥సరిగా: 6

శింకక రావణుఁగాంచిభాషించి, లంకాపురిగాల్చి నీరాజ్ఞచే
నకముగానచ్చితి రామసీపదాం బులముతోడలఁదాల్చి - శింకరుడ
కుజాడుమనినాయుజుఁడు బ, ల్కిన రాఘవేంద్రుఁ డానందసాం
కుడై - పంకజభవాదులకళకృతము, పవనసురసీతేరగునీపని - శింక
ది సాగిగాదనిగది, యించెఁగొగిట రాముడనిలఁ ॥సరిగా: 7

పరమార్జునాదనానా, పరిరంభణముదుర్ల, భమునియసామిరి
సనెనవ్వని-శత్రుబాబుయుగళఁగులసీదశమ్ములబూచ, సలిపిన శ్రీమిరి
కమపదమందు, దురా రామునిచే నాలింగి,తుఁడయ్యె హనుమంతుఁడే
నిదు - గరిమనధ్యాత్మరామాయణ, కావ్యమునమండర కాండమిది
నరసి తెలిగించె నుబ్రహ్మణ్య కవిశేషగీతుచేరిట ॥సరిగా: 8

మండర కాండము సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

యథా కథాంతము

1 భైరవిరాగము—అదిరాళము

పల్లవి—శ్రీరామరాజేశ్వరీ యీశ, రిత్రమాత్యనుతిపాత్రము!

అను—చరితాశరథి, మోక్షముమది, నివాసయోశరథి, ధైర్య

మాకుతిచేసినపని జేవతలచే, వీరదొరుతరమెసాగర-మహా

4 కుదాఁటువాకు లంకయె, వ్యరికిఁగార్చిరాదీటుపా - మీరిన

సనేను రఘుకులము సామితియు రవిసుతుఁడును బ్రతు

గలిగెనన శ్రీరా!

ఈసుగ్రీవునిభాగ్యమహిమనుతి యింపఁజరముగాదు, కడలి

త్రాపా - నైసారీఁములకుపాదు, ఇదిదాఁట, నేవరణినానిఁగమిఁచు

రావ - గానురుఁగల్పియెట్లునీతఁజేసెన, నగునిదేటివాదు-మోక్షమా

యబలాయనివరా, యని గని ప్లవగకులాగ్రణిపలికె - నీసముద్రము

తరావఁజెంత యేమిటికీఁచింత గెలుపుచింత - నీసరిలేరవనివిల్లు గ

ని, నిల్చనిన్నాదుర నెవరివరము - వేసంద్రముదాఁట మాహిం

రఘువీర రావఁబనిమ్మఁచునిగడలంపుమన శ్రీరా!

వానరవీరులు కామయాపు అని-వార్యులులుచూచు, నీవని

యొగ్గి - లోనైసఁజొరనున్నాకు నేడనిభక్తిమానుషము లేర్పడనా

భాను, మామహాకృముల, కరియంబని, మెరుదిగనిపుడమితేడు-న

ధేలు కామాపముచిని, దానిసొంకమింకఁ జేరునవ - భూమిర ది

అర్థమైలంకా. పురిత్రాకూటగిరిపై నున్నది యొరపై-దానియట్లు
అన్ని ధియగ, క్షయయగుకోటమణి హైరణ్యము-పూనిధర్మార్థ
యమోక్షముల, వానలను చతుర్ద్వారములనె నె నతఁడు ||శ్రీరా|| 2

కరణశకాంతుల, పైనిరోధమున, కమవారలకన్న-మున్నోటపె
అన్న-కరణగోపురములు మిన్నావరించెను, పరిగెలుగ్గుకాములనన్న
అన్న-ది త్తరుపు కూటముల, మణికవాటములఁ జనకు సుప్రసన్న -
అన్న-ద్యోవములనడకాపుల, చలువ చప్పురముల వరవిధి-సరణుల
అన్న-యములముత్యపు, నకులదోరణాల కనరెత్తల-కిరవ పురివిక్కి-
అన్న-దేడిండుదైననలు చక్కికరుల - నాకుల రణనహస్రముల
అన్న-క, బాస్త్రకుశలుల సుకులరయుదు రవనతడు ||శ్రీరా|| 3

రాజసింహమిట్లున్న రావణులు, రాజనాల్లవచాలుకాశమయ్యె
అన్న - శేతరామవది తేల్ ప్రణతుల్, నేతేపికనన్నేలులుల - నో
అన్న-శ్రీరమణునినహరి హను, మంత్రునిమేలు-పూజవాక్కుములు
అన్న-తపన, పుత్రుగవి సైన్యములనడిపింపుమి - తే జయమునూర్త
అన్న-రాముఁడానదియఁ బ్రయాణభరివేయించె శౌరి-జితినయఁడని
అన్న-జానెక్క, పంగడుఁడువహించె లక్ష్మణుని - జితకగచరేత్ర
అన్న-శరీరకపి ల, లోయిల యీనుగరినడచె కక్షిణము ||శ్రీరా|| 4

తరుచరులెగురుచు బరువులిడుచు దుది, కరములయిన పండ్లు
అన్న-మిత్రరాని-గిరులెత్తు, చు బుట్టచెండ్లునానె, గరవై చుచుగొప్పగుండ్లు
అన్న-బాటుచు-హరిమేమే కళాస్యఁ డ్రుంచు మేగననిరిత, మోక్షేండ్లు-
అన్న-మిత్రగేబగలనకవింధ్యసహ్యములయోద్రులుఘన కాననములును-తిరు
అన్న-బడిదాటి కర్మాటకకమత ను, కరభుజోగ్రాథంగరంగ త్తరంగా-కర
అన్న-శరీరమైవరత్నా, కరముఁడేది యాదౌరమైత్రగని-మురుపుగ నిట
అన్న-చివడియ నియమింపు, మనినస్వామి మహాప్రసాదమనదు ||శ్రీరా|| 5

జానేక వీరమహాది రాముఁడానాదుని విరహార్తివొందె నే
అన్న-మందు, చాచిభుఁడుకర్మజ్ఞానస్ఫూర్తిప్రభావమున నేవలానంతయా

యోగ- కోవిదభావానున ర్మినుకీర్తి, దేవతాచక్రవర్తి- శ్రీవిక్రమ
దుర్భాదులు చిద్రూపమా పరమాత్మకరేకుమా-భావమునక
దులు నిమరనోవఁగలకెయెను శేకా, నిలిచె- గావున శేష
రాముడు నకలసాక్షియని తలఁపనయ్యె బుధులచే శ్రీరామ

2 శంకరాధరణము—ఆదితాళము

వల్లది—వివరమువరదీపతి, వివరముదయాదాక్షిణ్యలక్ష్మణి

అను—హనుమంతునిచేనైన సాహసము, గది సిగ్గునఁ దూకు
రావణుడు చనదుసురలచేనైన నిలుసేయ, నని, మంత్ర
నిలువనంటి పలికె వివరము

హితులారా కదనవిజయ విమతులారా ప్రభంజన - మయ
చేసినపనిగంటిరె, తురతమీఱఁ - గొరుకక లంకప్రవేశించి
సుతిగాంచి యుత్తమలుఁ బొలియించి- విరతమును లంకఁగాల్చి
చనె, నెరవేయియెప్పుడనె ననుజపతి వివరము

ఓదేవా, నానముదిరను, హదేవావలదు సీతాదయగుడు
భయమునక, శ్రేయజయప్రభావా ఆదేవేంద్రుఁ డెఱచిదె నీకోకు
రావణియలిఁపువ్వుక మును గె-వాడరింపువదులుని యమునికి, భయ
నొందనిదెంతనిర హితులు వివరము

మయుడు బాలామహావీర్యగిరియముచాలాగాంచెనీ- కయ
హనుమంతుఁడెటు చేసెనని, జనునలోకపాల - మయుమనల
కోరి యనియే, మఱియుంటి యిరఁ దందున బ్రదికెనె-నియము
మునల్లుడుల ననుర్త్యగ, విశ్వానరఁగానిది రమయలు వివరము

నిమర దేవీ కుంభకర్ణుడు, అదురుఁజేరి యాహూతుల-య
గాంచిరావణుని, దిలకించి యోదోగళారి - వదిరయేటిని
దీన, భలమేమిటికదె చేలుకాలము - దిశదిదాత్మకుడు రామ
శ్రీకృతి సీతాపతి శ్రీచేదియగును వివరము

రామసామిత్రులగవులనా, గ్రామభూమిఁబొరిగొందు-సామి
ననునికిరి. చారమేమి - శేముపీజితాబ్జయని ఇంద్ర, జిత్తు
నీది భాగవత - గ్రామగోపీమమయ శేషచలకాంతాంఘ్రు
ననునిజన 10వ వె. 5

5 కల్యాణీరాగము—ఝంపాతాళము

పాదము—కాళీ విను సుజ్ఞాన, జనమానస కాసార కేళీపహర మురాళీ॥
పాదము—మేలుగోరిసురారి కోమలాంఘ్రులన, గేలుగదియించి, విభీష
ణుడన్నమన్నన-చాలజెందినభికులఁ దిలించి కనులేశ్వరుడు
కామాతురుని గాంచి పలికె శ్రీ ॥ కాళీ॥

రావగా యాకంభకర్ణుడు నియంజరత్తు మహానరమహా
కర్ణులు-దేవామూకుంభని కూభాతికాయలీ, దేవాంతక నరాంత
కు ముకతావీరులు, నిను - గావలేరా రఘుకులేశ్వరునిబారి, నిపు
కునేనిను సీతయచుబల్ గాము-కాపుగొన్నకవర కెన్న ముటిలేను
క, సీతలెన్ జొరగావలెన్ హరిశరణ 1 కాళీ॥ 1

ఇనకులాగ్రణి బాగాముల్ లంకాపురి, ఘనంబుగనిండి రాక్ష
కులాగ్రముల్ - గొనకమున్న బానకిరాఘవునకొసంగడగు, కుల
కాకారులు నఖకంఠ్రాయుధుల్-వనచరులు నిరుపమబలుల్ లంక
చ్చి, చారకగలంచకమును రామునకుసరిని-మృనఘునీపు బ్రకుక,
పుహరిసురేంద్రాదు, లాదరించిననిను హరించురాముడన 1 కాళీ॥

రాముడి నీపాలిమృణ్మిపుపాతా, శలోకమునకేగినఁ బోని
పురా, యేమందునిన్ననిన-తిమ్మనహిలోక్తుల, హిలేమాయెనన్న
వ, ధముకోగిమెచ్చునా - యామినిసీచక గ్రామగోవిధివశుడై,
మామయి విభీషణునిగని యోనినేకాగగు కామితార్థముల నమర్థత
నిండి పొగరునఁ గాములాకుచు వెదులబొగడవనె 1 కాళీ॥ 2

కలిగినాడు విభీషణుడనుశత్రుడు, ఖలుడుకృతఘ్నుడు
జెలిమి, కలఁపఁగూడునాదాయాది, చెడఁగోరునను, పలుకునెవ్వఁడు
నొడుఁదీలుపలికినఁబలిమి-కలఁతెగవేతును బగదీరవసుర, కలాధవ
నిను గాల్పవేయని కళమాఖుడు - పలుకవినిరోషమున విభీషణుడు
నల్పుడుమం, శ్రులును దానిగపెను గదాయతఃకుఁడై ||కాళీ||

గగనమార్గమునందునిల్చివిభీషణుడు, గంభీరరంజుషాబల
మరాసగా - అగడుఁజెంది చెడిపోకుప్రియవాది నైహిత, దాచి
నను దిరస్కరించితిన్జైవా, తగినమన్న నజేసిని మత్పితృనమఁద
జశరధతనాఁడై యవతరించెగాలుడు-జగతి రామరూపమై మ
జాతసీగయనగ జనించెనుజనకునింటననె నరఁడు ||కాళీ||

ధరణీధారముమాన్వ సీతారాములు కలంచరి విధిప్రసాద
మై నే - గఱపినహితవాక్యములు వినవైతిప్రకృతికరయనాద్వి
ముల వెలిలోనుతానె - జెరయనానారూప సామభేదముల, భిన్న
వలెకనుపులండనలుఁడొకడైన - కడఁగెరాగస్తుయోగమున ర
స్ఫటి, కమనినట్లాహరిగుణాశయఁడగుననె ||కాళీ||

కాలమవ్యక్తము ప్రధానపురుషులనె, గ నాల్గుప్రధానపు
షులచేతగము - లిలఁడనకుభగవంతుఁడు రాముఁడై సంహ, రిం
నిన్ను నీవారిలోనిదినిజమ్ము, బాళినేజని హరినేమమునఁముగ్ధ
శ్రీలలర నుండుననిభీషణుడు బారల, జోలిమాలి, భ్రమలదో
శేవాదివతియ, శోషకాలుని నేవఁజేయనపుడె చనె ||కాళీ||

4 సావరిరాగము - అటకాళీము

అట్లు - సావరిరాగము, కవిజయప్రభులతో, కలపావని మ్ర
ములైలనుచు విసవే

అను - భీషణుడను విభీషణుడు నల్పుడుమంశ్రులతో నద్విది
నిల్చిరాముని-శ్రీమహితనాముని పాదనీ రేఖాతిములజాది

మః - రామా రాకవలోచన నాసామీదనుమనివలిశకున
ముగను జెప్పలపండువుగను । కామలీలా ।

శరీరమణుడనీగతిని మ్రచ్చిలిగట్టి, రావణునితమ్ముడనురామా
శ్చ - దేవికువంబడితిగదా, ధామాయింక నీవేగతి ఘనశ్యామాపీతా
రామారికిమ్మని దశముఖునితో, జెలివినబంపవచ్చెనురణభీమా
శరీరానికి వెలచినవచ్చితివనీ, నీవార్థము దేవదేవదీనులకు - నీవే
జయవనుగివిని, సుగ్రీవుడితని వమ్మకుకూ-యానిపగతుని యను
కుని బలియుఁ దనఘసెల విమ్ముద్రుంతు సచివులతోననియె రఘు
భూతో విసవె । కామలీ ।

ఇనకులమణిరవిజనిమాటవిని నవ్వియెననేడలఁచిమాత్రమున
యము, లను జగత్పతులనిమివమునద్రుంతు, జననమొందించువేగ
మఃదెమ్మా-దనుజునినకలభూతాభయ దానకంకెముగట్టితివలోక
మున, ననిన - జననాయకుఁ బొగడి దిననాధార్మ్యజాతో, యననా
నిమగనామునికెచ్చినమహింపఁ - నిని మొక్కి రామునిఘనశ్యాముని
నికాలాటుని - మనోజముఖాబ్జునిధనుశ్శర, మహిలకకుని బ్రకాంతుని
విష్ణుగాన్వితుఁబొగడదాడంకెవిను । కామలీ । 2

శ్రీరామారాజ లలామమొక్కదనికు, నీతాశ్చూడయాభి
రామాధనుర్ధారిపూరితభక్తకామాశాంతా, కారాయసంతిశ్రీధామా
మ - స్కారము సుగ్రీవమిత్రతేజనీకం, జలిరఘువరసార్వభౌమా
మగముగోరి పుట్టింపఁ జేరిరక్షింపవారి శిక్షింపనీరులకాది - కారణం
మగునకు నతిత్రిజగద్గుహఁడవైతగునీకుజో - హారనాదిగృహస్థవగునీ,
మితపాష్టాంగములుచేతు హరిమత వాగ్ధి నెరువిను । కామలీ ।

చరాచరభూతములు వెలితో వ్యాపక, సర్వభూతమున నశించి
మొండు - పెఱుంగరల్లలుమాయనుంచియెఱుక, మఱచిజన్మమృతులు
గాంచియెపుడు-తిరుగుచుండుకు శరణాగతులఁబోవవచ్చెదవ్వు దయా
దమునించిపుజనా - దరణీయముగాదు ధరణీధరలోక శననికు ॥

శ్రీమద్భక్త్యర్థసామంతము

రజలేము కరదేవునియని-యరయకట్టలు పుత్రదారగృహీతుల కా
నేయును విష - యరతులగుదురుకుడఁగి శోక, కరములగు ముద
డిది గను వరదాచారిత్రద్వరదాయనను కాము॥

నీచేయించుడిశానుదాద్యంతమైనది. ద్వైతమునీవారు క
నాపు - నీవుగొప్పపుగొప్పకన్నదిభవ - నానలిలికండ్రివన్నీ
నీవాదిమధ్యాంతరహితుడవు పూర్ణుడవు నీవవ్యయుడవు సుప్రస
శిరో - ప్రీతిశోభనమహాత్మ్యత, శ్రేణిపర్ణితుడవు మాయావాద
సాక్షివి నీవుద్రష్టృశ్రోతృగణా, ద్విరూప-చకోశాతీతుడవు - నీ
నాశ్రయుడవవికాశిని, భావరహితుడ వాదిపురుషుడవు ప్రకృ
కవ్యలివాడ వన కాము॥

మాయచేనిజరూపుమాటువిడి నరునివలె మహిమజాపట్టణిగ
యంచుననుని - ర్థాయకనిగానునిలుచు, మహిమధీయుతుడుమోక్ష
ముగాంచు; గావ నీయంఘ్రీభక్తియను నిచ్చునచేకందు, నీచిరుస్మృ
మేడనంచు యోగి - ధ్యేయసుజనవిధేయ శుభనామధేయ, ప్రణా
గాధేయనను బ్రోవుము - శ్రీయతాంఘ్రులకు సరియనినుతి, శేష
విభేషునిగిరిఘ - నాయకఁడహితముగోరుము, ఇపుడేమొనరు
దనుజకలరిల, కాయనివలుక సరేడుప్పొంగె కాము॥

నేను భన్యుడఁ గృతకృత్యుడనై తినిగుంటినివయగంటి
కన్యకము చేకొంటి జగతిలో నెవ్వడు ననుచంటిఘనుడు-నేనొక
వతిసులేనంపకలహరి నీయంచేభక్తియూడవలెనంటినట్లు-గానిమ్మది
మరిజానినో మదిమెచ్చి నేనెమ్మదిలోనిన్నెమ్మతిననిన - చామది
నీతానవేతుడనై నిల్లునకటిలుడవైనను, ధ్యానించుభవజలధిదా
మనస్యమీ స్తవముదీనిఁబఠించు, నరేంద్రకోర్కగొంచున నెకాము॥

ననుగన్న ఫలమప్పుడేగాంచవీడులక్ష్మణాలంక యేలింతుబా
జలము-గొనితెమ్మభిక్షికులు నేరఁడుశిరుల, లడనడిచింతునీలోకుయె
దను కాచంద్రాద్గులేదాక యలనాకభ యెంపాకనుండు నం

కాద్య - మును తేయువటంచు మనుజేద్రుడు బల్కి. తను బట్టభద్రుని జేసె మంత్రులతో - వనచరులరింజు జాలి - ముచేసి విభీషణ రాచగవధకు లోడుగమ్మని ప, ల్కిన కీర్తిసాం ద్రము కేమిల్లదునీసేన మొనరింతమనె 3 రాము.

6 కాఫీరాగము - జనితాశము

అని - నీనిలకుటిలాలకా ని, పుల కస్తూరి కాలంకృత ఫలఫలకా సభజాతిలకా 1 విను.

అని - అలపంక్తి కంకుడనుపశుకుడనుకుడువచ్చినినువీధినిల్చి! పలికె మగ్రీవమహారాజ రానిగాడు నిన్ గరపుమనిన మాట లనెను 2 అని.

మందిరాలమున జనించినావు కపియడలాధిపతివైనావు - యె-
మివానుజ, నమునిగానిను నెప్పుడు నిధిమునిగుడువక పోవుమో - హించి
కామికురుతి దెచ్చి లేసి, కేమిపురికేమిక సీవు - మించి సురులు
జొం జొం లేరెంత, మిరనిదికి ముఖుడు దెల్పననె కుకు 3 జరి.

వానకులానుడివిని పట్టికట్టి వానిగొట్టిన నొచ్చి రామా - భాను
శుకాభిసోమదూతల, వధ్యులనర జంపెద రభువిరామదయ - చేసి
కాంపుమని నభయమిచ్చితి నెజవలదనెను, రామ - క్షొనాధుండు
కీచేన కుకుడరసి మాదొరతో నేమందు నిసజయనె 4 నని.

వారి మాయన్న యెలులట్లసీవు - వధకర్ణుడవసురాధమాం
కాలమైవచ్చె నీకునకులము, గానినుజాపురామునని తెల్పుమా, యని
ని నాదిత్యుడు బలుక వాడగి రావణానితో నుభయ - శాలియై
మహాతయును దెల్పిన విషాదహృదయుడై యుండె దనుజపతి 5 అని.

అటుమీదట రాముడభియుష్పొంగుటగని కనులెఱ్ఱగజేసి
టిలశృకుటితయై పలికె కనుగొనులక్ష్మణ సమగనకచారాశి ది - క్తట
జనదేవిభోదుడుగాకని బాపమెక్కిని మహాశుగముదాడిగె 6 నని.

గడ గడ వడకను బుడమి దిశ లవిసె, గడలి దిక్కని
ధరించి-వడిగావచ్చి సస్యములను రఘువరు ముందరనుంచి వచ్చు
చిన-బుడమి శ్రీరాను శుభనామ నాయుడఁ జప్పలను మన్నించి
కనుడయు కాపుకాపుభూతపంచకములకుబడినుస్యధర్మమనివలె.

ఏపు నిర్దుష్టబుడవ వికారిని మా, యాచిహితవిరా మాపు
వంశీకరించి జగముల నేర్పుని సృజంతువోరనివై పుటోజేసి నిస్సృ
వసురు లయిరివి, దివముఖులకు నీవే ప్రాపు - భావించిని కనుక
బాడమి భవ్యగుణసాగ్రజ రాఘవేంద్ర యనె || ౩ ||

పుండరీకాక్ష మాయామనుజుడవని నిను తెలియుగల
దండమే మూర్ఖులకు సన్మార్గము పశువులకు మునుకోలవనె నింక
దండచేరితి దండుమయాకో, దండధారి యభయ మిమ్మిలకనే - నిం
కొత్తి లంకకుఁ ద్రోవయియిత్తు నీకనుచు నరిగ్నితినిన్ననించె || ౪ ||

రిత్రవో దీమహేశ్వరముదీని కిత్తిటి గుణిజాపుమనిహా-యె
బల్కిననన్ను బాధించుచున్నాడుఖలులు ప్రాచుకుల్యమను జరివా
యెత్తమునై వేయుమనిపల్కెను ర, ముక్రుకుర ఘువీకుడుచలరి-గుత్తి
శరమునేయ నాభీకుల, రిత్తజేసి యపుడ పొది జేరె నది || ౫ ||

చలగి విశ్వకర్మనుతుఁడానలునిచే నేతు వొనరింపు మిత్రు
తొలురి వేవరముగొనెందుకనిపలికి హరి కెరిచినె పాగరుకు కడ
వలరెల్మొదక పీఠులతో నేపాచి లేకుండగు రఘునిభుజు - నలు
జలధిసేతువుగట్టునుని పెలవొసంగె నగ చదులు హర్షించి || ౬ ||

7 మరటిరాగము—అటకాళము

విల్లివి—రామలింగా వృషభతు, రంగారాజరాంగా || రామ ||

అను—కామితప్రద సత్కరుణాపాంగా, కామగర్వభంగా గంగ
మాంగా || రామ ||

అమరాచలచాప అజ్ఞానాంధవీప - శమనాంతకరూప ము

అమితప్రకాశ-శబురసమజ్జనజన్మ సూచితపాప, విమలాంతక
జ్వలన్లైవే ! రామ॥

గాలేందుకీట భవ్యజటాజూట - శ్రీలనల్లలాట స్రుతిచయ
లట, త్రిపురదావక్రపీట - లీలాహాస నిర్మూలినిశాట, శూలా
జ్వలట మజన హేమమూట ॥ రామ॥ 2

హమాక్కానలశేత్ర మందరీజనచైత్ర - హైచువతీ శశత్ర,
పులహత్ర కామలకాలనిత్ర-నామదాసురజైత్ర, సకలలోకసూత్ర
మచ్చురిత్ర, శేషాద్రిశమిత్ర ! రామ॥ 3

తాంకిట తకతకీటరిమరిస రీ, తహారీ ఝెంరిమపథతకుండ ఝెం
రి నిఫపథమప - బాహారీకిటరీక, ఝెంతారిస్సరిమరీసనిధప
తంకిట పథమపనిధ పమధకొంగు ధిమిరికదధిగిఁగోం ! రామ॥

7 లిలహారీరాగము—అదితాళము

వి—విను సర్వమంగళానయనకళా, విజితాంబుజ దళశంఖసుంద
రగళా॥

మ—ఇనకులమణిసేతువు మొదటనురా, మేళ్వరునొసరించి పూజం
చియే-మనుజాడు సేతున్నానము, రామలింగదర్శన సన్నాస
ము - గనునతఁడు పంచమహాపాతకము, లనుజయించు నాక
యనటంచుఁ బలికె ! విను॥

నరుడు కాళికిహోయి గంగాజలముగొని - యడుదెంచి రామే
జ్జుకుని నభిషేకించి - బరువు జలధిలోఁబడఁబ్రహ్మప్రాపు నని యీ
తటి - తరణికులాల్లిసోముడు శ్రీరాముడుఁపల్క - దరుచతురుత్స
రాంచిచలమురేట్టింది - గురుగులగతిదొంతరగాఁబలుగిరులు తరగతి
నిరిరలగా - అరుదుగ నలుదండినాఁడుసేతువో, సరిచెనోబుడు
కొల్లుయోజపములికె ! విను॥

ఇరువై ఇరువైయొక్కటి ఇరువై రెండిరువయిమాఁడు - మరు
మాఁడు మూడవనాఁడు దుర్రథపంచవా - సరములశరయోజనములు
పులు సేతువునడువడిగట్టికొను చూరివరపరివృత్తులయి దాశరథులు

నానుమంతాంగముల నెక్కినైబొడల - మెఱిసెమ వేల్పానికిఁ జనికొన
చినిమొప్పుబోలిరిదానిఁ - హేరబ్బయప్రాకార సాధగృహవనముల
ఁ దొలినయలఁకపొంగము నిను।

పదితలలనుమణికిరీములుంచి చెవుల స్వర్ణకుండలములు ధైర్య
చేతులు - గిరియరతివాలక జ్యాలుగీలుకొల్పి కలితాంగుళముల నుంగ
రములు - పదిలపఱచి కొమ్మునవేల్పుటేనుగు కొమ్మువరక మైవ
రారి ఘోరుదీక్ష - ద్రికపల నెలిచి బీమునెనపాకముఁ గను
గంక పెండేరము చమరనుత్తర గోపురముమీఁద వశాననుగు కొలు
పుండె నిండుమనమున నిను।

పాశాంతరము

దళవనోడుగులనీడ రావణుఁకువి, శాలసాధముననుండయో
ధవకులతో నిను।

అపునశుకుఁడనుచాఁడారావణునిగనివిపుల మాడనుజనేవకు
గవిసేనకు - నపుమనంధిగాదు జేవానుకులవలె నిశకొక పనితదృ
తేముకు - నృపకుంజునకు వైదేహినిచ్చుటొండెజగదమిచ్చుటొండె
రాముఁడు సుగుణాభిరాముఁడు - విపులాత్మజవేదలము గొనివెకున
దెచ్చితివా, బలమ - ఇపుడుజాపుననయల లంకరమియుంపుమనినో
దెచ్చునిపలికెనని నిను।

శ్రీరామచంద్రులు సుగ్రీవబిభీషణులు చెలఁగినల్గులొక్కచో
నున్నాడుమాకు - విరెలంకనశంపఁజేయజాలుదు రిరర వీరులనీ
నున్నాఁడెన్నిచో - సారమాప్లవగ సేనసంఖ్యనయి నాతరనూ. మే
ముంజరశంఖ్యలు, యోధాగ్రేనరులు - చేరివినులంకకెదురై పలుము
అరల్పుదు ధృతికి గుమరై - మిరియూధపులు మాటువేల్గొలుప
మెలగునరఁగుది వాకరసుయఁడనిపలికె నిను।

ఇదిగొన్నందనుఁడు సేనాపతినిలుఁడు ఇతఁడువారికొడుకగ
యఁడు యుద్ధం - ఇతిఁడక్షహంతయా హనుమంతుఁ డిధునుఁడనీ

మీచిచిచెరామునికడకు-ఇంతకు శ్వేతాక్షుడుకంఠుడితడు శరభుడు
మీసేడు-ఇతడుమీందుడు ద్వివినుడు యోధాశ్రేణుడు - ఇతడు
కవిశ్వకర్మసుతుడునలుండి, బలము లేన్న లేడిమీడు-అతులకౌబ్య
అతులాభ్యులాదలు, చతురులమరవధకు దనుజువరి యనియెను:విను!

ఇరువదియొక్క వేలకోయి, లిరువదియొక వేలశంఖము-లిరువది
యొక వేలబృందములు సుగ్రీవునిచుండె-పరిసేనలన్యలబలము లేక్క
కెట్టనా, వశనుగాను, రేయుబగలు-బహుమార్త్యుఁ జాదినారాయ
గుడు రాముడు పరాపరశక్తిభూపుత్రులొకడయ్యె-మఱివానివలన-
జగమునం,భవమామె వారిలో పైరము కొఱగాడలలమాతనీతనిపు-
గంలేచ్చుకొనుట కార్చిచ్చు తెఱంగునె ||విను|| 7

జలబుచ్చుదమువలె జంచలమునంసారము, మేఘభంగురము
కాయము, పంచభూతిముల - వలనై పంచవింశతితత్వత్వాకమై జడ
నై, పాలుపొందుబట్టి తెలియమాయము - ఇలనెవఁడు దీనియందు
మమతసేయుమలమాత్రామలగంపకొంప, హుక్మతి లెంప-నలు
పుల్లెరుటికి కలుషముమఱా-మలఁజెందునేది యది దేహముకలుగక ర
వనుటజీవునకు జ, న్యలయంబులటుగాన మమతలఁపుచునె ||విను|| 8

అతిశుద్ధ మతిఃస్వరూప, మాతృవిజ్ఞానమాప, మచలమవ్యయంబు
స్వక్షానమున వేర తెుదిజీవుడు మో, హితుఁడౌ గాన నీవు స,స్మృతిచే
వాత్మననికంబు-మతియింపు చారపుత్రా, దులయందు విరక్తితెందు-
మతుఁడవు విశ్రవనునకు, సుఖముల్ నతమనకు - క్షితి సుతరామున
కీర్తి రాజీ, వాక్కుని మఱుంగుఁ జొచ్చి-బ్రతుకు దుల శేషశైలపతి
ధక్తిరావగాయనిబల్కి శుకుఁడాయెడనిక ||విను|| 9

8 ఆసావేరిరాగము-అలరాళము

పల్లవి-పాలతి యూచరితము, పాలతీరిలకించెనె||
అనుపల్లవి-అలిగిమువొసుచుని, పలుకులు విని వది, తలలవాడలిగి

శిఖవలెనై వానితో - బలికెఁ బ్రయమాడిఁబ్రతికడిసేపు, నిగ్గుతో
జగత్ప్రభునిననుబోధింపవచ్చేపు, ఇపుడె చంపుమనసు - పాప
వధకర్తృడవు గావెక, దలంగిపో మాధుఁడాయనవి - హ్యలకె
జనె శుభఁడు మును బ్రాహ్మణుఁడు వాసప్రస్థగతినుండిఁబోలె
మరలకు మేర కీడ, మరులకుఁ జేయగ నరణిశుకుఁడు జేయజకు
ములుతెలుప వజ్రదంష్ట్ర-దరయగ నొకనాఁడా, భరణిశుకుని బాణ
నగ స్త్రముని-యరుదేరఁ బూజించి యతఁజారగించి పో, మృగ ము
గొప్పి పాయసాన్నము పేయ-తరిసేచి వజ్రదంష్ట్రనుకుఁ దగ స్త్రుఁడై
వచ్చి, తగమాంసాన్నము వేయమని వేడి - త్వర ఛాగమాంసము
వంటకమువండిరి, ముసిశ్వకుఁడు భుజింపనయ్యెడవచ్చి కూర్చున్న -
తడిశుకునిభార్యనావేళింది, రక్తిముఁడు మానితి - నరమాంస మి
చనియెఱ్రమియించి, కూడుకూరలు ముని - వడుచెరసి మనుక
మివయోగ్య మిదికెట్టితినని శపించెన - మరవగు మనుచు నెలుగ
నని శుకు, దడువఁగాధ్యా, నించి మునివలికె ! పోల!

అని విచారముచే నిట్లయ్యెనామది దక్కుదనభుత్రేతాయుగము
రావణుఁడంప-రవికులమున హరి, రాముఁడై పుట్టిన, రథిగట్టనమయ
మున, దశముఖుఁడంపఁ దపిలిదూతకృత్యమునకుఁ బని రామునిదర్శిం
చెదపు ముదమున, నకలంకమా-నవనీసురత్వము నీ, కబ్బుననిచన
గుంభ, భవుఁడు శుకుఁడావిధమున, సద్వీజుఁడయ్యె - నవల మాత
మహుఁడగు మాల్యవంతుఁడు, నవిసయమున దానవవిభునిగనిరా
అవనీసురపురికేరి, నని మొదలు దుర్ముత్తము లొకవెనినాశకమలై
వేళుములుగురిసె నెత్తురుజడి, శివలింగములు రోదనముఁజేసిడికద
యెల్లలు నల్లనై, శివి యాపులినె భరములగని, గవిసె నెలుక
పల్లితో ననియె ! పోల!

ఒకపింత దనుకేంద్ర, యొకబోడిమగచాఁడూ, రికనిల్లిల్లుదిరుగ
నిర్భయమునవికటందస్త్రానన, వివరము దెలుచుచు, నిక్కాకులవ

మనె, జగదువినుకను, సకల శత్రుదగు రామ, చంద్రునకిచ్చి మ-
 న్నవచ్చిన మణుగుఁబోచ్చినను - అకుటిలగుణాధ్యుడై నిన్ను
 నను శ్రీహరి రాముడై పరగు, నవిరత్వము ప్రకటముగా మాంశ్యవం
 డు దెల్పరో, మక పాయితలోచనుడై రావణుడుమాటికి దిక్పరులఁ
 దిని నావననీవేలమునియాపుని - ఒక పేదమానవుని రాఘవుని శర-
 నుడునామి - స్వకలాచములు రివులచేగొని, నావేమోగాన
 గడదెవరినిక బుద్ధిగాడుడుగుతాతని, యెంచినానుబొమ్మనిన సతః
 పాపంబుల

రావణాసుడు వైభవము జూచి, రాముడు లక్ష్మణుని-చేవిలు
 యిర్ధంచద్రాస్త్రమానిటదొడిగినంతార దీసియేయ-పది యను
 ధివులై జనియొక్కటిపదిమా-రై వేయై సంఖ్యలనుగడచి- పదితలల
 లుములు బడగొని వెలిగొడుగులసి-వేవేగద్రుంచి యవలీల జూడి-
 కర-మావేగ దనుబాగ్రణి, సిగ్గునగుందీ-వేవేగ నంతఃపురావార
 మి కేగిధీవరులనెరవరులరాదించి, భాదించి-లావు నిర్భయము శరో
 ధమునానై దయయుగల దేవులకు వారణాహవము, సేయఁజనుఁడు
 బా-హ్నిముఖులరణభయులఁ బీచ ముగంతునన శేషాచల-దేవుఁ
 డు రాఘవునిచేసనిఁ దెస మేలని తలంచిరందరును | పాపంబులు

ప్రథమ యుద్ధారంభము

9 నాటరాగము - ఝంపాతాళము

శ్లో॥-గారీచచోజితబారీ విను శ్రీధాతీ॥
 మ-గూడు, లై యవికి దివి జాదులేగుచోరణ-భేరి, మృదంగముల్
 పృథులశంఖారవముల్-వారిక మ్రోయించిమహిషభరహరి,
 శరివాహనములనారోపించి, ఘోర-వైరిభయదకరవాలగదా
 శూలభిండి, వాలదాపములు, ధరించి యాయతంత్రైరి | ౧౫॥
 ఆటకునున్న రాఘవాళ్ళ చేహనకుల్-పటుభోవభీషణస్ఫుట
 ద్యులై మహావిటపముల్ బలుగిరుల్, బెడలించికొనివచ్చి, కుటిల
 పాపబంధు, గూలు రాముడుగెల్పు - ఇటుల జయమొందు లక్ష్మ

ఘడివజాడరినోద్ధృ-నిఃకాడుడటంచు వలపడిరచులతో, నేపుటా
కరణమొనరించునా - ర్థలుల హనుమదంగదనీలకుమారకర, భా
జాంబవత్సుపేగాది యోధవరులు || గాథీ ||

లంకావాండ్లని, లావుమైకపులుని-శృంకననుదుల వజ్రాస్త్రముల
విడలింజరగా-దింకములందనుజాలె, మ్మెయిబల్కివలి రేగిపోయె
పురద్వారములవెడలియడితోమ-రాంకశశరాళిచే, సగచరులీలి-
ఱంకెలువై వంగని ప్లవగుఃపీఠంబు, రంబదండిరాజరథుని బహు
పంకమై మేదోమాంసరాశినెత్తుచు, వంకటై పలుచె నుహమ్భురముగ
నయ్యెడను || గాథీ ||

మరలిడితిజలుకదుల, నాదులఁ దేకుల నతి-శ్రరగఁ బురిగొల్పి
సంగర కేళిసల్పిర త్తరివనేచదులున, ప్లవఁజేర్చిరిబయ్యెచ్చన - రి
చకుల్ రామధ. ద్రవయాద్ధృ) దృష్టిచే - నరపుబలమునుగల్గివెలసి
రమ్మలెముఁ గొనిన-సుదులనలె రానగా; సురుడలసితాచోడుడై వ
హపమువలన నిశి-చదులు, దొరలు కరలిరిలఁ బతుకాంశ శేష, సైన్య
ములు బలచె భయదృఢంబులయి కలగి || గాథీ ||

తన బలము లిట్లాటఁ, గనిక నతోక్కుపుడై-సునుఁ డింద్రకర్ప
మేధుములలో డాగి క్రి-న్ననశితాశు గవితా, సముచో ఎర్పించెన్-
వనజసంభవునిపరి, మునఁగన్న బ్రహ్మాస్త్ర-మున, మర్కటానీకముల
నెల్ల బడివేసె-నినకులమణిగోదంధ దీక్షగురుఁ డయ్యును బ్రహ్మాస్త్ర
మును మన్నించి, తి-క్షణ మూరకయుండి స్వలలములు గూలుటరిసి
యవలసన్నిధి, బృలదృఢయడ నేత్రుడయ్యె || గాథీ ||

ధనువుఁ దేలయ్యగా, కనుజ భస్మికిరింతును బ్రహ్మసాయకం
బునఁ జూచు నాబలం-బని శేషాద్రిపతిల, ల్కినవాఁడు బసంబంధి-వన
చదులుకదుటఁగను, గొని రాముఁ డడలియె హనుమంత క్షీరాద్ధి
కావలఁబ్రోవు, మనఁ, బావనిజనమునఁ బనితెచ్చి, వనాకసుల సక
ధనులఁ తేసి సగముమున్నటిచో నిడివచ్చె || గాథీ ||

10 అరభిరాగము—అదితాళము

అర్జును—సారథయధురీణసంగీతవిద్యాప్రవీణావినవే!

సారథ—ధీరులై సవారణ చలనీశ్వర - రారవములనుజంకిలుజైచి -
విజృంభనదివిరావణుడు మదివి, వారసీవగురి రాముడు నా
కన్న జేవకానికీతులై నవైరి - పోరనతనిజంపయాధపు
తెల్లబొందేటుసేయనివా, రిం జూపునువ నను ! సార!

రావణానతిసలులై చవిధూ, మ్రూక్షయూపాక్షశోణికాక్షమ
రావీరమహాకాయప్రహ, ప్తాకంపనమహోదరమహాపాద్యులు - జే
హంతకనరాంతకాతికాయ, త్రిశిరప్రజంఘకుంభనికుంభ - లావనచ
కామము, తోడలపడిరా-రావీరయద్యుతరాద్రసములే మనందగు
గదా ముసీలాగుగతు - రీవిశేషసాధనాశిచేవిక, లిందిరియనవులు
కరిగినాపరుల ! సార!

1

మర్కటుల్ బలియైరైకొండలలెను, మ్రూకులఁ బండ్లగోల్లు
విడికల్క- గర్కశపదపుట్టనతోయ, కరకపోగోదరముఖాంగములగల
హూర్కొనివైచి మోదికజుచితేరి, మద్దించితన్నిన వెజనసురులె - దు
హృన్దరైరిలంకకై పాజిరి - కుర్కురశబ్దమునాబలిముఖులు, కొలం
దిడకలలుతజీమిన ప్రహస్తు - దర్కకులచంద్రముదితాగచరలు,
బాంబుధిఁ జెల్లలికట్టకై వడిసిలిపె ! సార!

2

ఒకనిఁబదిటమాటవెయ్యింటవ - నొకసులనొక్కక్కములిఁ
కూర్చి - నికపాత్యజమంత్రిజయప్రశస్తి నెఱయనీలుడకలింది పేర్చి
ము - నొకతరువుఁబానివానితేరుదూఁ, వికిఁబోయిమాతొడంపిహయ
ముల - ముకురడంచివిలుద్రుంచ నిలనిలిచి, తికమక నొండకనాగత
తుండి భంబుగతి రోకటనడున నీలు - ఒకటివొలని తెలిసిపెన్ దిరి
పిది, యురువడి రావణమాతొలున్ జూరిగొనఁము ! సార!

తలలువీడరక్కసుబ్బర్యంగని, తారామూనుపై నరాంకితము
చలమున హయముకోలికత్తి నేయు, జలమున నంగదుడు వాచపత
వడచెన్ - తలకొండక వాడురణస్థలిఁ బిడిటన్ ప్రేయసాలివాలిగొడు
కట చెలివొందిముట్టిన్ బాడునగునది-పాలిపెనరారియు దేవారము
దప్పుదంగనుదినాఁక హనుమంతఁడాఁకిలిగొనినపులోయవన్ ఎడ
బొచ్చి ఘనుడగు దేవారితుని దూపమడంచె || సార || 4

అంత కాభీలుడగునీలుడు పె, - భూర్యమహాదకుడనర్చితన
తురినియనిడిగొల్పిపడి టాటించినఁ గలిసేనాపతిబొచ్చి పంతులు
మీఱగగంబుగొని న, త్వగంబుగ నేయఁగరితోసొరలి-గంతుగొన
మహాదకుడంతి నె జుర్రమనం ద్రిశకుడినిఁజూపని శరావృతుని
తేయవరేదరడమిం - తంతలంగఁజేరివాని మాఁగుతలలిలగూఁచెనద్ర
మురింగులూర్పులాగున || సార ||

అంజనీతపయునిగడన్ గొనిభూ, మాతఁడసినబిట్టలిగ్లవగ
కుంజకుడుతై లమదెచ్చివైవఁ, గూలెనద్రధారఁబడు బలునికరణి -
తెంబాయక నుబ్బసిబడినబొమలు పెంజేకటిసేలుమైతోడపుల-రంజిల
నకంపనుఁడు తేర్కెక్కివీకన్ - శింజనిమోయించి పావనిమైశిలాస్త్ర
ములఁ, శంచఁగ ప్రకోపుఁడైప్ర - భంజనాత్మజుఁడు మానిచేవాని,
భంజించెన్ దేవతలు శేతేయనఁగ || సార || 6

గడఁబట్టకద్రిప్పి మహాపాద్యుఁడు కాలాగ్ని నన్ని భుమువభువే
యఁ - జదికిలపడిమూర్చిలితేరి తొమ్ముప్పధులకీశపరుడు బాడువ
వాడ్లెల్లొవిదియై మహాగాయఁడందంబు వెనఁబభవిసజ్జకాక్కు
కుఁడై - బెడరకుడికపులారావినుడి-కడనమువీరాగ్రేసకుడు రాధ
వేతుతోఁగాని వేయమారం - ద్రిదివిజల, గలిచెఁగెలానమైతై,
నెవనుగావునవలతిగాదనిసల్క || సార || 7

అంగ నుండుమహాకాయునిగనియా, హరజ్జలెనిమి యయ్యును
నె - ఖంగుదుఁడొకనుజుట్టిపయోధి, లోముంచఁ దెమారంద్రిమున్నె

మొదట - మొదటియనుచు బాకమువైన, విశిఖంబుకల గ్రంథి
 గ్రంథి - సంకతుముంచిగదన్ గొనిపోలయఁగఁ-చొంగదొరంగఁ
 గదన్ గ్రంథిగదన్, సుకాంతియెడఁటఁబడిటనొకటఁకె - లంగి మూట
 మూటవలసి, లగవయగదగవాతుసలసులాదులనేనఁ సా-

అంతసంగదుడు తెలివొందియున గదాయుభుజ, మహా
 గాయర-భాంతమునకుఁజనిహరినూతకే, తనచాపముల్ ముటుమాడె
 విప్పుకుగదల్ - వింగిగాఁగొనిపోనవివోడియ్యునియన్ మల్లయుద్ధ
 మునకుండుభీ-వంత మొకర్చిన్ వాలియవలొపునకు నందజనద్దనుజ
 గాడిచివడిన్ రసోర్విడలఁద్రెవ్వ శ్రీరఘురాము-చెంతకీ మ్రొక్కిన
 గాలిమతు శేషునిండుడు గొలిచెను తెలుగి సారదా

అతికాయ యథాము

11 శ్రీరాగము—ప్రిపుటతాళము

పల్లవి—చర్యసమృత్తమైహితంబగు, నార్యయోగదీరమువివనే.

అను—కార్య, ధనగాంధీర్య, సమదచా, తుర్యా, దివహాయుడై
 యతికాయుడై - శ్వేర్యవిధిసములనుసరింప న, వార్యమై
 గుణరవముమ్రాయన్ - సూర్యవిధమగు రథముఁబఱపియు,
 సురావరినోడకుఁడని పలికె నార్య

బాగా, సారమునవనచర సేవా, నాయకులయశ్యదగిందిదీ,
 నానాభులఁబక రానున్ననాథు నెదిరిను, క్షానమాహించి రావణ
 మానుడడలించి - మానమేలేకు, ఏ నెలపుగాదు ఏసితియురాదు, మా
 తోవాదుఁ-బూనిమానిసివై నాపు గుణహీనుడప్రకులగోత్రమెఱుగని
 కానికపుడొకవెన్నియు, సమానుడవె మాతో వనిపలికె నార్య

మీనై యంబుధిఁజొచ్చినా, గాని చట్టుమోసినాగానియోగే
 ప్రోడికరించినాగాని, మానెక్కిపండ్లిగిలించినా - గాని, భిక్షుఁడవై
 కలించినా - గానిగూనికాపడతనా - గాని, దొరతనముమాని,
 మానినై నాముసల్లివైనాగాని, శాంతిగొనిపోదుడిగిప గలికనయినాగాని

నిమనా - నేను నీమీఁదనిడినదిలఁపు, మానవ నీవారితో ననుకర
!చార్య!

జ్వాలా, భీలఁబాదావాగ్ని లీల, లక్ష్మణదేవుఁడదిరించి - చే
లరా పడువరజ్జలుచాలా, ప్రేతదపుచక్క, గానిలుపునీక్రొవ్వడయ
జేతేలలర ననిన-చాలు నొనిగ్ని, గోలవీపు పెక్కలముల నెఱు
తెఱు, గవుజరుగు - కాలభుజగాభశరజాలము, పాలుగావలవడ
జను - ద్వేలఫాలమున నత్తురొలుక, వాలమ్ముగీలించె లక్ష్మణ
!చార్య!

దానబల్ నొచ్చియూఁగును, జేనన్నోర్వగఁ జాలునని య
ప వానచేముఁడరావణి, రామానుజునతఁడస్త్రానలముచేదానిమచ్చ
పగవానిమైతూపుల - వేనవేల్చించగా నిప్పులమయ్యెహీనునకుజేన
మేల్కరణివా - లోనపవనుఁడుచచ్చియజచే - దానపుఁడువ్రజవళ
ముగొని - పూనెనని తెలిపి చనరఘుకులు, దానిశాలుని కవచము
దునిమి !చార్య!

భీమల్ దాననమానవరాజవీరుల్లివ్యాస్త్రము ల్పరగించి - చే
లకన్ వారిహరి కరికరి నొకనినవకున - పీఠతనక గెలుపునుబ్రు
జారిరదుదారన్ - పూరికంక్షతికరీనిలై కరికార క్తశైలములన, నొచ్చి
రికలవ వారిసరిఁబోడి బ్రహ్మస్త్రముదారమంత్రాన్వితమ్ముగాని-దా
దీసి మనుకులుఁడెఱుసురారిసుతలలఁ దునిమిఁ దుది వది !చార్య!

అలా, జేవర భానంకమునబూలవానలుగురియించిరి- చా
ళ క్తిగతుల్ జేసినామ్ము-నాలింగనమానిమైనిమిరెగరమునద, య
లుఁడయ్యెన్మహరి భాగిగవులుచి, ర్వలహార్దాభి, జేలిరదిజూచి, నై
నేచి - కాలయములనఁ గుంభనికుంభులొలిరణ శీలిసగచకులం-ద
తరిమివవారిజనిరి వాలిరమ్ముకువరినిగొనుదుఁడు !చార్య!

యూవాత్తుండు ప్రజఁఘుడు మైండుతోఁ బోరాడి రణ
గూలిరి-కోపోద్ధిరుఁడై శోణిశాత్తురిమాపలవ్వినిమఁడు బాడిచి
మునఁబ్రామఁ బ్ర-తాపనునువొంద బాపు రేయినిధూమ్రాత్తునివ

అయ్యది చాచి యాచి నెచ్చి-అవలంబడి పోచి హతశేషా
యగు రావణుని కలుగన్ - మాపించి రతికాయుఁ డిల్లుట, యును
ప్రసాదముని రాముని యయి || బయి ||

రావణుని ప్రథమ యుద్ధము

అయ్యది—సూరిజన పోల్కదాయని యా, సుచరితము సుధీసువ్రతము
కార్యయని ||

అయ్యది—పోర సతికాయాదిభువుల బుట, కారాటపడి రావణుడు
కనుల్పు-మీర సంయుతాగ్ని నెనయుగా, భారాని పై జవగా
మది నెంచి పగ - మీర నిగ్రహింపు లంక కాపిడి కుమిమార్చి
తంబై బలంబు నడువన్, భూరిసాయుధముగు రథమెక్కి పొగ
తున నిక్కి, నడచెను వ్రొక్కి || సూరి ||

చింతగొన యుదికిక పులనవరంబు, కరములనేసి చంపి-డంబు,
యనుచు నిసమతామలనెంబు, నంటి - మంటు లడచునారాచములచే
మనమడంచి బెబ్బలి పేరారటకొంటి-బడివచ్చు పోల్కి-కళా, ననుండు
కారిగదిపెదినగని త్రిదశకంబుకు నెదిరివిభీషణుడుగ దా కనద్యాచుఁడై
కాళ నెత్తనిపై - నంటిన పగ మయి కత్త శక్తి, నన్ననక శక్తి
కేసెనుయుక్తి || సూరి ||

అయ్యుత్తము గని నాచే వర నియ్యబడి సరేడు వధకు దగ
దయ్య అ - న సానిత్రివృపు నయ్య మెళిగి-వయ్యన చిరిందికి విధి
ము నొయ్య, దివిచినిల్లొని యనికి గ-రియ్యంబై నిలచె శక్తివచ్చిన
వరేంద్రసుయోధాద్వి కలిగెను పొద్ది-దయ్యడయ్యె నకల కత్తాక
య్యుం డవంతుడు హరికి తనువు నగు నతని-కెయ్యది దుర్భరం బులు
లైన, నిలబడదానవరభావాన || సూరి ||

సోలిపడియున్న లక్ష్మణుని, బాలికం ములనెత్తతోయి-వ్రాలిరావ
ణుని ముగ్ధుని పడె-లికతి || - మూలమైతగువిరాట్టుకు పుండై, పొడలు
విష్టు గడలవగమరాచి - కేరీ, బసగురావణునిగ నియ్యుకెరిలోనిబని,
సోపనియకని బోలుసిడికిటనుబొంప మాకాళ్ళుభువిన్ మోదబడియ
కేయ ముక్కులన్ బాలకుధిముగ్ర కైలక్ష్మణున్, సాదిరిఘనుండై,
కొనిచ నెను || సూ ||

రామకృష్ణానాథుడనిలకాని, సామర్థ్యముఁ బ్రయముగవిహరింపఁ
భీమాటోపమున ధనుర్ధరుఁడై మూరురినెక్కి - కాము గలుచునా
కుద్రునివలె, గదియఁదెలిసి కనుజరిటి మ-హాహర్షమునఁ దేర్చి
రాగ వరాధిపుఁడు బాగా, అడల్పి వోగా-హనురాధమా బ్రహ్మ
లేపు మనరాధ స్వసరముఁడనైన వా - కేమిటికిఁ జేసితివి నిను భక్తి
యిలఁకనును బలి, యనె గడుఁ గెరలి । సూరి ।

శ్రీరాము నినుడివినివాహనమైరా, జలుహనమంటు నేను-
స్రూ. రాస్త్రముల రావణుడు కపివీరాగ్రణినొచ్చి - భూరితేజోబలం
బునవృద్ధి, బాండ్ల పురుషులవలెన్ రఘువీరుడవు డంబని కొమరుని,
దివి క్షత్రవణునిఁ గని రావణుని లేరుగజ్జములు గొడుగువిల్వారిధి
శేరువులద్రుంచి యరచండుకులతోరి యిలబడల్చెకీటము, ప్లాల్చె
రవిమము, ల్లస్త్పథముల్ । సూరి ।

బాగా, పరినొచ్చి నావిపుడు, ప్రాగా, లతోఁజోత్రమముడి
గోగా, ధివానా బలమరయ, బాణదై లేపురా - కానీ, యుల వృ
హరి పలుకవా, క్కాండమాలను నొచ్చి సిగ్గరిక - గేలు, పరి మృగ
పరిచేఁ బడియరింది విడువఁబడి, పలుచుకైవడి - మానమేది రావ
ణుడుబాటి కడువడిన్ లంకజొచ్చి మడినెంచెనా శ్రీనివాసుఁడే
రాముఁడుధరణి, శేవగిరిధని, యనిఁ బరగెనని । సూరి ।

18 తోటిరాగము—అటరాళము

పల్లవి—రామసంకేతనావధికల్పలలా, శ్రీమేనకాసుతా వివరే ।

అను—అరూడవగ చేరామచంద్రుఁడు, హాల్కగా హయవివిలహం
చెను । కామ ।

తానువిష్ణుఁడై ననుమాయ, చేసుకగము నెల్లనుమోహింపగాను
మది నెంచి నెనరుమించి తోటిపై బడి మూర్ఖస్మక్కి యున్న వానిజాతి
కన్నీరునించి-నానోముఫలమానా పెన్ని ధాంమానానడతోడ నేనో
డబూనిరాడలది ననుబిలిచినగాని బల్లవదేలతోపమా నేనన్యుడనే
కరుణ హడగ చేవన్న గన్నులలరగననె నృహరి । కామ ।

అంత రాముడు, చింతలు పడక భీమంతుడొకాడను, సంతానా-సంతాపముదీర్చు, మానంతవిని పంతులతో దెచ్చి ప్రాణము దీర్చి యా, పట్టణమునది, కలుపుమామందు కన్న నీమహిమనివశించి, పై పానని మొక్కి. చననాచెక్కి - అంతయును జాచుటవలనవిని. అనురపతి కాలనేమి గృహభ్యంతరములేక వాడతిని న, పర్యటించి, కార్యమేమనియిదిగె । కాను।

రామానుజప్రాణ, మీమాదుడిదివ్యసామగ్రితోమనామార్గమునవిన్ను-మామాయలుబన్ని యా పేయగడుపు నీమేలునులువనవినకామ్యునికాల-నేమిబోధించెనన్న, మామారీయ - జేమాణనట్లనెననుమాన, మేదిరావగానీవన-మేమహితమతపాత్ర బాంధవు, ల్లిరననుచేసిమలచే నేమితను వేలహరిసీతనిరాజ్యమునిగ్గేమొనిగిమ్మ నెను। కా

మునివై యడవికిజనివైతిగకకర్మనివై విజనగ్ధ, లినివై తగునుని। గానివై రాగ్యమునయానక్తి, జనునింద్రియములమె - ల్లనదిగిదిపరమాత్మ నెనయింది చిత్తమున-నినుప్రకృతికి విలక్షణ, నిగావలపోయ-మనకు చరాచరజగము, భ్యాదికముకన విసబడెడి జేదిచతురా-జనుడు మునుత్పణముతుడయోనిది వినుప్రకృతిజన, జననలయకారణమిదియెమాయ, యనబడున నెనతిడు । కాను। 4

కామ, దుగశుక్ల, ధామాశ్చరిత్రజల - వామా, యస్యజియింది కామ, క్రోధాది-వామా, ద్యునిసుతులను, హింసేచ్ఛాది - భామినులగని యదిబహు, బాళిజేందించ బరమాత్మసంగతుల-యేమియొల్లనియొత్తేనునందదిగ్ధగుణ-ప్రామము వారోపించుడిటించు - ప్వామినిర్మలుడైననుప్రకృతిసంగియై నెలిగనిభ్రమసీతను - జామబదిగుణమోహితునిగా, కలచి తనుదెలియుక్రయవినుమనెనతిడు । కాను।

ఏకా, లమునవివేకా, భ్యంతయిన, శ్రీకారగురునిచేకా, యికమాక-శోకా, దికములేనివానిగా దెలియజేయు సత్తతిమరల్చిమాడ్కి గనువార్చి, జవన్ముక్తుడయ్యుప్రాణిప్రాకృత గుణములచేయదగినపు విన్ను పరిశీలించుటకానీక కథాకరుగరక్షుడివై ప్రకృతి, కవలి

లగనియాత్మనుజెలియ - సోదనము క్రియదియదే, నిగనా
భ్యాసమును జేయును || కామ ||

ఉదయా, చోక్కి బృల, హృదయా, బ్రహ్మకా, భృగయాన
మున, సదామామనీసీత-దియకలదువాని, కన్దవయుద్వై, పాద
వానిమెలుపుబోలుచేలమువానికడలునందెల వాని విదిత, వసమా
న్విత్తుని శాస్త్రభవరాంగదకటకగిరిలుని, ఏరావతుని - మద మొక
శేలుదోయివిల్ల మృలదాల్చికోల్పులక్కులులతో - నదరిహసము
లల్లు రామ, చంద్రభ్యానింపు, మధిపాయనెలెడు || కామ ||

శరీ, తినిహంచారి, త్రమువినుము, చేరి, శుభములవ్యాది
వ్యానుసారి, గావచ్చినదురితేఘములు, తాకిచెడుగార్చిచ్చు-దారి
దూదికంటలు నిల్చి హెచ్చునా-సారా, చారనిచారపాలస్తవీ
రముచూని, భక్తిబూని - శ్రీరాములరిపూర్ణ హానిననాహాధ భా
భావితునిక - దీపామహితుని శేషా, ద్రినివాసుకలపును నే
మారీచుడు || కామ ||

14 కన్నడరాగము - ఘంపతాళము

పల్లవి - శరణాగతసంభాగా - నలకుండలయుగభీకృతమహిమకరచం
దిగాదివే.

అను - పరతత్వాశ్రయమహాత్మాత్మసహాయ - సరణిబేల్లు రా
నేమిచూసే రావణుడు - కెరలిత ప్రిఘ్యుగంబువ జలంబులకి
శ్రియ-మెఱసినినునీచుద్రుంబేనామాటమిరికీవరులచే, లం
ములుగ్రహించి రావణింకరుడవై గురునిపోల్కి బోధిం
దనర రేయనగిరుకనల, దంచుగదిలెవాడు || శరణా ||

హిమవన్నగపార్శ్వమునవసమురచి, యించికాళినేమిమునివ
మందెనుమించి - నమింపుతునిభ్రమించ దలంచి - అమితజం
నను, గవివంశమణివై, హయనాథ్యనేగుచో ఋష్యాశ్రమము
తెలులితోవ, తొలగెననికలగియూనం - యమనదికి పాదమమచు

యితరౌద్రములను, మొక్కి దేవరానుభక్తుడను వ-నుమం
దవడగువాడౌద్రులను, కనుజాపు శ్రావి సోదయనని
1 శరణా॥

అన్యులొకమహామండలంబునో, యంబుద్రాపుభలనిచయం
మదినువినుతంబు - నమంత్రగమునిల్లు నావధం-నమంతలంబున
జీవత్తులుచెలవి, నమంతర్యకాలవేత్తను గావదెలిసెను - శ్రమము
యొకలేపు బొమ్ము లేవకడ-ని-నిమకమున మానిపలుక గుంథజల
మల్లము, కొడుకువనరమ్మ వలనిబడి దూపింపుసుహృదయను బవ
దాసమిత్రు పెంటిశిష్యుల-పినుకుపునాపిరమ్మ నెగవటముని శరణా॥

కొలనాద్విజాచేసనిలజుగాంచి, కోర్కెమించి నలుముకుళించి
శ్రవేశించి-జలంబుద్రావెను సంభ్రమించి-అలుకుకరి మ్రొంగెనుహరి
మరు తడబడకనెరిచుకా స్తములనడువన్ వెనముసలితలబ-గిలియ్యరి
మృదువతియైచూపట్టె - బలియుడ భవద్దయను శాండిల్యశాపము
బాలిసేనేధాన్యమాలియన్ సురాంగవను-వలదు మునియనుచు నమ్మ
మియున్ గనిన, వానిజంపిజయముం జేయుచునియదిచన శరణా॥

అతివేగ పె యాంజనేయుడటుబోవ హాయి దేమియిరెనురామి
యవదేశమి-త్తుత్యక్షమీదయిగురుప్పామి - కుకుకములందిన మేల
వన్ గొమ్మనుచు, గుటి, బయలిని ముష్టిబొమవ సురా-హితుడపుడు
మరకములుబన్నంగమరున్నడనుడన్ని ఏతగానొవర్చికాలనేమి విధిం
చెవి, తతమాయుకువిధటుండు మాయలన్ బకునె - శ్రీహితుడా
మీరాల్లిదాటి క్రోగిరి, యావధములనుగానక గిరిదెచ్చి శరణా॥

ధరణీధంను త్తజిమాకుతిపించిరామధరణీసుతాన సరోకుమాము
బోహు శిరంబారయనల్పెనువేమాలు-చర, హరియాదరణమెఱయ
యవగ శీ, సరికుమాకు గాగిలిం చె ముగ్గుడొవధ - వరముగొని
బొమ్మిక్రిమిక జకత్త - నెఱసెవల, - శరగలివను వసుజన్మ
శిషాచ లేకుడగు కథువతికింము మూర్ఖునియెదమంచె శరణా॥

15 శివేదిరాగము—అటరాశము

పల్లవి—మంగల్యము ర్తిలన, మావకీ ర్తిహృదాంగజా ర్తివిననా

అను—ఉన్నంగి రామభూషాని ప్లవంగ పుంగవులతోడనప్పుడు వి
మనోహయ-సంగతుడై పోరికింగడగ, శంగదాదుల, శం
గిశృంగతరుధులై, సింగములభంగిని తెలంగిరి మాం

రావణుడు కొలుపు, లోవసించి రాక్షసావళిన్ గాంచియె
రాముడు నరుడా - భావింప మదిని నారాయణ దేవుడు విధిని, క్షయ
మతనిచే - చాచునాడితిని, శ్చయమిందు, కైవగనకుదిరివిన న
రణ్యుడన్ - భూవిభుడుననుదిట్టై మావ-శజుడై హరినిను-సీహరిజం
ననిపూన, గావలయుననిగాక కుంభకరుని-ద్రావశు దోడి తెడని పం
భటులేగి - వేదిధములజోధ గావింప మేలుకొని నుర - ద్రావి భ
యించిననభవ, గ్రహపదములకు మొక్కిననుడు ॥మాంగ॥

ఆకరించి తోడదొడవిడుకొని, యాదశగ్రీవుడనియె నమ్ముభా
పోక్రొయరానివెలవచ్చెనిం కేడిగతిదీనికి యనిలో గ్ర - వ్యాకడ
వని, న్యూలనమాడె, నీడుకృపాణి, చేగానిరా - మాదిశత్రులగర్భ
మడగ, దనిన నవ్వియరడన్నను గన్గొని, ము - న్నే తెల్పలేదా
దీన చేటగునదికీ, తాదయుతసాక్షాన్నారాయణుడు ఈ - చాకులే
నారక మాని యొక పాటి విశిగిరి, మీద నేనున్నరతి రావముడై
యొకంల మడిగితి నె ॥మాం॥

దేవతలు మీచేనజెప్పోయి, రావణసింధుకర్ణాసురుల చెట్టమీ
నోవిన్నవింపనచ్చితి మన శ్రీదేవుడనుకంప, నుతి నెఱమాన్వి-చేసే
లింపా, ననుడై వరిను, పావనంఘరులో, కృపుడయ్యెదని నురము
పనివిన గలుగింపరా - మానతార సహస్రాంశ నమమాహరి
లానతారము తెవ్వియెన రాముడు శివుడు - నీవు రాముని భక్తి
సేవింపుమెవ్వ - రావిభు భావించు రనఘులె పారవ్యయసుఖముగ
తుర నెడై - తుడు ॥మాంగ॥

కుంభకర్ణవాగ్దంభమువినియారి క్తాభోంజము క్రియముఖ మొ
గ-బంధాహిలా రాశిని, నురణ విశుభ్రముకై రావించితిగావ-ర

మూ. రాఘవాస్త్రసుంధత్సహర, హాదినీచి ని-బృంభించలేవు
 చంద్రబామ్మసంక్రీయ నినారాదా, ముల్లంభిత శాలతాబాధకు
 దరిపిరా భోధరమువలె మేనమరణోటవాటి ది క్కుంభికకత్తు
 ప్రతివిద్య సునిస్తుల - జాభోభిరమభికగదానవ్వుంభుడై పెడతె
 పుకడ్లును ||మాం||

పొలస్త్వదభియుల్లోలముగ వార్పియాలమునగవుల కీలెడలించి
 మ - పోలిక రాగా నన్న కుక్రముక్కి లీలవనురాగా, వహద్యప్తీనను
 లింపునేగ విభీషణుడు మేలెంచి కాగాఁ బోధించితి నేలంకేంద్రు
 గన్నతరాముడు నీతినిమృతినకవిన - వాలోగాఁ గంపాలమెత్తి
 పం, పగడగి పన్ను - శోదోదెరామునిచరణతోడయముల్
 పిరి - శేషగిరిపతికయమనుమనను ||మాంగ|| 6

16 మధ్యమావతిరాగము—రదితారము

అని—సారవ చనరచనావిశారద, కూరజానవఖండనవిశారదా
 మ—ధీకుడై కుంభకర్ణుడనుజని, నూజడించి మడించెయిగులు -
 నైకుఁ జాపుడని తెలియకని నమక, చారణమువలె మూలఁ
 పులను ||సార|| 1

దాడిమగలన గలించఁగని శో, దండ సుక్కిడి యఖండశుగ
 లు - చండభానుకులుండు దనుజుడు గండదంచెయించి-నిడుకోవ
 ననవలస్త్రమున ఖండించెను పానివలన శేల్ మెండుగా దాని
 దండ వగచరులు బెంజాబెడనరై పడిరి విను ||విను|| 1

పెరిగినవగచే సాలవృక్షము, శిఖికొని వృక్షేపరికమైవాఁ-
 ముకుగా నడుదేరఁగని రామధరణీపతి చెంగలువ-నరములాగొసకు
 లాపుఁగాని వజ్రపు నానాలువువజ్జికి నైగ్రమున - బుచ్చుకో రా
 మురకాల్పు గూఁచె భట్టిమనసెల పల్లగపుల ||సార|| 2

గొల్లికొల్లిలనరాములబాల్చె, గొడ్డకొట్టెడలచేచుప్రసి
 దుగఁ - కర్ణురచుపునాడ్కి రామనే, దొడ్లగినియుప్పొంగ-దీర్చు

వాడెల్లనిలిదిగలయిలం, దెళ్ళకేసెను రాముడైత్రమునఁ బొద్దిని
లిడివడకంములంక, భోం నఁ జనువునరధిఁబడెను || సార ||

లంక గోపురముగూలె కలతోబొంక మేది జలధిమింగల
సంకులంబయితినువుబడిచదిసె, జంత్రుకోటి వెలది - జంకుదీనినదొంకి
విలుబడడి, పొంకముగసురలుగురిసిదిఅడుగు - పంక జాతనేత్రునిధవ
రృణపాణియగు గోదండరాముని || సార ||

రామునిగనుగొన దేవమునివరులాముగొన్న పేరునేగుడందరి
చంద్రుని గురునికువలయ, శ్యామసుండరశరీరుని, దయానామధ్యక్ష
మిరినిజాశ్రితార్చిని, లామిని శేషశైలాధిపుని || సార ||

17 పూరి రాగము—త్రిపుటతాళము

పల్లవి—శ్రీరజగన్నాథ హేమఘువరిదయావిధే || శ్రీరజగ ||

అను—ఓజసా శే-సాభావనేశ్వన్న మోహరే || శ్రీరజగ ||

కారణాకారణాసాపనివారణో నారాయణ - ధారిణాశ్రయ
పరమార్చ్యన్ హరే || శ్రీరజగ ||

నిఖిలలోకాధారసాక్షిన్, విశ్వస్యలోకాకరనుభూపమాయా
మనుజశరీర || శ్రీరజగ ||

పూర్ణోపర్యేషాంపనిభాసి, స్ఫురదీత్యమమలాత్మనాం - కర్త
ధాతోభవాంబుధే || శ్రీరజగ ||

ఉన్మలయన్నత్రే నృజనీజగదుపసంహరసి - చిన్నాత్రేత్యంబ
నస్సనోనిమాలనేన || శ్రీరజగ ||

యస్మిన్ భారతం శరాచరం యస్మాద్భవతీకం - తస్మైత్ర
హృదేతేనమః || శ్రీరజగ ||

ప్రకృతిపురుషకాల వ్యక్తావ్యక్త, బహుమాపిణా జానంతియ
సుకృతినిోఽముష్మైరానూత్మనే నమః || శ్రీరజగ ||

త్వాం నిర్వజగతాధారమూర్తిమితి, వదతిశుభిరవిశారంసా
శంకురిజ్ఞానదూపమాత్రం || శ్రీరజగ ||

నాధిగచ్ఛంతి యథా శ్రుతివాదివత్త్వప్రసాదాని, నావిరో
ధాద్వైతికాద్దేవనిశ్చయం || శ్రీబ్రగ్మ || 8

విలసతోమాయయాన క్విచిత్తభేదోఽనీవతే - జలదర్శ
నాదిభీర్వ్యతేరామ || శ్రీబ్రగ్మ || 9

త్వయి భ్రాంత్యాల్పతేమనసా విషయంతవరూపం, కృత్వం
భంక - ధయకృత్యాభావేధ్యానంభంక || శ్రీబ్రగ్మ || 10

హేమాతేతేవతాగేషు మాపానీ న మృదోధ్యామంతియే-
తే, హితరతిసంసారాన్తవం || శ్రీబ్రగ్మ || 11

కామాశయశ్చత్రవోభీషయంతి మామరమ్మార్జునాః - యథా
మామకానోరభాధర్మసేతో || శ్రీబ్రగ్మ || 12

మానసవాక్యాకాయై స్సద్గురుమాపధ్యానస్మరణార్చ నేషు
భు - రీగానాంసూర్యసిద్ధిర్హవాయతే || శ్రీబ్రగ్మ || 13

మామవశేవేత్వాం తేహచలస్వామిన్ మణిరఘూణాం, మ-
నామన్ శ్రీయోధామన్ || శ్రీబ్రగ్మ || 14

18 పంతువరాళిరాగము—అదిరాలము

పల్లవి—భావాపతినుతిగుణ, హేమాపరితో, హయోమామణిరోవివతే

అను—దోహచరాంతకుని, భూషించినారదుడుతు - రాహు
గ్మబుద్ధుల గూడి, భూషింపుచుఁజనెను - భీమరాకృతినిగుంభక
ర్హుడు, చేర్చిమ్ముతుఁడౌటవని వశాననుఁడు - రోమశోకములు
తెనఁగొనఁగొలుపు, లోనెలపైబడిఁమూర్ఛిల్లెను | భావా |

భోరునఁగన్నులనీరు, వరజలైపార, నోరు, దెరచియడలెను,
అనుజఱాయని, చేరు నుడివిబడలెను—నీరుఁడాయి శ్రవణు, కాకుల్య
మున నెత్తిశూరు, లేడురనేరు, పోరు, నరాఘ్రుల - బీర, మున్బిరు
దిరండవమాన్వి, నీరుణుబుదీర్చి, వసనుబంపఁగ - దేరాత్రించుతే
రాయన, గారవమున సెలవొసంగెను | భావా |

నన్నాహాసేనలతో, విన్నాణియైరావణి, కన్నవారెల్ల కెలగ
గనికుంభిలతో - నున్నయనిలుదువెలుగఁ, తెన్నాదుచెం, గల్గలునుగ

సూర్యపుటము - నన్నె పటముకటిగట్టి, మిన్నా కెంజాయపూరి -
నన్నుఁ గానలుఁసుకన్నవాదికు, కోన్నయ పరణుడై హుస్సు ప్రక
శ్నమతియజ్ఞయస్వాహ, యనినిష్ఠకావడలకవేల్చె । భాషా । 3

భూమి, సంతతిభోవభోమం, దలమునిండ, రామా-వనింగ్రుడు
గని, విభీషణునిచే, నామార్గములెల్లవిని - యానగాయావిద్రుంతువే
వాగ్నేయాత్మమువఁజూడు - మామిత్రాయనినవాలో నామిత్రినిలం
పుయామినిచదునికపదున్నాల్గేజ్ఞాహానిత్రలు లేనివాని - చేమ్మతిమితి
యనినన్ చెలిమచ్చిభూమిశుడు తమ్మునిజూచె । భాషా । 4

కాంతాకారాయ ఆనందార్థనేపమ - శ్చింతాలలిచ్చేది నేరా
మాయాసీతా-కాంతాయ పరమార్థనే యనివలయుని - సంతో
షించి మన్నించియుంతిరినరానిద్రేమ - సంతోషిందియానతిచ్చెన్
హాశరధిహను - మంతుపై నెక్కిలయుండు కపి, సంతతుల్గాలున
విభీషణునితో - మంతుగన్న పరాక్రమాలాపము, లంకలరన్ బలు
తును, జనెను । భాషా । 5

మిలిమీర లేరిబలపతతి, గొలువభల్లూక - పతిజాంబవంతుడు
బరాబరిగల్పవాని, సుతుండు సురటినిగర - చతురుడై నల్వడు సరి
పులలో విభీషణుడై-నతుడై గొలువ నిరదౌరతనమున గామాను
జాడు రణ - రతిమదిన్ ముప్పిరినిగొని నికుంభిళకు వెనున్ జనితదేవ
నిష్ఠాన్వితునిన సురవరసుతుని గనుఁగొనెను, విల్ శేషాద్రిపతిని
తలచి । భాషా । 6

10 శుద్ధసావేరి-ఆటలాశము

పల్లవి-శచీశందర్శనమణిదర్శణామహారనిగపుణా, సముదారికమనా
బివవే ।

తను-సెదిప్రచుతాసుగ ములనాజి, సుతుఁజాతిదిలుక లేకదొర- జ
చింకనరియై క్రకత్తుమేను, దువడించిచెలియించగబంచి- నభ
రాచరిమాజగంబునకు, ప్రచురకంటకుడనన్ జనునిన్ని చట
మంచి ప్రహరీబలి ముడుదుచూడుమనికడఁకలోఁబలిక । 7

ద్రోహినిమంత్రమునుచదివినా, ఏమంతాశనునకదే నినుబూ
 యునుతిశేతువనిలేచి యసురవరసుతుడనిబూచి - బాహుబలమున
 విన్నుఁజం, పెదబ్రతికిపోలేవనిరథమెక్కి - సాహసంబునచాపమెక్కిడి
 శతములుకునడిఁ బరవెనకుదుగ - దేహనుమంగు స్వార్థంబుగలకేసి,
 వివరంబునింగనిసి - దేహమేలగాల్పునే ననువధింపించు గడగిరివని
 కలిక శచి॥ 1

ఓరి-విటుచూడుచునిచల, పోరి, గెలుపెడఁగోరి ముందెవార
 పుటచి నామిత్రిసురారికొడుగ దచెనతిలలులు - శేరితూరి కటారి
 చూరిగురేరి పేరిడినలకొదీల, శరిచీరి బలారివృత్తుల దారిసరనడివారి
 మెలువడి, యేరికినై నన్ జగంబులను, ఎఱుంగమా పొదలికకదలిక -
 చూచుచూచుచునునదల్పులను, లీకుడొకనినొక నోటఁబొగడు శచి॥ 2

భానునిభమగుచూడ్కినాతోక, గాఢములులక్ష్మణుననిలజని
 పీనులముఖాబ్జముఁబడింట, విభీషణునూటనునేసి, వానరులగజగవ
 యుగ వామచాలిమత ముఖ్యులబడల్పిన - దానవాగ్రణివిల్లునిదిరా,
 మానుజుఁడవాఁడెన్నివిఁడెల్లినమానకపొడిఁజేసి సామ్యుసేలగానేసిన
 బడిమూర్ఖుడేటి - పూనియన్యధనువున శరములుపుంభానుపుంభము
 లు గనినిచె శచి॥ 3

మేటిమాఱులపీడొక పాటివాఁడనక ధైర్యటాఱురుఁదేటికినను
 దిగ్విజయమడిపాటించి యారాజమాళి - పాటిలేక శ్రీరామచంద్రుడు,
 సర్వసంధుఁడు విజయశాలియ - నేటిమాట నిజమేనిపీని నీటడంచునని
 మ్రొంద్రబాణము మాటనమఁజీకుండలములునడి, రీటకుచికతిలకంబగు
 కల-పాటికప్పియికపైఁబడెసురకొటివొగ డెప్పకీటయమచు శచి॥ 4

ఒత్తెకంభము స్వర్ణశింఖము హత్తిధ్వజగముష్టిండంగ రఘు
 కుత్తముఁడరసియిదితమ్ముని జనునాడమని పొడలెమదిని - శ్రొత్తగా
 యములరలగుమైలో గువలయేత్వకు పాదయుగలికి - నొత్తముల్లిన
 గుచ్చికొగిల నునిచెలక్ష్మణునాపై రమ్మనిన - చిత్తముకరుగాయత్త
 మగుటఁ, శేపిగలుపుగొనివచ్చితి పురు పొత్తమాఖ్య నొనరిశేషగిరి
 శుంధు హరివసుచుఁబలికనలఁడు శచి॥ 5

శంకరాభరణరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—విసవేరమానత్రకర్పూరవీటి, విమలాంబితగుణవీటి

అను—విసవేరావణుఁ డింద్రజిత్రుఁడవడలమేటి - విమలఁగూర్చికు
లె నొదిఁజిజయధాటి విసవే!

ఇలఁబడిమూర్ఖమునిఁగిలేచివెంచు - వలెనోయగులఁబలించి
చుదిశలు - నిలకఁచుదలవంచు హృదైవమాయంచు, ధృతిఁచుదను
వేటి కవియెంచు నిస్సంచు విసవే! 1

ఈతనిగుణములెన్న నూఁగోవయ్యో, యింకగల్గుచాతరోను
య్యోగోయ్యోతల, పోతలయెను నిది నవ్యులాయకుయ్యో ముచ్చో
యనునిలింపులగుంపులక, య్యోయనెను విల!

బ్రహ్మకేమిటికని యింతటిసీతా సతిహేతువని లోకమాతయ
నక - కరకుండై కర్తిదూసి ప్రేయఁగడఁగె వ్రాతమిత్తియనవలెనిది
రావణున కేటిసీత విల!

న్యాయబ్రహ్మకులమునందుఁబుట్టిచంపుదు రాస్త్రీలబట్టిశ్రీరామా
వసింద్రునిగెల్పుమనిగిట్టిర మ్మనితిగి చెనుసుపాక్యుఁడు చేపట్టి విసవే! 2

తిరుగవచ్చి గొలుపుకూటమ్ము కేరి, త్వఁగామంత్రులఁ శరీర
తురగాదులనెక్కిరమ్మని శేషగిరి హరిఁగాకలఁచె రామచంద్రుని
మాయదారి విస! *

21 కన్నడగారరాగము...ఆదితాళము

పల్లవి—విసవోడండభారిణీ, విమలయోగిమానససంభారిణీ,

అను—ధణంధణమని భేఁమ్రోయరా, వణుమలోక విద్రావణుఁడ
వడలు - దనయుఁ డింద్రజిత్రుఁడచేబడిన, ధావంతమునవని
సేష్టునో విస!

రాగతూగక్యపాణధనురాదిబహుసా, ధనములఁదనకురేర్చి
నెకవేళద్రోక్కి పొగరెక్కిరానిక్కిచూచె రామునిచక్కి - నాగమ
గునిల్లెక్కిడిప్పపునియనూనమైన నారాచతత్తిసొంత - మేనుఘ్రుక్కి

నెత్తుకుల్ గ్రక్కడలమించె నొక్కనినైనఁ జక్కనిక విస!
నిడతల లగ్నిలోనఁబడి కానిన-వడ్డువెబలములున్నహరిచేదె

కాగనినొచ్చి వెచ్చిచ్చి - కడువడిఁ బఱచి లంకఁనొచ్చి - ఒడల్పఁ
నొనడంక రఘుపతి యడఁచి వెంటదొండవని దిగులువడి - వృషభుఁడే
జరి నేనెడవని పొగడ వడినోళ్ళ హరిని రావణుఁడు విడిచి

నేను రావణుఁడ నిది లంక యని తానెఱిగి శుశ్రుసన్నిధి
కేరి-మొక్కి కోరి, కవినువైరి నేకోర్వంగ వెలనిచ్చుననవోరి - దాన
వాధివ యవిఘ్నముగఁ జాతాశహోమమువరిపు నపరికర - మైన
రథమిగ్నియందొసిబుట్టి, పడెక్కి శేషశిశు గల్గుచునె విను

22 నాదనామగ్రైయరాగము-—ధూపతాళము

పల్లవి—వివవేళువ నేదాంతవసపాలికాదివ్య, మణిమాలికా (బాలికా)
అను—దనుబాగ్రణి యనేక, దానవాసీకముల తనయ్యు శావలుంది
హర్షించి - మొనసిపాతాళగుహనలునిఁ బ్రతిష్ఠించుమనుచు
నూక్తిహోమము నేయఁగా దొడఁగె విను

ధూమశంతతి ధూపభోమండలము నిండ-శ్రీసున్నపాలశిలక,
అభిచార-హోమమిదియనుచుఁ బలుక విభీషణుఁడు-ప్రేమగొన యా
డఁజం, పెను హనుమదాగులగు - శ్రీమీఱ నంగదునితోర్వగలో-
రామవిభునికీ మొక్కి లంకకోటలు దాటి - నేమాఱు వానరులు,
నెడలి జకావనుని విను

సరమయను చెలివిభీషణుని పత్ని యలిఁడున్న-తెఱఁగుచేగన్న
జూట, గుహనాతి, మఱుగుశిలమరుగుఁజావగఁ గప్పులువడిఁ జోఱ
బడి మహామాన, ధరుఁడైన రావణుని-శిరములు గలగ గుడియల
మోదచల-చుటి యచలుఁడై యున్నతటిని మంజోదయి - కుదులు
అట్టిచ్చేద్య, గొనివచ్చె నంగదుఁడు విను

రైకముడి వీడజ, రయ, బోకముడివీడశ్రీవీరంబగు ముగంబు
చిలువెడలె-నాకుమాచరత్నంబు, లేదు నిలు - చేకూడననకాటి
కలరవకోటికంఠముగ నడతెను-యాకృష్ణునకు లేదు యింతైన సిగు
యొక-రాకొమరుచే జావ, నాచే యని పొగలె విను

వాలుగొని లేచినది, వదలుమని యహరవతి - వాలిగొని
ప్రేసెను, హోహవిధి-చాలి-చిహ్నగోసెనుకవులు చనిరాల్లోలఁ
నులాలనముఁ తేసినగ - కిలదై వాధీనము యాజగము-బాలక్షాపావఁ
లన మొండునుజ్ఞానమాలంబుదుఃఖ మోహములహమ్మనియుఁ నెనవ

దేహద్యనాల్లలం, దీయహంబుద్ధివల - దీహసంస్కరిమూలము
అజ్ఞాన-దోహదము లిండ్రజాలము, ఇది చాలు-సోహమనవల నాల్
కుడుఁ దెజుదు మను - త్యాహంకృతి విరహితుఁడు సాక్షియ
దేహేంద్రియప్రాణ, భీకాలకర్మస - నోహాదులకు ద్వంద్వాదులకు
సనె దళములుఁడు వివె

నేను రాఘవులనని - లోనణచివత్తునిటు-రానేరకున్నఁ జత్తు
ముక్తియను ని-ధానంబుఁ జూరబుక్తు, యెటులైన - గానిమ్మనలనీత
ఖడ్గమునందునిమి ని-మేనగ్ని వేయవే ననుచాయవే-నానానినాధ జగ
న్నాయకుడరనిగెల్వ-గా నీకు గాదన్యగణదుర్జయుం దనను వివె

మునుమగ్నోక్తార్థకిటి, మనుజుమ్మగ వామనధ-రణి దేవముహ
వత్సై, నాసాదు-నుచునంశభూపాల, కనిలిప రాజపితృ-గణములగుడు
ద్ధరించెన-ఇపుడిలను-నివకులమున శ్రీరాముడన బుట్టె నిను జంప -
మొనసి పరుఁడు ప్రధాన, పురుషేశ్వరుం దనను వివె

అరసి స్వహృద్ధి నీల-నర్పించి తమ్మునికి-దొరతనంబిచ్చి ముది
నై యుడవిలోఁదిరుగుమింక మగుగానినై, యనిపలుక-తరుణి కేత
దబ్బజనునీతలక్ష్మీశ్రీహరిరాముడగునతని, చేజచ్చిచె - చెప్పరనైక్య
మొంద నిటుచేసితిని శేషగిరివరుని గురిగంటినని వచ్చె నధకలసురారో

28 కేదారగాళరాగము-అదిరాళము

వల్లవి-రథిసంవీజ్యమాననుచాను, రాదోల నీలాలకా వివవే.

అను-చతుర ఫణితనతాప గుణజాలకా-అతిక్రోధనులు దివ్యపాదను
లగ్నివర్ణ వృశ్చిక వర్షరోము - లతులబలులు ఖడ్గరోమాది
వీరాగ్రేసరులు రణజితారులు - కుతుకములో, దేవలో మా
మదగఁద, ఘోటకఖంముల స్వాదుల్ తన - ర తన చుట్టు
మదమువిట్టు జూపుచు, రారావఁడు శ్రీరాజులను 1801

మణికిరీటముకడకుండలముల, కుచాకిరణదుదిమీఱఁను - ఘనది
 ఘ్నైర్వైఖిచిశమగు పత, కి మురమునందొరయఁగా-తనయెవన్నెల్లు
 ఁగుఁగుదంతము, తగుతోడవయ్యును నెలుపుదిశాంతము-లనుచాటు
 లుకోడవన్యులుభ, లారెయిరఁడు బలార్కివైభవుఁ-డనుచుఁబలుకఁగ
 తా, ననుజా, చావశేరికడరెద్దికవావళి-ననుకఁ దాశాలగండపెంజే
 ము, దాల్చి లిక్తువై మేల్చి రాకువ ॥౪౬॥ 1

భాగధామనది భేరివము తవిలిభువించినిని నిండా-నానెమగు
 నాహన, ముల్మిత్రిచ్చవి, న్నాదముకోర్కిపంక- భాగతూగ కృపాణ -
 పలిరు, పదికరణములనిరవై తనరెనెర నాణిమున్యోవృహకులుత మెఱయ
 ల, వీణతి ననికి వెల్వడనభ-భాగయగుటగాంచిహరివిధి, ముదిమాట
 లాలించి యాపొణిమెచ్చటఁగానమని తలయూఁచి పొంగారుబంగారు
 ల్లోనె ॥౪౭॥ 2

వీణ మూటిన మాటిగా చూ, రిక్తిబంకృతిఁ జేసి, తూగయుగ
 లి నెడలిపారలు కరాళి మెరయఁగ కేలదీసి, వాణిలాఘవము రణపటి
 వ్యసఁ బరులు మెచ్చఁజేతునమయిచ్చగిసి, శ్రేణిలోనలరె, జక్కలో
 తేతేవివడువున శ్రీదివాసుఁడు జాగతామయారెఱిమిష్టారెయని జగతి
 పాదులను, వాని నులిచిరి శేషాద్రిపతి పు, రాధపురుషుఁడ ననయ
 మెఱిఁగి ॥౪౮॥ 3

24 నాటక రాగము—అదితాళము

పల్లవి—సుఖిభవ యననే - సఖిమణి వివతే.

అను—ప్రభలనముగవిభాకరాత్మజ, ముఖాగచరవీరుల నెరచినిజసఖా
 లివలరించి, మెయిబెంచి, లిఖించినటులఁ జెరచివైరులముఖ
 ముఖగ నెదిరించి చలముమించినదట్టింది దశముఖుండభలాత్మ
 ములను బరగించి యఖంబగతి నలయించెఁ గపిలము ॥సుఖి
 రావణా యిటు రమ్మని హుమ్మని, యాహాయుఁడు పిడికిలు
 తాడువసోలివారి, చావువచ్చె చాలిఁకేల వాలమనుబాళి లేవలో న
 త్తురుల్ పదిసోళ్ళబావిని శ్రీకృష్ణపిలెలోయఁ, గావెడలె, కలలోన
 పడవ - కేవుఁడెఱుగు నీదెబ్బకల్లు యని భావించి యాంబనయె

భరిభరి పరాజేయనీ, లావుమెచ్చ వచ్చునని బ్రతికేయన్నా విదే
బలంబు నెల్ల ఎగమనీ || సుఖ ||

బసనిపోటుగని, మాటుతోని నేనవలనిను వ్రేతు బ్రతికెదనో నా
అవరాళి నుండఱచేన డ్దునుంఠలోనానా, కొనువిద్వర బోవనంఠలోదాని
అవరాళి నుండఱచేన డ్దునుంఠలోనానా, కొనువిద్వర బోవనంఠలోదాని
లందొర గెనంఠలో, ననెమే నెదిగియింఠలో హితబోదనె, హనికారాయ
న్నయదువరానవుకుమార్కొన్నిపై జనియని లేని బలు పెను పైయున్న
మానెగోరుమానుమంఠుండలచాలిసూనుడునలుకుసీలుకు నమరి || సుఖ ||

ఓరియగ్ని వర్ణయిటురా పటుముప్పి, నొంతునని కృతాంతుడన
దానిమాడుమాటాడక నీకనింజాడు, పేరడఁడ వానికర్పరోముని, తార
కొడుకునేర్పరోయనదుంచె, దీరెవలుచే ఖడ్గరోముఁకు సారాహిపవర
భీముఁకు తెగ,టారెను వృశ్చికరోముఁకు ఘో-రారికాలు, డగుసీలుచే
గొంత - హాయిఁడెంచి జనము రామునిచెంత || సుఖ ||

లంకానాథుఁడంతటనొకట లాతిచేరిపీఠులు తెగుటగనిబింకం
బానరచూర్వామి-టియుర్వి, వీడుగర్వియనుకిన్నిన్-శం, క లేకరఘునా
యకు నెదిరిక రాసారమున ముంచెనుహరి-మంకుగొనియలంచెనుఅలం
చెను-కంతప్రతాఖిలాస్త్రముల సహస్రాంకరి నేనేమందునే జనములం
దెరుగముందు : క-లంక రానురావణుగిటు లాహవంబొనర్పరి కను
విందు || సుఖ ||

భూమిపై నిలిచిహరిరధముపై - యామినిచదుకుండ నేల్పుల
సాధిదూరలీరధంగు రాను మనుజుపతి-యూమిమిదాసుడన్ గ్రహిం
పుమి దెందువయివనుని మనవిగాఁ దెల్పు నామేరసర్వరము కారథము
లగఁ-బామిదెచ్చి కొనలేయయిదిను-త్రాముడంచె దేరక్కయీ-రా
విగుగొనుమని మొక్కి ధను-నీమహాస్త్రముల తేరిగముల నేని నెల్ల
శేషగిరివరా నీవనిను || సుఖ ||

25 శ్రీమద్విరాగము—అదితాళము

పల్లవి—కొమారిరానురావణులసం, గ్రామ నిపుణతలు విను శ్రీమ

అను—సామజికవముల్ పశానిమిశ్చ - సామర్థ్యములై యెరవ్వరింబు
 దీమనంబున నెలన్ గలగుక్రియన్ - శీమవిక్రమాములందలపడిరి
 మైమపుంభకంకపత్రిశీరిసా-యకపహస్రములు మహామహా
 లై-సాముఁజేరియేసిరి-చినుతింపఁ-దామరసగర్భున కలవిగా
 దనఁగఁ గౌమా।

అగతపునరాగతానమ - యోగప్రయోగకృతప్రతికృతి
 లంబయాగియొక్కరికొక్కరిపలు శరీ-చిరి-వీగి మూర్ఖానిరితోలుల్
 స-భగిరిమ ధనుర్జ్యూం గాటంకృతుల్ భూనభోంతరంబు నిండ - గా
 గుణిపుచుగురుల్ దప్పక క, గాగురుత్వములబల్ బొడలికల-బాగుగను
 శీలిముఖముల లఘుగతిఁ బరపి పరాశ్రమముల సింహముతో- నాగ
 బోరి రనిదితేరి యామా, నవదనుజరాధమణులు భువాకృతులు ।క।

వింటను దశవనముఁ పదిటపండ్రెండు నిరువదింటగున్ వడసే
 యు-వంటివానినన్నింటిగూపులు; బోఁగింటివోసె రామవిభుడుమర-
 కంటకునపుడ్యాహుతిననలుకై వడి నగిఁదాగ్రహించియేలు - దింట
 నొంటమాటన్, గనలిపవి, వంటియొంటువాటంబుగను మి-న్నంటిక వా
 టుంబవడఁగువాని, యురములక్షిందియిలాధిపుఁ దడ-రంటనేయ నల్ల
 మాయలరావగాసురుడుసోలి తెలిసెనుసాక్ష నను ।క।

మూలలితేచ్చిన హరిస్యందనము, నాతటినెక్కి నృహరి గుర్రో
 తంకాతలకరుడై బ్యారవమున బ్రహ్మాడమునిండ మోహరించెను-
 చాతురినసురాధీశుండున్ స, చేతనుడై రామాధిపు నదిరి - బాతమాప
 తత్సాందితబాణ, వ్రాతముం బ్రయత్నింబుగ నేనె వీరావతి మేలు
 పురధృతియై శ్రీమతియై సుకృతియైతవవి, విభృతిహెచ్చవంత నెచ్చ
 పించిన, నాటులలర యసుడు రదరఁజేర్చె ।క।

రాము దనలాస్త్రమునేయ శ్రీ, రాఘవుఁ దనలాస్త్రమున
 మాన్చి-దైవముననేదై చాస్త్రమునుర లె దైవతస్యవనితాసములస్త్ర
 బోవినుడై రాక్షసరాజు కా, గోదరక్రూరాస్త్రముబరఁగింప-దావశ్య

ముఖముల్ భుజగములు, రావెడందనభముల్ గలగరుజా - భావముల్
భాస్రముపురిత్నం, బరవిప్రయోగించె బయోష్ణతియై యాదిహం
మాస్త్రిలింగాభంగాంబకములయ్యహిశేరములంద్రుంచె ॥౩౦॥

నాగాస్త్రము బ్రతిహతంబయిన నా,ణములదగ్గరెనుకరించె
సహస్ర-మాగురుభుజపైలంకేంద్రుడొకట, హరిసారధిసొంచి యతం
ద్రుతుడైగవనై నాశక్రశేతువు, వవనిబడగ నాక్షణమువసేసి శ్రీగరు
చ్చమలబూన్చి ప్రహ, రించె హాహానముల నైంద్రమున, మాఁగి
సుర భేదరవరాప్ససోమునులు నిభీషణును భీలిరు, గ్రాగచరుల
యూధనరులుమైరా, కాద్రయనంగా దళములుండు గర్జించె ॥౩౧॥

నిటలరిటభ్రుకుటియైకన్దవంగ, న్నిరుకెంజాయకుటియోయవం
బులరక్త్రోధాగ్నిసమరకాలి, పడునన, గని నృపశరీర్ణి విలుదిలవుగ
గాని టాకాంముఁజేసి, చటులకరముల లంకాపతి నేసియు-మ-సంగం
దిదంచకపులగు సంగ, తోవముగావించి యాక్రమించి, కుఁటార్కండు
కార్పగను జగ,ద్గురుకోపం బొదవ ప్రకాపంబున - బలిమనంతకుం
నరిగెనుహరి, వరుసనవరాచరములు నిజాబెడరె ॥౩౨॥

పుడవి గడగడవడికెరావలన, కెడదధయంబుబొడంగగుటకు
డగు-పుడవిజేనికానికాట్రుద్రునికి, పో: నుపమమయ్యెనిక్కెల్లాకో-గడు
నీదియనుచు సురల్, విమానాగ్రములమండితన్నదిల్ గనుంజొని- ॥౩౩॥
రెండుకూపులు చాల్చెనడంగా ధృతశరచావులు వలంబడి -యూచుగ
నస్తాహోరాత్రిములున, మున్నరిసొంజొరువులనొంచుచువారడరిండు
రఘుకులేంద్రుడగు శేషచలపతిప్రబలె సుకృతియగుట ॥౩౪॥

26 వసంతరాగము—అదికాశము

పల్లవి—విను చెలి

అను—వినుచెలి రాముడు కడువడి కెరలి తనువునఁ దూపులు నిలి
సంధి - దురుజునిలెక్కిమానజీకెం దరతి విను

తెలిదామరనేలుక - నులకాకించెం గలవనిరి చెలువుదాల్చెను
 గొలు పదిపదికూపులదినమణికులుడిలఁగూల్చెనువేవేముల్చెనుమణి
 యొక ములుపదిమాడ్లుమాలు మాడ్లు నెరయగఁడలల్ ద్రుంచెను 95 ము
 లుగఁజూములుకరములుగ్రుంచుకరముచాలఁగఁచిచూరికోప - చెను 10 ము

మణికిరీటములుమకరశుంభలములుముజముక్తామణిహారముల్
 మణికచ్చకలవనువగుకాకిక - కేలక - ఇములుగలవనువుల్ కేరెలల్ 10

తలతోడవులువీనులసాములనుకు, నకముగ వేసరముల్ గల
 లలరావణదేహములెస్సవలెనెలుగనచ్చెను దెప్పవమానిలు 10

వేసి నేవలసితివతికి వేసారిది, వీనికిజూపు లేదామెను-యూశరము
 లెల్లాపైకులుఁమరిగొన, నివివిరామెనవిహరిచింతిల్లె 10 ము

కారణకారణుడవై నవయవతె, గప్పట్టెదపుధరలోనను, గారది
 మాయన్నకదువుగోపలసుధఁ ఘటముగల్గుచునిభీషణుఁడనెను 10 ము

పొట్టెలువెక్కిన దిట్టమ్మ శ్రీరాముఁడట్టెయేయనుభాశంభము
 ముట్టుగాల్చి కాంతిఁబడఁ, గొట్టవసురతలల్ తొమ్మిది వడువెనిమిది
 దోస్త్యంభముల్ 10 ము

మోలుప్రానువలెబెన్నగరిపటకళ, ముఖదోరుగఁజదికోయ
 కావవమువఁబోరెను శేషాచల, పతితోనార్పొకవగలులేయ 10 ము

27 కాశీరాగము - అలరాళము

పల్లవి - రమణీరమణీయమె, యాచరితము

అను - శ్రమబలబిందులగున్ముఖుడై రామచంద్రుడు, రావణతో
 వోరు పెంతో 10 ము

ప్రహరములకరంతు నేసిపటపుట, పండ్లుగొరికిపగఁతుచాసి
 గొజదేనికినుకచే, గోదండ్తోల్లాసి - మొదిరెవాదమచే మృగేంద్రమువాసి
 తడిసె గాలమునీటందుయ, గారాగ్నివలె రాముఁడదరెను 10 ము

అనుకేంద్రముచట్టచోనమున, మీన, మత్తెనీసి యుల్లాననమున
 తనచిన్న గేల్తునోననా, హానమున, మనలన రామార, మ్నాయుని
 మమునన ననదుగానిచలముపనియూరై నచాడ్పునబోరిరెట్లును 18 నాటి

ఈ విధమున నరికెనదిగా, రామరావణులు హరి శేషరిగా-శేషరా
మునమునవిద్రేబ్యవదిరిగా, భావించుచునుజెంబరలాడు విరిగా - చేపకంటె
మరిసి బ్రహ్మాస్త్రము, చే చేయుచున్నను నురపారధి రెమునః

బ్రహ్మస్త్రం బరిహాసి, రఘు, పతివ్రతం త్రముగ కేసినిగూమేను
గుబట్టిచీల్చినపట్టెరాసి. బ్రహ్మరాగాసిప్రాణాల్ గొనవేసి బ్రహ్మచ
రావూని తలయిలు, రాల్చిపొడికేసి బ్రహ్మస్త్రము కరమిదీ!

అష్టాశ్రమమునమిడితర, రావణబ్రహ్మకళాగుప్తాలిసారానుబంధమున
అష్టాశ్రమమున, అష్టాశ్రమబ్రాహ్మణ-అష్టాశ్రమభూమిక-అష్టాశ్రమ
మునపర-అష్టాశ్రమబ్రహ్మకళాగుప్తాలిసారానుబంధమున

28 శాశ్వతమరణము—అధికారము

వల్లది—దినే, కలకంఠ, లలితకంఠ మనన కంఠ।

అను—మనుజేంద్రుని గెల్పురావణుని చావుగనియుత్కలత-వనచరిత్ర

చెలంగిమేల్ మే, లని, వడతిఁ శేసిరి నడంతిక ములను ।విస।

క్రందై మరదండు భులు మొర సెకామునినై చేప-మందాక పుష్ప
వృద్ధి గురిసె, వివవిమతి తెల్లలవించాయెనాచ్చు ల్ దిగ్విక్రందామనియ
విరమండు కేటెలవాడనినెను. మందులొందినకలిగావలెననె. వివ

సుకలచ్చెరువు నొందినాడు, పగజారరయ్యెను - గురుదాసు,
ద్రోహియయ్యసేమ ముక్తుడైనాడు - చాగిమనముసత్త్వదేహిని
ట్టులునా చూరినిగూడు - బొంబుల కివ్వరికిఁ బెప్పరమన, సురమున
దుఃఖవియై దేవతలఁ గని నిను

రావణుడెలుక నృహరియం దేమదినిల్పుడదే-రాముని నై కం
ముఁదెండ, మోక్షమునొంద శ్రీమద్యునిపగనై వానల్నినై నాటొం
గవలబ్రహ్మయై, నిలుచుచును, కృష్ణుఁడై యభయై యపరమముని ।

అనికళామ్యకునిమిదావలిచే, నిల్వలపడుచేమా - పావకవిల
వాసీనుడనిలిచె, నింద్రమునికె - న్నోరిగ్రేగనులెలుచై పోల్లన్
మేనురవికోటిప్రభచే - ఉనరగావీరలక్ష్మీమణి నెనయుశేషిరి రాము
వరణురను వివరి

29 ఆహారము—అదితాశము

పల్లవి—వివరే హేనుదుర్గాస్మర్తాపవర్తః
అను—ఇవవంతమాళివిధీమణులో నిఃజానిలజాదులలో మిలోతునను
నేజయముశ్రీయునుగొంటి ననువనుమిః భజగశివాశ్రువర్తడనె
కురులలరాడ - కురుమశేఖరిగ మోమువాడః వగలోడ -
మెలుగుకన్నులనీరు నిరిజడిలోనీవాడ - కురులలయినలిగిబ్బులబరువు
చే గొనసియాడ - నకులురాలమః దోదామిగల్, నీయిల్వచ్చిరి
హారవంబునను వివరి

హానాథ హారావణ హరణాశారా, హలోకవిప్రవాహణలై
రావణ-దీనులమగు మమునేర్పగ కేరమణ దానకేంద్రాగ్నిహోత్రుని
భూనాయకపర్వస్మృతార్చనా - నేను రామునికీసీత నిమ్మనినినుదెల్పివ
దివవైతివనెను మయసుత వివరి

అన్నా యాపద్దురామునిలోనల,కన్నా యెంతరద్దుచేసినన్నా
మిన్నా సింగముగాల, ఉన్నా కేటిహద్దు - దిన్న పెద్దల్వద్దువద్దు,
అన్నా పనినేమిఫలముకద్దు-నిన్ను నంటి నెఱసాహానికులిల. నున్నా కే
యని విధీమణుడడలెను వివరి

స్వామి లక్ష్మణుని గవి యావిధి, మణుకోధింపుమని పల్కివ
విని రామైతిజీవరితికించె, దవునకుడనివీమెయి నీరడు నీకెవ్వడు,
భారవిని నెవ్వడకేమిపని - భూనినిమక నది నేగమునజను, పోల్కి చను
మృతలు దైవిమాయనన వివరి

నేనునీవనుకల్లభ్రాంతిమేనులమేనుల్ దేహివల్ల దేహిమానల
కలమానాభిమానావమానము లకల్ల-రానుజ్ఞానానందబ్రహ్మ, మేవన
నన్న దానిముక్తియెల్ల - యానయంబుగ పోఖ్యమొంది నమిగ్ధకేజ
మివ బయల్ కేయసునెవారి వివరి

కృతచెల్లుగామామజనియకీనతల్ దేది. యిట్లుకురాకువునప
 తల్ వలనానికపుడె - నిపుణమీయన్న యపాపుడను రామునియువ
 మమెచ్చియంకేపుర - చపలాక్షులసూరార్పియగ్రజని, అవరిమిరము
 జనుకల్ బూనిరా, నందలముచవిగుగొనిచ నెనిభీషణుడు వివే! 7

వేదవే న్నలతోవాహిజాగ్నిసం, విధానముగానుబరలోకవిధుల
 వేదోక్తముగన్నక విభీషణుడుగలిచెను - వేదవేద్యుడగు శేషుని శ్రీ,
 వేంకటరామేంద్రునిశ్రీ మొక్కిన - సాదరప్రియాలింగనము హరియొ
 గంకెజరంజనసుభధవయటంచు వివే!

90 చిలహరిరాగము—ధృంపెతాళము

వల్లరి—దేవాది దేవనిరామునిసర్వవాని, పూవుబోగివినవే!

అను—‘యావచ్చంద్రశ్చ నూర్యశ్చ, యాత ద్విష్టతిమేదిని-యావద్రా
 మకథాలోకే, తానద్రాజ్యంకరోత్యసా శ్రీభీషణ’ యనియా
 నాదెబలికి, వేలక్షుగాపట్టాభిషేక మొందుచునె ! దేవా!

రామేంద్రునియూనతిశి, రమునందితుగొని - శామిశ్రవానకుల
 రోడ్కొనివేగమెదరి- హేమప్రాకారసాధము, క్తామశీతోరణము -
 శ్రీమద్విరిగ్నహంగణము, శ్రీదములంకాపురీంద్రము - వేమరుంబాగడి
 కల్యాణనిలయమునను, హేమసింహాగ్రమునవ్వి, భీషణునిచే ! దే!

సాముద్రజలమ్ములు స్వర్గకుంభములనించి - శ్రీయించి మైత్రి
 దెప్పి - చిధర్మమెట్టింది - యామివచకుల గొలించి, లంకయేల
 మువిమంచి - హేమించిపట్టముబూన్చి, సామాదిశ్రుతురపటించి -
 ధూమిమరులుతాను విభీషణాభిషేక, మొనరించెను సామామజా
 గంధ్రమమున ! దేవా!

కానుకలతోనఖుకు లక్ష్మణుడగ్రమువదేరా - కానవేక్ష
 మీఅవిభీషణుడుదీనావనుమనీరాధివీరుడుముందుగారా, మానికుడే
 శ్రీరామప్రభునన్నిధితేర - గానతిన్ వచ్చి యభివాదయేహంవృ
 తంక్షశేషాదలెంద్రా యని కతులొనర్చె ! దేవా!

81 కాంధోజరాగము—అదితాశము

వల్లది—విగావాదనాభినయగోచరస్థకా, చిలస్కారాచిత్రపు స్థకా

అను—ప్రాణశయని శ్రేయస్విరీషణునిరామ, వోగోపతిగాఁగిటిలో
మన్నించి భువిలోనాదెనుయ్యై కీర్తికృత్యత్వత్వఁడ, నైతి
జయస్ఫూర్తినివలి! జాగయైబిభీషగామమలి నాంజనయనీతి
కువాగెంపు దెబ్బమన ఏదా!

మాకుతిరాముని యానతిలంకానగరఁ జేరళింశుపాతయప్రప్రాపు
వేతిక్కి - మీదివవగలరువుచే నెల్లపును, శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ
త్తాదకనామ గోరింను గావవేలనియనివేమూలువల్కునీతానతికివతి
సారె గొనర్ప హితాగ్రణియనుచు, నారమణిదిలిసి దీవనలనిచ్చి-చోర
మణి గణములన ప్రయోక్తులమనిచె ఏదా! 1

అమృతీతిమృత రామును రాముని - ననిగోరబలముగా
తొంగొనెవనివఁ-గొమ్మనీసులందుగా, వినియూహ్యంగయిమ్మహివిను
వంటిఘను లేవదుముక్కటి-తెమ్మిచూలిసిరి దొరమనుచు నిన్ను రా-
రనగ్నాదీవన చేకొమ్మాయని యమ్మయనిచిసెలవియ్య - నమ్మకత్తు
తుఁడు నృపునిఁజేరి నూయమ్మమీదయమువినిమిన్నందెనఁబడినా! 2

ఎవరినై నే నింతిఁ జేసిపట్టి యవనిజభిషేకించి యలంకిరించి
నివరత్నములనుంచిపల్లకినుంచి నివరణఁదోడి లేచనువిభీషణాయననవని
మతియానతిశీరమునందడిగొని - పవనబాది సఖులతోడఁజెరియ భంగ
శృంగ్రమముతో నిపుణులగు - యవిదలనుబనుపజడలువిడిపించిఁయవ
తిని మంగళస్నానమునర్పిరి ఏదా! 3

పట్టుచీరెగట్టి బంగాకురివిఁబొడగి, బొట్టుకేస్తూరిదీర్చి కాటుక
కేములఁ బెట్టికుడులుఁగూర్చి సరులు దాల్చిపట్టడఁ బన్నపరములవిరెలు
ముకుపురాలో పరికి మంగళసరులు కీలోక దెములు దిట్టమగు వజ్ర
రాము అణిము, త్రిపుముగిరి రాగాముగలందెలు- మట్టిలుఁజెలుగ జెలు
మట్టి చేసిమంగళాంధోళి ముననిడిరతివను ఏదా! 4

పల్లకరాశీగాభాను శ్రీరామవలె, మల్లసిల్లగరాగనికపికను,
సేవలెల్లగల్గొనమును కొనివేరెహస్తులు - చుట్టెంపనోరాహలమైప
కించియిలా, వల్లభుండనుచుతించిమాధాంగాఁబంది, యల్లమాయసీతనీ
విడిచిమున్నగ్నినిడినసీతనీ, జేడలచి, మెల్లశివకడిగిరమ్మనిననడచి
ముగాడి శేషగీశు సన్నిధిఁజేర విగా।

82 సారాష్ట్రరాగము—అటశాళము

పల్లవి—శృంగారానందకళ్యాణవతీసంగీత భారతి వివచనీ।

అను—ఉప్పొంగుచు నీరరామునీక్రిముక్తి, చెంగటనిలువమున్న
నెనకుడక్కి, అంగనామనే రావణునినీ, ననిడ-పిచెఱవిడిపిం
తిని-సంగతిగనిచుననునచ్చినజాడలనుజొమ్మనెనురఘుపతిశృంగ
అనినరామునిమదిభావించిలక్ష్మణునిఁగాంచి న్నిరుంచికవిక
ముననన్నుఁ గనుఁగొనుమన్నా, అలలునితోచ్చినచ్చిన మీఁదనన్ను-
నను జేకొనుకొనిమియన్న-అనినమానినికనునన్న, జనపతియొర
జ్వల, పునిసజ్వలన ముండించె నగచరతితి శృంగ।

రఘుప్రకటణ మొ ట్టవిభునికీ, కుండప్రణామ మొనర్చి ను
పలికై వమనియుంటినేని, పరమపవిత్రయోధవమానమిత్ర సరనుడగ
విభునిననుకూర్చి యరసిరక్షింపుమనిజేర్చి-యురికెనగ్నినిదాసకీసురా
సురమమజకపివరులు పొగడగ శృంగా।

ఇంద్రుఁడు యదుఁడు వరుణుఁడు వృషభాహనుడు నీల
నుఁడు - చంద్రమార్యసిద్ధచారణవేను, సంయమింద్రులతో బ్రభు
నచ్చివృశ. హ-సా క్రకీర్తినిజగత్కర్తవు, పాక్షివిజ్ఞాన్విగహుడవ
తీంద్రియిడపుజహన. జమూ ర్తివటుచు రామునినుతియుంచెను శృంగ।

పసుపులలోనిభాననుడవుకుండలలో, నగునూతుడవుశంకగుం
పు-దెసఁజరుద్దుఖలహృదీపేసాగేంద్రియ, మగదఁగాకర్షినులచంద్ర
మూర్త్యుఁలపొసఁగఁగన్నులుజగత్క్రిడకు మొదలొకడవ చలుడవమే
సనినవృశపుమాయనరాక్షసి, పరినిడచవిగిరివనిరినురులు శృంగ।

అపగిది మరలుగొనియాడబ్రక్క, దేవుడు ప్రణమిల్లి వేడ-
వింపగానోర్చి ప్రణతార్చి వారి, దేవ శేషానిని వారి శౌరి రావణానికి
పథారి, రాగరహితమనోమసారి - భావవారి ప్రముఖమారి ప్రముఖ
రియని నుతియించెను శ్రృంగా॥

88 శ్రీరూర్తి రాగము - యాపక తాళము

పల్లవి - మండేష్టు, విష్టు మ శేష్టు హీను త్వమ భ్యాశ్శుక్లా
రంగ శ్చైదిభావ్యం హేయ సేయవ్యం వ్యవిహేవం పర మే
సత్రామాత్రం సుచ్చూచిన్దం దృశియాపం ।వందే॥

ప్రాణసానాశ్చయబుధ్యాహ్నికృత్వా, చిత్వాసర్వం సర్వ
యబంధం విమయాఘాన్ - పశ్యతీశం యంగత యోగాయతయ
వందే రామం, రత్నకిరీటః రవిభాసం ।వందే॥

మాయాతీతం మాధవమాశ్శూరగదాదిం, మానాతీతం మోక్ష
వివాశం మునివంశ్యం - యోగీర్థ్యం యోగవిధానం పరిపూర్ణ
వందే రామం రంజితలోకం రమణీయం ।వందే॥

భావాభావప్రశ్నయహీనం భవముత్యై, రోగీగానకైరర్చిత
వాంబుజయుక్తా, నిత్యం శుద్ధం బుద్ధమనంత్రప్రణవాభ్యం వందే రామ
నిరమశేషాసురచాపం ।వందే॥

త్వం మే వాధస్పాధిక కాశ్యోభలకారీ, మాయాతీతో మాధవ
వోఽభిలంభారీ - భక్త్యాగమ్యాభావితమాసాధవహారి, యోగాభా
వై ర్భావితచేతస్పహచారీ ।వందే॥

త్వాం హవ్యం శోకశతీనాం పరమీశం, లోకానాం నోకా
మానైరభిగమ్యం ధర్మదృఢాభావితచితైర్భజనియం వందే రామం సు
రసిందీవరసిలం ।వందే॥

కోవాజ్ఞానైర్త్వామనిమానం, గతమానం, మానానకోమ
భవశోమునిమాన్య - బృందాంజ్యేవదిత బృందాంకబృందం
రామభవముఖవద్యం సుఖకందం ।వందే॥

నానాకాస్త్రోద్వేగపురాక్షిః ప్రతిపాద్యం, నిత్యానంద ని
 కాయంజ్ఞానమనాదిం - మత్సేవార్థంమానుష భావప్రతిపన్నం, త
 దేరామం, మునికలెవర్ణం మధురేశం వందే

శ్రీధారామాయోః పతతీమంస్తవమౌద్యం బ్రాహ్మంబ్రహ్మజ్ఞాన
 నిదానంభవిమర్త్యః - రామంశ్యామం కామితకాను ప్రదయాశం
 భ్యాత్వాపాతకజాలైర్విగతస్సౌత్వే వందే॥

31 హిందూఘంటారాగము—ఆదిరాళము

పల్లవి—అనిబ్రహ్మరామచంద్రుని, గోవిందాదన్ శ్రుతిమాదన్
 తను—అనలుండాహరి వేదన్, జనకానలోదన్ ॥అని॥

వీరావలిపహంభయేన - చేతనిర్జిత - త్రేతాయుగ జాతా
 నిర్భాతలోకమాత ॥అని॥

నీవునా, యందుదా, చివరిమణిన్, బ్రహ్మనురమణిన్,
 దేవచేలోరావణాంతక, దీపపాలక ॥అని॥

కలువ, తమ్ముల, కొలనిలో, సిరికరణిన్ తగుతరుణిన్ మలి
 తం బెడఁబనిచెన్ శ్రీహరి, మనిచెన్ దొడనునిచెన్ ॥అని॥

యోమాగ్రజే శేషాద్రవి, భూమామణివెలుగన్ - జోహంత
 మావళిదొలగన్ ॥అని॥

32 పున్నాగవరాళి—ఆదిరాళము

పల్లవి—భద్రహంభవానిహృదా, భావితంబుభవేవితం.

తను—నిజాశ్రితభవదవానలవి - నిర్మలనామభేయం - తస్మహీనం
 సురాజగేయం, ప్రజామరేంద్రంరామచంద్రం ॥భజే॥

ఇందీవరదశ్యామః, హితిప్రసన్న ముఖాభిరామం బృందా
 శోకవిరామం, శ్రీరాముక మకామం - వందితవనకవనందన సోమ
 సురిందమం శ్రీరామం ॥భజే॥

ప్రసన్నాననదనందోహం, ప్రమోదావహమమేయదేహం -
 హేయగనమాభివిమృగ్యం, తపనజాహ్నూర్వాభాగ్యం - సువర్వభా
 వ్యంకృపణాభావ్యం, కృపావినిద్రం రామభద్రం ॥భజే॥

విదేశావాసంకరూపం విధిమగుదిక్పత సల్లాపం, చిదానంద
మాలాయుతమ శేషయోగ సమన్వితం, తదాస్తివిర త్పితా స్థిరత
సదున్మయిమాన్, ప్రసంగవాన్ ।భజే।

స్ఫురక్రత్న శేషానకాంతం, కిరీటిశంకర భానుమంతం
పురానాదిభజం శ్రీపురంధరమగేదుతాభం, స్మరాతికాంతం సహ
మమతం, స్థిరంకాంతం శ్రీకాంతం ।భజే।

జ్వలచ్చంద్రకాంతాననం శామానుగి యాముఖాననం - క
త్పంకజ వళాయతానం, వయాశటాక్షనీకం ఖలారివాళం కైవల
నాళం విలాస శేషావలాధీశం ।భజే।

కీరీ యమకులకాంభోజి—అటకాలము

భల్లవి—పింటివా దుర్గాస్వర్ణావవర్ణ, విభురామేంద్రనిస్తోత్రిము,

అను—తెలు, గంటిరాజగులేగంటిలోనాతమ్మి, కంటిపల్లెవిచిత్రమ
ఇరువది, కంటిదొరవగడమునఁ జచ్చిన, కవుల నమ్మలేపురు
నివలవడిఁ గంటించ బ్రదికింపు మనవారి, తొంటియటు
నొనర్చ నానకుల (పింటి)

పంటకాయక నేపంటి నంజచేము, క్కంటిని నీతారామా
మన, గంటినినినుఁ బొడఁగంటిని ప్రజనోము-పంట వళరభుండచెక్కిత
మాచూచుమ, పంటివంటట రాముఁడభిరవహర్షమున జనకువకు ప్ర
క్రమ-లంటికొగిటనిడినుతునిముద్దాడికొనియాడిచ నె శశరభుడు ।విం

నీతాలక్ష్మణులతో, జెలగి సన్మంగళ, స్నానికులరైతేయే
తనిన-చేతోముకమనిన శ్రీరాముడునఖుని, చేబట్టి భరతు నెడరా
తోడవులనే తెలుంగున జొడుగ నగు రవిచారాదికపుల బహుమతము
త్రియగుననిన బరినుడిఁగుఁజారివలరంచె వరఁడంజలేని ।పింటి

అంబర యాపత్ర్యంబక నఖువిమా, నంబున రాఘవ్రయంబ
తమ్మునిబింబోష్ఠినీరంబుచ్చకంబునెక్కంబంచి నెలవుగొనుండి, నియ
దింబుగా రాజ్యమేలుఁడు మారాజులై యనిన పరిస్వామి యం
కొనల్క కెరగి యయోధ్యాపురిని విముగవగ నిడుతునిరి ।పింటి

హనుమంతో నివశలనంచరులను ముగ్ధుని విభేషణుని, మంత్ర
 లను నూడిచి మృది, ధనమయానమున నిడికొనెరఘవంశమణి, దాని
 మువ్వభుజున జవం బునికొని, జనకజం గనుగొని త్రికూటంబు
 లంకపాగను గనుమిది, రణభువి రావణాదుల్లిలచోటగను (వింటి)

ఇది సేతువు కడలి కీవల రామేశ్వర నొడవించివాసం బలా
 మాతో సజే రావణానుభా దీర్ఘవైష చోటల్లదె కిష్కింధ యటా
 వారి, స్వదలించినాను తేకొనుము వసేచరుల సతులనని కడలి యిది
 పంచపటిచిత్రకూటంబిది భరద్వాజాశ్రమం బనను (వింటి)

వరవిమాన మందజితోద్గిహజర నీతానహిలోడయి యేగి
 పరమతిపోనిధి భరద్వాజుని తివ్వచరిణమలకు లోకైక్యమొక్కచు,
 భరతుడును చివరమ్మడును మఖభాగోకాగల్యకశేయే, సురువర్ణ
 మునివశేమాచల, శోరియఃపటో వదయను గళలవానె (వింటి)

87 భరణరాగము — అదితాశము

పల్లవి— సేవకజవహలే వినవే నిల, సేవకభావమణిమణి,
 అను— సేవకపారమణిదేవుని, జతనశక్తివుని మహామథావునిభరద్వా
 జాడు, గవి భానుతేజా, దీపు నవిః జని యేమిచేసితి వదెల్ల
 కదయవల్లను దెలుసుచునె సేవ

అమధ్యాంతములు లేవ న్వయబ్రహ్మమారే,వాదివిలాసలిల
 మాయానీమాయ, వాడునీక పో కర్మి పావని యానెమ్మి
 తిదినిరాయణస్వామి, అంతిర్యామి వాడబ్రహ్మనందరసికవరవంది
 తాత్మ పరమార్మియనను మని సేవ

సీపు విష్ణుడవు, లేవి నీర లయ్యెణ, దేవుడు శేషుడుతెలియ
 ఏమాయ, సీపు, నీయందెనీచే విశ్వము సృజయించి - నాపు సభము
 కర సీపు పంటకున్నావు సీపు, పాడివి నిఖల భూతములలో కలిపూ
 పడనై నెలయుడువనె సేవ

నెట్టిగతోచపువ్వేరతోచినాపు - కుట్టబ్రజలలోవగోచిందు
 ప్రయెట్టనై లెల్లనై యేమేమి గప్పట్టనీమి గట్టన వినబకునవి యెల్లనె

జగము నీవల్ల, మజ్జాకులః బవలించినయ్య/మొక, మహీసురలదె
కన్యమనె ముని ॥సేవ॥

మాయాబద్ధమైనవనీచే మణిమాడఁ బడినందుచే, మాయ
సుఖమాలతోడను, శేయును జగములను, రాయమోహములోఁబా ద్రికరి
వల్ల మోక్షేయవారికి నివసీయఁదలచరామామెను మాయకదేవ
రహితుడగు నీకిమ్మహి స్థాలసూక్ష్మమంగలిగెనె ॥సేవ॥

స్థాలమున రాజము, స్థాత్మము హైరగ్నమలీలసుమేనుల
శేలకొలందుల-హీలచాలించి శేవ, ఎకయవిరాట్టను - మూలమై
నీయవతా, రావసారసార శ్రీలనెనెగి పానగునికభానుభ, గ్రోట
చారక ముక్తియనెనుమని ॥సేవ॥

నలువమాటలుబట్టి శేలమణివైపుట్టి - బలధిగట్టియనిగొట్టి
యిలబకుపుట్టి, భర్తాకొనల్లవట్టి, ప్రబలుడనుపద్మపట్టి-వెలయువ
కటరామ, శ్రీసీతారామ-నెలిసిపిపు కావలసి శేయువని, యల
మేయొకలకని పలికెనుమని ॥సేవ॥

శరణునుజేసనునిగాన బరమపాపనునిగాఁగదగుయించినాయిట్టి
నీరికెలయించి-విదులపూజవరించి,వింజారగించిమించి పురముపాలింపు
మీరేపు, నీవెమాప్రాపు - హరిశేషాచల, నృహరియనినగుడు
నాజ్ఞనుగడ, హరిములరింజలును ॥సేవ॥

88 పూరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—మానినీపరాకుమారి నీవునినవే.

మాను—శ్రీనివాసుదీపిధరద్వాజ, చేపన్నిటిబూజతుఁడై హితుఁడై
ధ్యానించి,మదిభరతుని గురించి,హనుమంతుఁగాంచి యను
నకడుగారసమునించి-శేనువనినని మొననొసర్చిన, నెలుపనులు
కుశలము మునివిందు - వానరాసుకులతో మారాకదెలు
మనె మాని॥

మొదెవత్తుమయోధ్యకని తెల్పుమా గుహార్తమున కాన
తెల్పుమాన-ది తర్వమాల్పపాకీల్యకొనల్లకు, బట్టిమొక్కిదినను

మాతల్లులగు గాత్రాంతినివ్యతిరేకముగా జనుమాశ్వుంగి బేరమునవ.ప
 మునిగుహునిగనుగొనుమా - హాస్తిచంద్రికానుమునను మదనము
 ననుజగహితంబుగనుగొనుమాత్రయని నేనుమాతనిరమ్మాయననుహ
 మాతనినతిచేసిపనిననుభవ, నదిగనిశ్చంగిచేము జేయెను, న
 నుజుదై రాముడు శీతాలక్ష్యుని సేవాయుతుడై వచ్చుటగుహునిం
 దెలియుటచేసికొలనుననుజగహితంబు నందిగ్రామస్థితుభరతు
 రతు. జెందినతిచేసికలమే నుమిత్రానందన సతీశమేరము రఘువ
 భరద్వాజకడనున్నను నుభయనెను ||మాని||

మీ - రెవ్వరికై నారచీరలు నిలబవ్వలి చి జడదాకులునై
 గువ్వమేనికాయగుల మెనగేరు-కవ్వనిపనియేమియాడై - రాయ
 -కవ్వరాధరానానోర్చి - వాలిని జెగటార్చి యతనికమ్మునిసితుల
 నూర్చి - మొవ్వముగ జేవాకడలిగట్టవ్వలను రావణునిబొంగిని
 చివ్వనను నీరచెటముడిపిగొలిపచ్చెనె ||మాని||

అక్కశిశోడుకు హర్షపరనశుడై నయ, నుకొ గిటనుంగుకుయ
 శుడై యీ-యాశ్వునినెససిన యాదేవుడవో నీవుకాకుల్ న్నతులచం
 ద్రుని-రామేంద్రునిరాక మాకెఱిగించి సుధనించుము, మనిచితివనియ
 నేక బానుమతులనలవిరించిరాకొడకీర్తియనిలజాచే సాకల్యముగవి
 మనసుమిత్రాకమారక రాఘవునగనగంబోడమనెను||మాని||

అ-పాకమండ్ర బంధగుడుజనులు నయ, -భేడులువారిమండ
 లురా-శ్రీరామవాసుకాంచితను న్నశులై ను - హారాజన్మధినివిన్వి
 ధిని - తేరినటువలె భుజిత్రోముల్ శేరణుకరణ నమస్కారశ
 మనిరి జతనిఘ్నుల్, నారకకుడామ్మరాసార లగద్విలోకకముతమ్మ
 నపై పూరించి శేషిగిరి వృహదిమన్నించె ||మాని||

౩౩ ముఖారిరాగము—రఘుపాతాళము
 పల్లవి—వినుతిశీలాదాన, విజతిసురసాల, వివసేహిమకైలబాల
 అను—ఘనుడు రాముడుపుష్ప, కముడిగ్గి తనతమ్ములను కాగిలిం
 తొడ, నిజెవారల-వృణజాక్షు చరణమ్ములకును మ్రొ
 వందన ముజవక నందనో నిర్మకములది ||విను||

కాలక్రమమున భక్తియే దానిని వేరొనెట్టి నాటిల నామమును బ్రస్తుతమున నావలితమును గొనుటలు చాల కష్టమును కలుపును-అనిచిరకొనినట్లు కాకులచాలా జయములను దొంగిలించుచును తమ్ముడాయచేన్ భరతుడొనరుని ||విను||

గురుభక్తి గౌరవ్య కెరగి లెల్లులకెల్ల - కరమర్థి-మొక్కమును పరివిసావమున - భరితాకుల నిడిగించి, భానుహలమనే కేరులము సందిగ్రాముము, సత్వరము-సురసమావహన మాహాగదలమును భుంధనకుళివనభువహ'యనన్ యనన్ పనివినెదయు ||విను||

రామచంద్ర వరేంద్ర, రాసిరి యాపాదుకల - నేమిచి భక్తిమగులు, సామజాశ్విములు-స్వామిసచిపారాధిసప్రాంగము లివెల్లముహినుచే నభిక్తము, దశగుణము-స్వామియని ప్రవీరి పాదుకల రామునియడుగు లాముకొనన్ దొంగి భరతుడు ||విను||

సమనాలుగేండ్లయే భవదంభుముగిలి పకచూశ్యగురువదలకాన్యధుర్యవయిదెసమక్కరశతి, మిదె ప్రదక్షిణములని, బంధించెనువని, వ్యవలనుమని-తదుపాంతమున గృహంబునిధి కేవలభారవిభును చరాచరగురుడు యముడుండ ||విను||

40 కన్నడరాగము-అటరాశము

వల్లవి-అయితజగత్కార్యాభాసాయిరి చంద్రసూర్య రర్యవిన!

అను-అవిదకానలేయుగాంచికై, కేయికోడుకువిధేయుడై సామిజాగోమి-యాయభల రాజ్యముభరింపు, మీపట్టభద్రుడవై హాయిగామముప్రజల నేలుమిరాదుదశరథుచే - మాయము శ్రోనిసరినీ, మముశేసిచానుచాకోసంగి-భాను నేవిర్లుదసికోసంగి, సాప్తాగవినతి చేకొనుమనె కాకులని ||అయ||

అత్తిలేనకృష్ణమణిభాస్ర నెను-చిత్తముబాదించితిల్లిభాషించెదత్తముదె-భరతుడొనరు భరతుడి పిరి శేకొనను - పాతిమాయపాత్రి-నెత్తుటను సుఖచితారకమాపమై, సాభవమై, సత్తయును-అల్లికు వింతానర్వభువన, ప్రవృత్తుగు నిర్వృ

కిని, యెంత బంధి శ్రీకృష్ణవిత్తమును నెవ్వని బాచుమునని విశ్వము
 శించునెవ్వనికయ-శ్రీ శ్రీకృష్ణమనిలసింతును కొన్ని రీతుల ర్చించు
 తుంచు నరికామె॥

అవల శత్రుఘ్నునియానతిన్, కేవలభక్తి యనివారలు నియ
తన్ శ్రీవేదానియాసముదజితేయ శృంగారాత్మిన్ శుచిష్ణాత్మ
రవిభాకరవంశాగ్రుణులశోభిత జటాయవభులై శోభనస్నానము
నానములునై చతురలంకృతలు శ్రీరామలక్ష్మణభరణశత్రుఘ్నులు
సానములయి అలరిరి సుమంగ్రుడు పానధానమున గై నీసి, స్వం
నముదెచ్చి విూరెక్కుడి. దేవ యని విన్నప మొనర్చిన దివ్యచా
తేరెక్కుజక్కనిరామవిభుజాయతి।

తెల్లనిగొరుగును బట్టి కత్తిప్పుడు మెల్లగవిసరణామరము
 త్కూడు. వల్లభరథ్యములకందములుగట్టి, వాగలావిధరతుడు లట్టి
 పల్లె కపుల్లెగుట్టుమల నెక్కినువరిమనుకాశ్యతులయిరాగానుమో
 యుతోను-మొల్లముగమోతివకనుముపీఠాంబరిమణి, యామోవ్రధల
 నేనువ్వుల, యిష్టవచగదానవమలగిల్లజులతోవకవిధిమణు తెల్లనిది
 ములనెక్కి నిలనల్లిరి యయోధ్యతేరవని రల్లిల్లిగి ప్రజలు గను
 నని హరినిః

నాతులు సీతను శృంగారించి, మాతపరశ్చాండోలికముననుండి
 తిరిగి ను సుగ్రీవుని పత్నీలందలముల నాలోపించి - చాతురిరాగా
 ర్యతికనినాదము మధుర-మైతో ద్తవనగా యింపొనగ ద్వి-జా
 ముఖ్యులునై గ మోక్షులను-నాకీర్వదింపఁబ్రకస్తముగ నగలవై భవము
 మప్రవేశ మైరి-పురిచాత కామూహలమువరానుచంద్రోదయముగ
 మిహ్నోగిస్త్రీరికణి బాలవృద్ధులచేతనాబుధి యుండునని వరించి
 కి 1 అయి:

రామునిదూర్వాధర శ్యాముని హేనుమత్ పుత్రుని భిరాముని-క
కోటిశృంగార ధాముని, గల్పక దాముని హరినయ్య తామర సవేత్రా
లహరి, శ్రీమహిమ యోగిదహారకలహాపుర - శ్రీమహిమ సవరత్న
నిరూత్రాంతన గురుగాంవన, వేలువచలయ్య - కందల శ్రీ తక్షణ

అనంతము - కిమలయన నిలిచుగాత్రుని, శ్రీకృష్ణుని - శ్రీకృష్ణుని
 పరినిభామినులు మేడలకొనరగని - రామహిమయేమందు ముగి
 నందుగన నాయతా

41 రైరనరాగము—అదితాశము

అని—మహనీయ సుగుణవివర్ధి, శివసర్వవర్ధని వినివె
 అను—మహామహో రాసుప్రభు మణిరామల్లి కల్పరిమళహిమ
 పుల్కరహర్షముకనుకల్లి రాపురంబు, ప్రజల్ తనుభాగ్యము
 యటన్నమదిని మహా

భూరిభేరినాదములు దెసల - బాసగియెసగజాకురత్న కిరీటానిభ
 మణిమృత్యులు వెలుగ-వారకామినులు దాహనిర్మూలరి, తరినకల
 యనికరువుల్ శృంగారాభివయలు వెలుగగ మనంబగురిం
 గృహంబు జేరెను హరి మహా

రామదేవుడు కానల్యా చరణయుగళి, రామశోకతు
 వినతేల్లులలంగా మ్రొక్కినలికె - ప్రేమచేసుగ్రీవుని నిజమణిధామ
 నను విడియింపఁబెను. సామిరివిభీషణాదుల నకల, సమృద్ధివే
 ములన్ నిలసిలనొసగె మహా

సీతాపతి యభిషేకార్థము చతు, స్తోమధుకలముల, భృతిగా
 లంపుమని భరతుఁ జానతీయననముల - ధాతృనూను సమిరా
 జాంగ-దసు పేణులనుగ్రీవుడు పంచెను - జాతప్రీతిన్ జని వారల
 జలంబులుదెచ్చిరి శేషగిరివరుదయ మహా

42 ఆనందభైరవిరాగము—రూపకము

పల్లవి—పట్టాభిషేకము వినచేళాంకరిసి, జన్మహవనము సేసింపు
 నోసరి

అను—పట్టాగొమ్మ భక్తులకును, బాలవెల్లి దయామృతమున -
 తపములెవరు చేసిరి, యిల్లరి మదినలరి శ్రీహరి హ

శ్రేష్ఠులై ముతలుగా, పురోహితవసిష్ఠులఖిలనిగమనిదులుగా
మృత్యు, వైష్ణవులై నగరుకేరి, నవరసాలంకారయుతుల నిష్ఠురత్న
సంహారమున, నెలకొలిపిరి సీతారాముల 1ప1

సకాన్నవన్న చిన్నకన్నలు శేషేల, మన్నలు మంత్రులు
సమ్యలుపసిడి - పన్నె యో, వధిరసముల, నన్నిగూర్చి వసువులి
మని-బన్ని శ్రమంతుఁడేయు పగిది నభిషేకించిరి రాముని 1ప1

వాసుదేవజాబాలిగారములు, వాల్మీకాది మానిసారియుగ్గళా-
స్థామవేదమంత్రములకు, శాస్త్రులనీ పుష్పగంధసముద్రోదకసంపూ-
ర్ణమై మోలకము నొసర్చిరి 1ప1

గొడుగు శత్రుఘ్నుడు ధరించెను శ్రీసుగ్రీ, వ్రదు విభిషణుడికు
కడలను చెలువు - దొడరి శ్వేతచామరములు, నిడిరి వాయుదేవు
సేవే-నిడుదలుంగాకు నరికెన, విలింప రాజు పంపె హరికి 1పం1

రామనామాంకములు పాడిరి, గంధర్వులు ప్రేమనచ్చుకడలకు
రాడిరి, ఆపుడు-వేనులు జయమందుభులు, వేలుపులు మ్రోయించి
రామ-స్వామిపై మందారకుసుమవర్షములు గురిసి 1ప1

కోటిసూర్యుండు మండలాకారమణి కి, రీటాంగదమకరకుండల
మృతుల - కోటికొస్తుభాదికముల మొలనూలు నందియల కోటి
మననమండలని, కోడండవిద్యాగురుని రాముని 1ప1

ననదూర్యాదకళ్యాముని, పద్మపత్రనయనుని, స్వర్ణాంబురుని
కుదిర దివిజయ మాత్యశోభితుని, దివ్య చందనాలంకృతు-నవమణి
కలయాంగురీయక విలడకృష్ణుని రాముని 1ప1

మించు పసిడిమించు తనువున దొడవులు గీలించి యెలమి
కలిమి చనువున హే - మించి రామునితోడవ, సింది కంగేల గా
లింది సీతాసమాఖ్య గాంచి చెలగు సిరిహరికి 1ప1

వనసంపై ముద్రహస్తాన్నివేయించి, నవనరసుని నావరించును. దీనిని వేయించి నవరతిరము మనోవాగ నోచుచుండగు ప్రాచీనాచలం నార్యభూముని పేంకటరాముని 151

48 ఘంటారాగము—రూపకము

పల్లవి—నమోస్తు శ్రీరామాయ, నారాయణాయ!

అను—నమఃపద్మపత్రవంశాగ్రము - నాథాయనీతా నమోతాయతే
రామచంద్రాయ నీలోత్పలదళ, శ్యామకోమలాంగాయ
తామసలోచనాయ కిరీటకుండలాంకి, తాయహరయేసింహ
వనస్థాయతే 151

కృతవానసిలోకంస్యాన్నేన, ధృతవాన్ శేషాకృతినా, మ
భాసిశశిసూర్యాగ్ని భేదేన, పర్జన్యోవధిభిర్బహుయావాసి 152

ప్రాణేనాంభుక్తమసలయాపేణ, పచసిచాన్న మజస్రం-ప్రా
కుంచకసహాయో దేహీనాం. ప్రాథవాదికంతవనత్యమేవ 153

బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదిశేషాత్త్వం, ప్రత్యేకజనదృశ్యసే, బ్రహ్మ
నాసార్వీవాదిభిజనన్యం, బ్రహ్మనిశ్చితమఖండం నుఖరూపం 154

మత్స్యవక్త్రాగ్న వరాహ నృసింహచామనభృగురామకరీక
వత్స్య సీతాశ్రీరామాభూత్వా, వాసుదేవబాద్ధకల్పిభిక్రీడసే 155

చతురమునాదిభైకస్తథా, నవతదాత్మశంభువనంకృతినోభ
నాతోన్యంలాంకిం, శ్రుతప్రసీదత్వం శ్రీకృష్ణాయతే 156

ఏతచ్ఛరాచరే యద్యత్తత్త్వ, దృశ్యతేత్వయావినా- భూత
దితామీశ్వర్తత్త్వం, హేతునానేపరాపరతత్త్వమసి 157

పరాత్మీశ్వరూపంనవిదుః, ప్రాకృతాజనాథన - చృరిణాం
జనేవామలమతినాం, పరమీశ, మేకంవిభాతిరత్వం 158

నరసింహనాదయోబద్ధియ్యభాస్పద్ధి దానంగుళువం-పరమా
త్మానం నజావంతిత్వాం, భక్త్యాభజన్ మథీయ్యక్తిముచైతి 159

ఇమంస్తవం నిత్యంసుఖీలేన కృగ్నాన్ వడన్ లిఖన్ యద్రము
బోధియ్యా భవత్పదంయాతి, పాదరాత్తే శ్రీశేషాచలపతే 160

44 సైంధవరాగము—ఆదితాళము

అల్లవి—వండనము శ్రీరఘునందనా, అని, రిందువడనా।

అను—సానందన బ్రహ్మ సూర్యేందునసురుద్రాశ్వినీ, బృందారకర్షి
గోబృందముల్ ఆనందముగ ॥వంద॥

యాగభాగము మాచేగొని తాహరించుబాగా, రానలుడు
గోగాన - రాగమునమాభాగములు తిరుగాగై కొంటిమని క్రతుభు
లుపల్కి ॥వంద॥

మచ్చికమాపుత్రవర్గ, మిచ్చినపిండము లెడబొచ్చి కాన
నను, పొచ్చినే-దచ్చపలుకు నీచేజచ్చినందున, వచ్చెపొమ్మని
వృక్షేతలలువిన్నవించి ॥వంద॥

శ్రీహరిమాచేదన, వాహనముమోయించె దుక్కోహియయి
గక్రోపింపు - హాహోర్వినీచేహతుడయ్యెను, తాహముగల్గెనీ
త్రుప్తపననియగులు ॥వంద॥

గీతముపాదెడలుగుం, గీతకీర్తివతపారిజాతాన, మేరాసు -
తోల్లనతోతూహలులమైతిమని, గంధర్వులలరిమనవిచేసి ॥వంద॥

కిన్నరవిద్యాధర మరున్నాగగురులు మున్నగునప్పరస్త్రీ
నమ్మా ప్ర - పన్నాననాబ్జాతి మధువువన్నెగరభక్తి పారవశ్యమున
నిదియాడి ॥వంద॥

ఆడిపాడిమెప్పించి, నర్వామరుల్ మందాగవృష్టితోడదుందుభు
లసూడతో - డాడనీతాలక్ష్మ, గాంజనేయులతోఁ గ్రీడించిశేవగిరి,
పుష్టానుమతినిరవొంది ॥వంద॥

45 పూరిరాగము—ఆదితాళము

అల్లవి—కొమారికొనినవే, రఘుపతిచరిత్రము॥

అను—రాముడువట్టాభిషిక్తుఁ, డై మహిప్రజలకమరత్తుకామా॥

నెలమూఁకఁపానలుగురిసి, కలమాదినకలవస్వములు తెలుపఁ
చునసుంధరితడు, పులుసునుఫలవంగి - ములయ్యెనురా, శ్రీరామనా
తిలకముకతనహస్తభనువులనునొకలక్షన్యమధములను ముప్పవీకోర్కె
మ్మములనువస్త్రాధరణము నెలమివేడకాత్తనిరై - ములగుభూసురను
ములకొనఁగెనురఁ మూర్త మునిచరితమువివవనఁగ్రాత్తికొమా।

సవిత్వసూనునిమన్నించి, స్వర్ణరత్న హారమునిచ్చి - తనివంశము
దనుజేంద్రునిలలిపిమముల గన్నవరల్ని హావ్యితుని గావించిమించి
రణతోనంగమని, శేరచిలిచిభుజకీర్తిచ్చి, ప్రవిమలభక్తివంజలి
తుడైకొలిచియున్న హనుమంతుఁడిలకించెయలమహారక. తలచియున్న
కోరిక యుగరనొసఁగెననుకోరిక, చెలికారహారముదొరికకొమా।

శీతతారావరిజూచు చెలువునితోమోముఁజూచి, భాగ్యవ
తులఁజూచుచువటులున్నతరి నృహరి-సీతయెనదికిదోచు వానికిమ్మని
చాతురీస్వపకృతి మనమునననుస్మరించె వై దేహినిరేగాననయ
చాలు గారవించినెనరుమించి, శీతాంశుకోటిరుచిరము, మోముతై
లసరము, వాతాత్మజాకంధరము, వంచెయలంకరించెగరము। కొమా।

మాకుతిగోరవమున మెఱపుతారావరితోవసార్చె వల్లుండెనం
శ్రీరామవిభుండరిని, శేరరమ్మవిహనుమంతాల్లావో, పులుసుసార
గొనుమనియొసఁగిని, టివేమున్ను అనిజలుండునను, మృగమువరి
అనుక్షణంబు నేనిన్ను గొనియాడుచుండు శ్రీరామానీకశయిదాకధా
దేవెలయునందాక, వాహుధిశీవెయిమీకటాక్షమునననను। కొమా।

కోరినట్లెల్లనిచ్చి, మారికల్పాంతమునమదీయ సారసాయుజ
మునొండెవపు అనిపలికకరియవుడు, శ్రీరమణీసీతకృ నెందుండు
చట శ్రీరాజులు సకలసంపదలముఖమున నిత్యానందైవారికినెయ
దయిహిమనర్పితమున మహిమ, తోరామనామజపమహిమ, దుష్ట
దేహ జొనర్చుచుండెనుమా। కొమా।

శ్రీ వాచస్పత్యశ్రీరామాయణకీర్తనలు

మరులింగ నమఃకడయి నుండరనిలుచున్న గుహానికి, కరుణ
 లింగ సార్యభాముడు సర్వజ్ఞుడనగునుఁ డకలంకుడయిన శ్రీరా
 ముచాలారాజ్యము, ప్రకటముగానొసఁగి ప్రజల నేలుము నీవునుడ
 యుజ్యము, క్షీణితున్నరై, చదురై నదురయ్యెడవని నెలవిచ్చె, నక
 లుగనుజ్జ నమస్కారి, శతమునొనర్చినమ, స్తకపుల్ విభీషణుడు
 నదురయ్యెడయి జనిరిభామా !కామా!

ధరణీధరుడు శోభాద్రి, ధరణీసీతామనోహరుఁడా, హరివర
 హాయ్యుడువిష్ణుయుఁడు సత్యప్రకాశభువ, గురుశ్వసుభాను భువుడు
 గాముడుకర్తృత్వానిఁ పీఠుడయ్యు మనుజుడయినందువలనజనోప
 శికుడయి, కురుగరాశ్వమధశరమొనర్చు లలవామునితోఁ బదివే
 లందీరవొందు రామునిసేవించెపీఠుఁడై, యువరాజై దయయుంచి
 రనమతియై ప్రజలయించి రామత్రిచలఁగి క్రియించి :కామా!

46 శంకరాధరణము—అటలాశము

అని—శ్రీరాముని శ్రీమచ్ఛరితము శ్రీజ్ఞానసూనవివేచి!

మ—వారాన్ని ధిగర్వజంజనో, ధారశరలాభువుని యారాభువుని
 మౌరమావడునత శ్రీకడుని, దానవిచక్షుఁడుని, సారనకశేఖ
 ణుని సర్వవిలక్షణుని, హర సూపురకీర్తాంగడుని మణిమగ్నీవుని
 వైరహృదయవిభీషణుని మదురభాషుని !శ్రీరా!

అయ్యుచ్యము అరోగ్యప్రకము అమోఘము శ్రీయశోవర్ధనము
 శ్రీసీతాపతిప్రసాదము శ్రేయోమూర్తముప్రియమహార, విద్యారత్నసం
 హానము, నాయీపావనఘజ్ఞానోదయముని, త్యాగ్యుడయ్యము, నధిక
 త్యాగ్య, మ్నాయములధ్యాత్మిరామాయ, గంభీరకువిన్న నుడివినావార
 లైఘ్యునన, రాయఁగునికరుణన్ ధన్యులన్ దగుదురందిమున! శ్రీ

భూమిమధులు పరియించి సౌజన్యము జెందును రిందేమి యాజ్ఞాభ్యుదయమంటే జెందువీజయసౌఖ్యము, యిమ్మహిరౌఢ్యానిమెవని వినినవాడు, స్వామికి సన్నామ్యులు వరధన్యులు, కామితార్థప్రసము జనకోటిజగ్గుడుమ్ముదిసంఘాది గుణసంస్థతి యనేటివావారాన్ని కాటి, శ్రీమహా విష్ణుసాయుజ్యపదం బొందుదుడు ముదంబు రావితార్థకము శాంధివియోగిసుందరము ||శ్రీరామ||

శ్రీశేషాచల వేంకటాఖ్యల-శ్రీరమణగురేర, నీశ బ్రహ్మాదిలశ్రీర్యశిత్యకాలి పేరను-కోశాతీతదీర్ఘ సత్యజ్ఞానగురు-జౌ విష్ణు పేరనుకృష్ణుని పేరను-ఈయధ్యాత్మరామామణియు తెలుగుకీర్తనలు నేర్పరించెన్ నగుణ ముక్తామణులపేరను కొలెలంబునను యథాశాం దము యిది న, ల్కాండమఖండదితనుభవి, దుదిరవి నుబ్రహ్మాభ్యుదయి ||శ్రీరాముని||

47 హంసేనిరాగము—రదితాశము

నల్లవి—మంగళం శుభమంగళం

అను—సంగీతలోయినికి శృంగార శేఖరుని-నంగజాతకోలు దుదిరాగినికి రామునికి ||మం||

సీతాసమేతునికి, శ్రీపతికి ధరణి-జాతాధరునికి జయమంగళం సాకొనూహలు మమి, చిత్రావయనికి - ఖ్యాతి విక్రమాంబునీ, జాత శ్రీరాముని ||మం||

కౌసల్యకోమారునికి, కైశేయీ వరదునికి - కృష్ణసురావనునికి, జయమంగళం-శ్రీకోసునగరస్వామికి, కోరికలపెన్నిధికి శ్రీపరాధ్యక్షయినికి శ్రీనివాసుమూర్తికి ||మం||

శ్రీధరునికి విజేతరాధునికి భక్తజన సాధారణునికి జయమంగళం మూ-లాధారాదివక్త్రము, లాగ్ర నహస్రారదివ్య - బోధానందమన భార్గజ్యోతికి ||మం||

హరికి భవవీరధి, తరికి భరదూషణారి, శరణావతళబరికి బయవ
 గళం! హారహిరణ్యాక్షి, రోదగ్రకిటికి హిరణ్యకశిపు సంహార వ
 రీసరి! మం॥

భానుమానురాజ్యసం, భాననివుణునికి విజ్ఞాన (మనో) గమ్య
 యికి జయమంగళం - వన్మానార్థునికి సింధు మానావహారికి వసమాన
 గాన ప్రవీణుడైన శ్రీరఘువతికి! మం॥

పక్షివాహనునికి, నక్షయునికి సరసి-జాతునిక ధౌమ్యజనికి జయ
 మంగళం! అస్త్రశిక్షిత మారీచసుక - రాక్షసుంధకర్ణాది-రక్షోనికు
 యికి కాశవర కుశ్యుకునికి! మం॥

రావణాంతకునికి, దేవదేవునికి జనక - జాతిమోక్షకృతికి, జయ
 మంగళం! పరమ-పావనునికి విభీష, రావనునికి భూమి - దేవిసాఖ
 యిని విష్ణునికి విష్ణునికి! మం॥

శ్రీకాలహస్తీవగ రీ శంధులుర్రునికి - సౌకర్యకాలికి, జయ
 మంగళం! శు-శ్రీకకులౌస్థాన్వయం సింహ-సవస్థునికి వివేక కార్య శేష
 యి - వేంకటసుబ్రహ్మణ్యునికి! మం॥

క, శ్రీనాయకు కృపచేతను

గానాధిపులకును నిల్లఁ గడుహృద్యంబై

భానుశశితారకంబై

మానుగ నీపు నైకంబు మహి నెగడొందున్.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

యుద్ధకాండము సంపూర్ణము,

చ రి త్ర లు - క థ లు

కాళకవి చరిత్ర	0	12	సామ్రాజ్యరాజవము	0	8
మలవాడ కథలు	0	12	విక్రమరాజవము	0	8
కవాలి రామకృష్ణ	0	12	అంగ్రహుల కథలు	0	12
కవాలి రామరాజు	0	12	అంగ్రహుల కథలు	0	12
శ్రీకృష్ణదేవరాయలు	0	12	కాటమి కథలు	1	0
కారయని కథలు	1	0	సెట్టాపుర సంసార చరిత్ర	1	0
హనుమంత చరిత్ర			సర్వనాథుని యుద్ధము	0	12
చింతామణి	3	8	ప్రాచీనాంధ్ర వాణిజ్యము	1	8
అమరావతి కథ వచనం	0	12	ప్రాచీనాంధ్ర విద్యావ్రహ్మము	1	0
అంబాపాండవుల ఆధికారము			శ్రీకృష్ణుడు	0	4
పెద్దది చైతన్య	1	8	మోడరన్ విద్యావ్రహ్మము	0	2
కైరామనకవసుము	1	0	భూమికంకర కథలు	0	12
వసుమంతకమ్మల కథలు	0	6	మహాభక్తముని అను 30 భక్తులు		
కాలకాలము కథలు	0	12	కథలు	1	4
కట్టిమిక్రమాద్వైత కథలు			అరవింద స్త్రీమణి కథలు		
చైతన్య పెద్దది	3	8	కండ్లూ పోలిన్	1	8
చిటా 200 పేజీలుగలది	1	0	మహాభక్తి కథలు	0	12
చిటా 100 పేజీలుగలది	0	12	కాళిరామేశ్వర మహాకథలు	1	0
శ్రీలక్ష్మణకథలు 1, 2, 3 భా.	1	0	నరసింహ కథలు	1	0
శ్రీమద్భగవద్గీత	0	2	వట్టికవయల ఇంద్రజాలపు		
సాంధ్యవచనము	1	0	కథలు	0	12
కాళిదాసమహాకవిము	0	12	భాగవతమందిర కథలు	0	12
అమరావతి కథలు	0	12	అమారి పీఠామరాజు చరిత్ర	0	6
అమరావతి కథలు	1	0	సన్నంతురాజుల కథలు	1	0
అమరావతి వచనం	0	12	వదనూరురాజుల కథలు	1	0
అమరావతి చరిత్ర 200 పేజీలు	1	0	పోతులూరి బరహస్యంగారి		
అమరావతి పాఠము	0	8	చరిత్రం	1	8
అమరావతి కథలు	0	8	కథారాజులు	0	6

శ్రీ సర్వనాథుని బుక్ షిప్, రాజమండ్రి.

National Library

శ్రీ మహాభారతము - వచనము

16 పర్వములు - 16 పంపుటములు

మంత్రి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి ప్రణీతము

మహాభారతము		4	0	0
భాగవతము		1	0	0
రాజ్యపర్వము	1 వ భాగము	8	0	0
దీక్షా	2 వ భాగము	8	0	0
విరాటపర్వము		2	8	0
విద్యోగపర్వము		3	0	0
ద్రుపదపర్వము		3	0	0
భీష్మపర్వము		3	0	0
విశ్వసర్వము		2	0	0
విర్యపర్వము		1	8	0
కౌత్తికపర్వము		0	12	0
మృగపర్వము		0	8	0
కాంతిపర్వము		4	8	0
అనుకాశనికపర్వము		3	0	0
శ్వేతదీపపర్వము		1	8	0
శ్రీమహాభారతము, మాసల, మహాప్రస్థానిక, స్వర్గా				
గోమాతా పర్వములు		1	4	0

పూర్తి శెట్టు 16 వాల్యములు 37—8—0

వ అ యు వా ని :-

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య అండ్ సన్సు

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ షిప్, రాజమండ్రి